

ပုၤဂုၢ်ဝီခွဲးယၢ်လံာ်တၢ်ကစီၣ်

ကညီဂုၢ်ဝီခွဲးယၢ်ကရူၢ်

တၢ်မၤမိၢ်ပုၢ်

- တၢ်ယိထံသ့ၣ်ညါဒီးတၢ်မၤနီၣ်မၤလၢ
- တၢ်ကွဲးထုးထီၣ်ရုၤလီၤတၢ်ကစီၣ်
- ဒုၤသီတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တၢ်တၢ်ပီၣ်တဲသကိး
- ထံလီၢ်ကီၢ်ပုၤဒီးထံဂုၤကီၢ်ဂၤပတီၢ်တၢ်တဲန့ၢ်ခဲးတၢ်

တၢ်ထံၣ်စိ

ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရူၢ် KHRG အံၤ အတၢ်ထံၣ်စိအိၣ်ဝဲလၢ ခါဆူညါအဂီၢ် ကီၢ်ပယီၤပူၤဒုဖိသဝီဖိတဖၣ် ကန့ၢ်ဘၢ်ပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ် ဒီးတၢ်တီတၢ်တြၢ် အလၢအပုၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ပညိၣ်

ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရူၢ် KHRG အံၤ မ့ၢ်ဝဲဂံၢ်ခိၣ်ထံးကရၢသဘျီတဖု လၢ အအၢၣ်လီၤအသးလၢ ကမၤဂ့ၢ်ထီၣ် ပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်အတၢ်အိၣ်သး လၢကီၢ်ပယီၤပူၤ ဒီဖျိတၢ်မၤနီၣ်မၤပၤသဝီဖိအကလုာ်တဖၣ် ဒီးဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ အဝဲသ့ၣ်အတၢ်သ့တၢ်ဘၢ်လၢကမၤန့ၢ်, ဃုန့ၢ်ပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိအခွဲးအယၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပတၢ်တီၢ်ပၢ်အိၣ်ဝဲလၢ သဝီဖိအတၢ်သ့တၢ်ဘၢ်ဒီး တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ် ကအါထီၣ်ဝဲလၢ တၢ်ဃုန့ၢ် ပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိအခွဲးအယၢ်အဂီၢ်ဒီး မၤလီၤတၢ်သဝီဖိ အကလုာ်သ့ၣ်တဖၣ်, အတၢ်ဃုထီၣ်လၢအကါဒိၣ်တဖၣ်ဒီး အတၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်တဖၣ်လၢ ကလုာ်ဘၢပုၤလၢအိၣ်ဒီး တၢ်စိတၢ်ကမီၤလၢ အမၤတၢ်ဆၢတံာ်တဖၣ်ကန့ၢ်ဝဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘၢဘၢ လီၢ်ကဝီၤဒီး ထံဂုၤကီၢ်ဂၤတၢ်ကရၢကရိသ့ၣ်တဖၣ်လၢ ကဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤဝဲ သဝီဖိအတၢ်သ့တၢ်ဘၢလၢ အသ့ဝဲလၢ တၢ်တြၢ်ဆၢလီၤ က့ၤနီၢ်ကစၢ်သးအဂီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရူၢ်အတၢ်စံၣ်စိၤဂံၢ်ထံး

ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရူၢ်အံၤ ဘၢတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အိၣ်ဖဲ ၁၉၉၂ နံၣ် ဒီးမ့ၢ်ဝဲလီၢ်ကဝီၤကရၢသဘျီတဖုလၢ အအၢၣ်လီၤဟ့ၣ်လီၤအသး လၢကမၤဂ့ၢ်ထီၣ်ပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ် အတၢ်အိၣ်သးလၢကီၢ်ပယီၤပူၤ ဒီဖျိမၤနီၣ်မၤပၤသဝီဖိတဖၣ်အကလုာ်, ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤအဝဲသ့ၣ်အတၢ်သ့တၢ်ဘၢတဖၣ်လၢ ကမၤန့ၢ်, ဃုန့ၢ်ပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိအခွဲးအယၢ်အဂီၢ် ဒီးပံၤဖိၣ်မၤသကိးတၢ်ဒီး သဝီဖိတဖၣ်ဒိသိးကမၤဂ့ၢ်ထီၣ် အဝဲသ့ၣ်အတၢ်သ့တၢ်ဘၢတဖၣ် လၢကဒိသဒါလီၤအနီၢ်ကစၢ်သး လၢတၢ်မၤပယုဲတဖၣ်အယိန့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤပယုဲပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ် လၢပဒီးန့ၢ်ဘၢအိၣ်တဖၣ် ဘၢတၢ်ထုးထီၣ်ရၢလီၤအိၣ် သကုၤဆးဒး လၢဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဘျီန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါ

ပယီၤသုး - ထံကီၢ်တၢ်ပၤတၢ်ပြးကိၣ်ကးကရၢ (SAC) န့ၣ် လီၢ်ကဝီၤသဝီဖိဖဲကညီၣ်ကီၢ်စံၣ်ပူၤသ့ၣ်တဖၣ် သ့ၣ်ညါတ့ၢ်ဒီး ကိးတ့ၢ်ဝဲလၢပယီၤသုး(မ့တမ့ၢ်)ပယီၤသုးဖိ, ပယီၤသုးခိးစိရီၤ, ကီၢ်ပယီၤသုး (မ့) ထံကီၢ်ပဒိၣ်သုးန့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်ကွဲးလံာ်တၢ်ကစီၣ်အဆၢကတီၢ်အံၤန့ၣ် တၢ်ကွဲးဖျါအိၣ်ဒိအမ့ၢ် ထံကီၢ်တၢ်ပၤတၢ်ပြးကိၣ်ကးကရၢ (SAC) သုးဖိ ဒီဖျိလၢ ဖဲလၢဖုၤတြၢ်အါရံၤ ၁သီ, ၂၀၂၁နံၣ် ကီၢ်ပယီၤသုးမ့ၢ်ဒိၣ်လၢ သုးခိၣ်ကျၢ်စိရီၣ်မ့အိၣ်လဲၤ တီခိၣ်ရီၤမဲဝဲတဖုအံၤ ပံးန့ၢ်ဆူၣ်ကွဲၣ်ထံကီၢ်တၢ်စိတၢ်ကမီၤဝဲၤအလီၢ်ခံ ကိးလီၤက့ၤအသးလၢ ထံကီၢ်တၢ်ပၤတၢ်ပြးကိၣ်ကးကရၢ (SAC) အယိန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကတိၤလၢညါ

ပသးခုလၢ ပထုးထီၣ်ဘၢကဒီးလံာ်တၢ်ကစီၣ်ပုၤထီၣ်ဝဲ ၂၁ ဝီတဝီန့ၣ်လီၤ. လံာ်တၢ်ကစီၣ်အံၤ ဘၢတၢ်ကွဲးအိၣ်တန့ၣ်ခံဘျီ န့ၣ်လီၤ. လံာ်တၢ်ကစီၣ်လၢ အဘၢတၢ်ကွဲးအိၣ်ခဲအံၤတဘျီအံၤ ဘၢတၢ်ပံးန့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ် စးထီၣ်ဖဲ အ့ၣ်ဖျါတုၤ လါအိၣ်ကူး ၂၀၂၃ နံၣ် အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၢဆၢန့ၣ်ကထံၣ်ဘၢတၢ်ဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်, တၢ်ကဲထီၣ်သးလၢအပူၤကွဲၣ်တနီၤ လၢဘၢတၢ်ကွဲးပံးဖျါအိၣ်အိၣ်ဝဲ မ့ၢ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဘၢတၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၢအိၣ်လၢ ယဲၤလါအတီၢ်ပူၤအဆၢကတီၢ်ပူၤအယိန့ၣ်လီၤ.

KHRG အလံာ်တၢ်ကစီၣ်တဘျီအံၤ မ့ၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်ကွဲးပံးဖိၣ်တၢ်ကစီၣ်လၢအအိၣ်ဟဲလၢကညီၣ်ကီၢ်ရူၣ်န့ၣ်ဘျီအပူၤဒီး လၢတၢ်ကွဲးတဖၣ်အကျါ တၢ်မၤဘၢဒိပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်တခါစုၣ်စုၣ် အတၢ်ဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်တဖၣ် လၢကီၢ်ရူၣ်ကိးဘျီဒီးအပူၤ အိၣ်ဝဲဒၣ်ဒီး အတၢ်လီၤပလိာ် လိာ်သး ဒီးတၢ်လီၤဆီလိာ်သး အိၣ်ဝဲအါမးအဂ့ၢ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်လၢပကြးသ့ၣ်ညါဘၢစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.

လံာ်တၢ်ပံးဖျါတဘျီအံၤအပူၤ ပံးဖျါထီၣ်ဝဲ ကဘီယုၤသုးဟဲခးလီၤတၢ်, KHRG အတၢ်ဂဲၤလိာ်တဲန့ၢ်ခဲးတၢ်ဒီး အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤဘၢပးဒီးပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်, တၢ်ကူၣ်ဘၢကူၣ်သ့ဒီးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့လၢကညီၣ်ကီၢ်စံၣ်အပူၤ, တၢ်မၤသံမၤဝဲမၤဆူးမၤဆါဖိၣ်ဃာ်ဒီးမၤပျဲမၤဖုးဒုသဝီဖိတဖၣ်, တၢ်သုဟီၣ်လၢမ့ၢ်ပီၤ, သုးအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ, တၢ်ပံးန့ၢ်ဆူၣ်, တၢ်ဒွဲၣ်အူဟံၣ်ဃီ, ဒီးတၢ်မၤတံာ်တၢ်လၢတၢ်လဲၤထီၣ်က့ၤလီၤ, တၢ်မၤပယုဲသ့ၣ်ထံးမ့ၢ်ခွါ, ဒီး တၢ်ခးလီၤကျိဖးဒိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢလံာ်တၢ်ကစီၣ်တဘျီအံၤအပူၤ ဖဲလၢတၢ်ကွဲးဖျါထီၣ်သဝီဖိအကလုာ်အဆၢကတီၢ် လၢသဝီဖိအတၢ်ဘၢတၢ်ဘၢအဂီၢ် ပကွဲးလီၤဘၢက့ၤ သဝီအမံၤဒီး သဝီဖိအမံၤ လၢလံာ်မဲာ်ဖျါဒိအမ့ၢ် က..., ခ..., ဂ... သ့ၣ်တဖၣ် ဒိသိးတၢ်သုတသ့ၣ်ညါလၢ အမ့ၢ်မတဂၤ ဒီးအအိၣ်ဆိးလီၢ်ကျဲဖဲလဲၣ်တဂ့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

လၢခံကတၢ်ပနာ်လၢပုၤဖးတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ် ကသ့ၣ်ညါဘၢတၢ်မၤဘၢဒိပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ် အတၢ်အိၣ်သးလၢ ကီၢ်ပယီၤမ့ၢ်ထီၣ်ကလံၤထံးအပူၤဒီး ပနာ်စ့ၢ်ကိးလၢပုၤဖးတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ် ကပလၢဂံၢ်ဘၢဝဲ သဝီဖိလၢအအိၣ်လၢကီၢ်ရူၣ်တဘျီစ့ၢ်စ့ၢ်အပူၤအတၢ်တူၢ်ဘၢတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပယီၤသုးကဘီယုၤ ဟဲးလီၤတၢ်

စးထီၣ်ဖဲလါမးရှးတုၤလၢလါအိၣ်ကူး, ၂၀၂၃ နံၣ်အတီၢ်ပူၤန့ၣ် ပယီၤသုးကဘီယုၤတဖၣ်ဟဲးလီၤကျိဖးဒိၣ် ဒီးမပယုဲပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယၢ် ထီၣ်ဒါဒုသဝီဖိတဖၣ်အိၣ်အဘျီအါမးန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယီၤ ဒုသဝီဖိတဖၣ် ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး, ဘၣ်သံဘၣ်ပုၤ, ဘၣ်ဃုာ်မ့ၢ်ဟးဖျိး ဒီး အတၢ်ဖဲးအိၣ်မၤ အိၣ်လီၤကျဲ, ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိ, အဟံၣ်ဃီတၢ်ဖိတၢ်လံၤတၢ်စုလီၤခိၣ်ခိၣ်, က့ၢ်, သရိၣ်, သီခါဖျိး ဒီးဟံၣ်ဃီဒုသဝီသ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်ဒိဟးဂီၤကွၢ် အိၣ်ဝဲဒၣ်အါ မးစ့ၢ်ကီးန့ၣ်လီၤ. ဖဲဃုလါအတီၢ်ပူၤအံၤန့ၣ် KHRG အတၢ်မၤနီၣ်မၤဃါပၢ် ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ ပယီၤသုးကဘီယုၤတဖၣ် ဟဲးလီၤကျိဖးဒိၣ် (၂၄)ဘျီ လၢ ကီၢ်ရဲၣ် (၅)ဘျီအပူၤ လၢအမ့ၢ် ဒုပုၤယၢ်, မုၢ်တြီၢ်, ချၢၣ်လွံၤထူၣ်, ဒုသ ထူၣ် ဒီးတီအူကီၢ်ရဲၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီဖျါလၢပယီၤသုးကဘီယုၤဟဲးလီၤ ကျိဖးဒိၣ်အယီၤ လီၢ်ကစီၣ်ဖဲတၢ်သံဝဲဒၣ် (၂)ဂၤ, ဘၣ်ဒိ (၇)ဂၤ, ဟံၣ် ဟးဂီၤ (၁၅)ဖျါ, က့ၢ်ဟးဂီၤ (၂)ဖျါ, ဟံၣ်ခွဲးဟးဂီၤဝဲ (၁)ဖျါ, ခဲးသလုး ဖဲဝါဟံၣ်ခွဲးလီၤတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဟးဂီၤ (၁)ဖျါ, ဘုဖိ (၁) ဖျါ, သရိၣ်ဟးဂီၤ (၁) ဖျါ, ဒီးသဝီဖိအကျိၢ်သံဝဲ (၁)ဒု ဒီးဘၣ်ဒိဝဲ (၃)ဒုန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ် ပယီၤကဘီယုၤသုးဟဲးလီၤတၢ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး အနီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒွးအဂၤ လၢ KHRG မၤနီၣ်မၤဃါအိၣ်တန့ၣ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ကအိၣ်ဒီးဝဲအါမးန့ၣ် လီၤ.

ဒုသထူၣ်ကီၢ်ရဲၣ်

ဖဲလါမးရှး ၂၂ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ် ပယီၤသုးကဘီယုၤဟဲးလီၤ ကျိဖးဒိၣ်ဖဲ တကီၢ်ဘိကရူၢ်, ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ဆၣ်, ဒုသထူၣ်ကီၢ်ရဲၣ်ပူၤအယီၤ ဘၣ်သံကွၢ်ဝဲ ခက---သဝီဖိ စီၤက--- လၢအသးန့ၣ်အိၣ် (၅၅)နံၣ်တဂၤ အံၤန့ၣ်လီၤ. တကးဒီးဘၣ်အမဲၣ်ညါ သဝီဖိအဟံၣ်ဃီဒီးတၢ်ထူၣ်တၢ်ဘိတ နီၤ ဘၣ်ဒိဟးဂီၤကွၢ်ဝဲအိၣ်စ့ၢ်ကီးန့ၣ်လီၤ.

တီအူကီၢ်ရဲၣ်

ဖဲလါယုၤလဲ ၂၇ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ် တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ဝဲလၢ KNLA ဒီး ပယီၤသုးကဘီယုၤအခါ ပယီၤသုးကဘီယုၤဟဲးလီၤဒုး ခးလီၤတၢ် ဖဲ တီအူသဝီ ဒီး ခခ---က့ၢ်အကပိၣ်ကပၤတၢ်လီၤသ့ၣ်တဖၣ်, ပၤထံးကဝီၤ, ထီတထူၣ်ကီၢ်ဆၣ်, တီအူကီၢ်ရဲၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. ပယီၤကဘီယုၤသုးဟဲးလီၤ တၢ်တဘျီအံၤ နီၢ်ခိတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးတအိၣ်နီတမံၤဘၣ် သနၣ်က့, ဒုဖိသဝီ ဒီးပုၤက့ၢ်ဖဲဟီၣ်ကဝီၤအပူၤအံၤသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ပျဲတၢ်ဖုးတၢ်ဒီးဘၣ်

ဃုာ်အိၣ်ကဒုဝဲ ဆူတၢ်လီၢ်အဂၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ် ယိၣ်ဝဲလၢ ပယီၤကဘီယုၤသုးသ့ၣ်တဖၣ်ကဟဲးလီၤကဒီးတၢ်အသီတ ဘျီန့ၣ်လီၤ.

ဖဲလါယုၤလဲ ၁၈ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ် ဂီၤခီ ၁၀ န့ၣ်ရံၣ်န့ၣ်, ထံကီၢ်တၢ် ပၤတၢ်ပြဲးကီၢ်ကးကရၢ (SAC) သုးကဘီယုၤ ၂ ဘၣ် ခးလီၤတၢ် (၂)ဘျီဖဲ ခက---သဝီ, ထံသးစီကရူၢ်, ဒိၣ်ဖးခိၣ်ကီၢ်ဆၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤမၤဟးဂီၤ ဝဲ သရိၣ် (၁)ဖျါဒီး သဝီဖိအဟံၣ် (၄)ဖျါန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိအဟံၣ်အိၣ်ဝဲ ၁၂၀ဃုာ်ဃုာ် လၢခက---သဝီပူၤန့ၣ်လီၤ. ဒီဖျါသုးကဘီယုၤခးလီၤတၢ်အယီၤ သဝီဖိတဘၣ်ဒိဒီး ဘၣ်သံဘၣ်ပုၤနီတဂၤဘၣ်, မ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ဃုာ်ထီၣ်ကွၢ် လံအယီၤန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိ ၂,၀၀၀ ဘျီၣ် လၢခက---သဝီ, ဒီးသဝီ လၢအခိၣ် ဃၤတဖၣ် ဖဲထံသးစီကရူၢ်န့ၣ် ဃုာ်ထီၣ်ကွၢ်ဝဲလၢတၢ်ပျဲတၢ်ဖုးအပူၤဒီဖျါ ပယီၤသုးကဘီယုၤ ခးလီၤတၢ်အယီၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ဃုာ်ထီၣ်ဆူ သီၣ်ယုၤ ခၣ်ဟီၣ်ကဝီၤ ဒီးဆူတီအူဝါလၢ ဒိၣ်ဖးခိၣ်ကီၢ်ဆၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိ လၢဒိၣ်ဖးခိၣ်ကီၢ်ဆၣ်တဂၤပၢ်ဖျါဝဲလၢ, ပုၤဃုာ်မ့ၢ်ဟးဖျိးအကျါ ပုၤမိၢ်ဒါလွံၢ် ဂၤဆဲးစၢ်ထီၣ်အဖိ ဖဲအဘၣ်ဃုာ်မ့ၢ်ဟးဖျိးဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲလါယုၤ ၂၂ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ်, ပယီၤသုးကဘီယုၤခဲဘၣ် ခး လီၤတၢ်ဖဲ ခဃ---သဝီ, ထံသးစီကရူၢ်, ဒိၣ်ဖးခိၣ်ကီၢ်ဆၣ်(၈) ဘျီန့ၣ်လီၤ. သုးကဘီယုၤခးလီၤတၢ်အံၤ မၤဟးဂီၤဝဲ ခဲးသလုး ဖဲဝါဟံၣ်ခွဲးလီၤတၢ်သ့ၣ် ထီၣ် (၁)ဖျါ, ဘုဖိ(၁)ဖျါ, ဒီး သဝီဖိအဟံၣ် (၂)ဖျါန့ၣ်လီၤ. ဒီဖျါလၢ တၢ်ကွၢ်လီၤမ့ၢ်ပီၢ် (၂)ဖျါဖဲ ခဲးသလုး ဖဲဝါအိၣ်အလီၤတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အယီၤ ဟးဂီၤဝဲလၢစီဖုကလ့ၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲလါယုၤလဲ ၂၃ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ် မုၢ်ဃုာ်လီၤ ၂:၀၀ န့ၣ်ရံၣ်န့ၣ်, ပယီၤသုးကဘီယုၤ သၢဘၣ်ခးလီၤကဒီးတၢ်ဖဲ ခဃ--- သဝီ, ထံသးစီကရူၢ်အပူၤအခါ ကွၢ်လီၤဝဲမ့ၢ်ပီၢ် ၁၃ ဖျါန့ၣ်လီၤ. ကမုၢ်ၢ် တဘၣ်ဒိဒီး သံနီတဂၤဘၣ် ဘၣ်ဆၣ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဟးဂီၤဝဲ, ဒီးဆၣ် ဖိကီၢ်ဖိ ဒ်အမ့ၢ် ထွံၣ်, ဆီ ဒီးထီၣ်ဒုးတဖၣ်သံဝဲအိၣ်စ့ၢ်ကီးန့ၣ်လီၤ. ခဃ--- သဝီန့ၣ် အိၣ်စီဖျါဒီး ခက---သဝီ ထဲ ၁.၅ ကံလိမဲးထၢၣ်ဃုာ်ဃုာ်အယီၤ သဝီဖိတဖၣ်ဃုာ်ထီၣ်ကွၢ်တၢ်လဲ ဖဲသုးကဘီယုၤခး လီၤတၢ်ဖဲ လါယုၤလဲ ၁၈ သီဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒီဖျါလၢတၢ်ပျဲဘၣ်ကဘီယုၤခးလီၤတၢ်အယီၤ, သဝီဖိလၢ ခဃ---သဝီဒီး သဝီအိၣ်ဘူးအိၣ်တၢ်အဂၤတဖၣ်ခဲလၢၢ် လၢထံ သးစီကရူၢ်ပူၤန့ၣ် ဃုာ်ထီၣ်ကွၢ်ဝဲလၢတၢ်အိၣ်ကဒုလီၤန့ၣ်လီၤ.

ချၢၣ်လၢၣ်ထုၣ်ကီၢ်ရံၣ်

ဖဲလါအူၣ်ဖျၢၣ် ၂၂ သီ, ၂၀၂၃ နံနန့ၣ်, တၢ်ဒုးကဲထီၣ်လၢ KNLA ဒီး ပယီၤသုးတဖၣ်အဘၢန်စၢအခါ ပယီၤသုးကဘီယူၤ (၂)ဘၣ် ဟဲးလီၤတၢ် ဖဲ ၁၀---သဝီ, ၁၈---သဝီ, ဒီး၁၈---သဝီတဖၣ်အပူၤ ဖဲအုနဲးကရူၢ်, လၢၢ်ဒိၣ်ကီၢ်ဆၣ်ဟီၣ်ကဝီၤပူၤအပယီၤ သဝီဖိအကျိၢ်သံဝဲတဒုဒီး ဘၣ်ဒိဝဲသၢ ခုန့ၣ်လီၤ. ဒီဖျါလၢပယီၤကဘီယူၤသုးဟဲးလီၤတၢ်အပယီၤ, သဝီဖိသ့ၣ်တ ဖၣ် ဘၣ်ဃုာ်မ့ၢ်ဟးဖျါးလၢတၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးအပူၤန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဖဲလါအူၣ်ဖျၢၣ် ၂၇ သီ, ၂၀၂၃ နံန ကဘၣ်ဖဲဟါလီၤဒီ ၈:၀၀ န့ၣ်ရံၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်, ပယီၤ သုးရံၣ်နီၣ်ဂံၢ်-၄၃၉ အဒြိဟဲးကွဲၣ်လီၤကျိၢ်ဖးဒိၣ်ဖဲ ၁၅---သဝီ, ပယီၤလၢ် ဟၣ်ကရူၢ်, ဖျါကီၢ်ဆၣ်အပူၤ အပယီၤသဝီဖိဘၣ်ဒိဝဲ (၄)ဂၤန့ၣ်လီၤ.

ဖဲလါယူၤ ၆ သီ, ၂၀၂၃ နံန ကဘၣ်ဖဲ ဂါဒီ ၄:၀၀ န့ၣ်ရံၣ်အဆၢ ကတီၢ်န့ၣ်, KNDO, KNLA ဒီး PDF သုးသ့ၣ်တဖၣ် ဟံၣ်ဖိၣ်ထီၣ်သး ဒီးထီၣ် ဒုးမၤန့ၢ်ကွဲၣ်ဝဲ ပယီၤသုးကလၢၤ(၄)ဖျၢၣ် ဖဲန့ၣ်သၢကွဲၣ်ကရူၢ်, လၢၢ်ဒိၣ်ကီၢ် ဆၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. ပယီၤသုးကလၢၤ (၄)ဖျၢၣ်အံၤမ့ၢ်ဝဲ ယုၤဒ့ၤကိသုးကလၢၤ, န့ၣ်သၢကွဲၣ်ပၤကီၢ်သုးကလၢၤ, န့ၣ်သၢကွဲၣ်ပၤကီၢ်သုးတြၢၤ ဒီးန့ၣ်သၢကွဲၣ် တၢ်တၢ်အိၣ်ခိးတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအလီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဲထီၣ်သးဒိ အံၤဝဲအလီၢ်ခဲ ပယီၤကဘီယူၤဒုးသုး(၁)ဘၣ် ဒီးဟဲးလိၣ်ခိၣ်ပထၢၣ် (၂)ဘၣ် ဟဲးလီၤကျိၢ်ဖးဒိၣ်တကတီၢ်ဖိ (၄)ဘျီဖဲ ၁၂---သဝီပူၤအံၤန့ၣ်လီၤ.

ဖဲလါအီကူး ၁၃ သီ, ၂၀၂၃ နံနန့ၣ် တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကဒီးလၢ KNLA သုးဟံၣ်ဖိၣ် ဒီး ပယီၤသုးအဘၢန်စၢ ဖဲ၁၀---သဝီ, ပရဲလိၣ်ကျိၢ်မ့ၢ် န့ၣ်, လၢၢ်ဒိၣ်ကီၢ်ဆၣ်ပူၤအခါ ပယီၤသုးကဘီယူၤဟဲးကွဲၣ်လီၤကျိၢ်ဖးဒိၣ်တ ဘျီဖိ(၆)ဖျၢၣ် ဖဲ၁၀--- သဝီပူၤန့ၣ်လီၤ. ဝံၤအလီၢ်ခဲ စးထီၣ်ဖဲ လါအီကူး ၁၄ သီ, ၂၀၂၃ နံနန့ၣ် ပယီၤသုးကဘီယူၤတဖၣ်ဟဲးဆၣ်တၢ်တၢ် ဖဲလၢၢ် ဒိၣ်ကီၢ်ဆၣ်ဟီၣ်ကဝီၤ ဒီး ဆိထံးကီၢ်ဆၣ်ဟီၣ်ကဝီၤတဖၣ်အပူၤ တနံၤတ ဘျီခဲဘျီန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဖဲလါအီကူး ၁၈ သီ, ၂၀၂၃ နံန ဟါလီၤဒီ ၃:၃၅ မဲး နဲးအဆၢကတီၢ်န့ၣ် ပယီၤကဘီယူၤဒုးသုး (၂)ဘၣ် ဟဲးလီၤကျိၢ်ဖိဒိၣ် (၂) ဖျၢၣ် ဖဲ၁၀---သဝီ, ယဲဒၢကရူၢ်, လၢၢ်ဒိၣ်ကီၢ်ဆၣ် အပူၤအပယီၤကျိၢ်ဖးဒိၣ်က

တဖၣ်ဘၣ်ဝဲသဝီဖိ နီၣ်ခ--- လၢအသးန့ၣ်အိၣ် (၇၅)နံန တဂၤအံၤအိၣ် ကံၣ်ဒုၣ်အပယီၤ အသးသမူဟးထီၣ်ကွဲၣ်ဝဲဒၣ်တဘျီဖိန့ၣ်လီၤ. တနံၤပယီၤ ဖဲဟါလီၤဒီ ၄:၄၀ န့ၣ်ရံၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ် ပယီၤသုးကဘီယူၤဟဲးကွဲၣ်လီၤ မ့ၢ်ပိ (၆)ဖျၢၣ် ဖဲ၁၀---သဝီ, လၢၢ်ဝါကရူၢ်, လၢၢ်ဒိၣ်ကီၢ်ဆၣ်ပူၤအပယီၤ ဘၣ် ဒိဝဲသဝီဖိ (၃)ဂၤ လၢအမ့ၢ် နီၣ်ဂ---၁၉ နံန, စီၤယ---၁၈ နံန, ဒီး နီၣ်ဂ--- ၃၀ နံနန့ၣ်လီၤ. ဒီဖျါလၢ ပယီၤသုးကဘီယူၤဟဲးလီၤကျိၢ်ဖးဒိၣ်ခိးအံၤအပယီၤ သဝီဖိအိၣ်လၢ ယဲဒၢကရူၢ် ဒီး လၢၢ်ဝါကရူၢ်, လၢၢ်ဒိၣ်ကီၢ်ဆၣ်အဟီၣ်ကဝီၤ ပူၤသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ဃုာ်အိၣ်ကဒုဝဲဆူတၢ်လီၢ်အဂၤန့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်တြိၢ်ကီၢ်ရံၣ်

ဖဲလါယူၤ ၅ သီ, ၂၀၂၃ နံနန့ၣ် ပယီၤသုးကဘီယူၤဟဲးလီၤတၢ် ဖဲ၁၀---သဝီ, ပုက့ကရူၢ်, လုၤသီကီၢ်ဆၣ်, မ့ၢ်တြိၢ်ကီၢ်ရံၣ်ပူၤအပယီၤ သဝီဖိ အဟံၣ်ဟးဂီၤဝဲဒၣ်(၂)ဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလါယူၤ ၂၇ သီ, ၂၀၂၃ နံနန့ၣ် ပယီၤ သုးကဘီယူၤ(၂)ဘၣ် ဟဲးလီၤကျိၢ်ဖးဒိၣ်(၂)ဖျၢၣ်ဖဲ စၢသ့ၣ်သီကွဲၣ်တၢ် လီၢ်, ပုက့ကရူၢ်ပူၤအပယီၤ ကွဲၣ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်(၄)ဖျၢၣ် ဒီး သဝီဖိအဟံၣ် (၁) ဖျၢၣ် ဟးဂီၤကွဲၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢခံတသီ ဖဲလါယူၤ ၂၈ သီ, ၂၀၂၃ နံန ကဘၣ်ဖဲမ့ၢ်ဟါလီၤ ၄:၀၀ န့ၣ်ရံၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ် ပယီၤကဘီယူၤသုးဟဲး လီၤကျိၢ်ဖးဒိၣ် ဖဲ၁၀---သဝီ, ကီးလူးဒၢကရူၢ်, လုၤသီကီၢ်ဆၣ် တ ဘျီအံၤတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးတအိၣ်နီတမံၤဘၣ် ဘၣ်ဆၣ်သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် ပျံၤတၢ်ဖုးတၢ်ဒီးဘၣ်ဃုာ်မ့ၢ်ဟးဖျါးဝဲဒၣ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဒုပျၢၣ်ယၢ်ကီၢ်ရံၣ်

ဖဲလါမ့ၢ် ၂၃ သီ, ၂၀၂၃ နံန မ့ၢ်နၢၤဒီ ၁၂:၀၀ နၢ်ရံၣ်အဆၢကတီၢ် န့ၣ် ပယီၤသုးကဘီယူၤဟဲးလီၤကျိၢ်ဖးဒိၣ် ဖဲ၁၀---သဝီ, မိခံကရူၢ်, ကီး တရံးကီၢ်ဆၣ်, ဒုပျၢၣ်ယၢ်ကီၢ်ရံၣ်ပူၤအပယီၤ တၢ်ဘၢယုၤသရိၣ်(၁)ဖျၢၣ်, ပိၣ်ခွါ ဟံၣ်ခွဲ(၁)ဖျၢၣ် ဒီးသဝီဖိအဟံၣ်(၂)ဖျၢၣ် ဟးဂီၤကွဲၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢန့ၣ် အမဲၣ်ညါ ၁၀---အသဝီဖိ (၂၈၉)ဂၤယၢ်ယၢ် ဘၣ်ဃုာ်မ့ၢ်ဟးဖျါးဝဲဒၣ်သ

ဆူလံာ်ကဘျးဟံ - ၁၃ ▶▶▶

KHRG ဒီန့ၢ်တၢ်ဂီၤခဲဘၣ်အံၤ ဖဲလါယူၤလဲ ၂၇ သီ, ၂၀၂၃ နံန ဖဲစၢသ့ၣ်သီကွဲၣ်, ပုက့ကရူၢ်, လုၤသီကီၢ်ဆၣ်, မ့ၢ်တြိၢ်ကီၢ်ရံၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤခဲဘၣ်အံၤဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ ပယီၤကဘီယူၤ သုးဟဲးလီၤကျိၢ်ဖးဒိၣ်အပယီၤ စၢသ့ၣ်သီကွဲၣ်ဟးဂီၤကွဲၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

KHRG အတၢ်ဂဲၤလိာ်တဲၣ်န့ၣ်ခဲးတၢ်ဒီး အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤဘၣ်ဃး ပုၤဂ့ၢ်ဝီခွဲးယၢ်

တနံၣ်ဘၣ်တနံၣ် တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအါမံၤလၢကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝီခွဲးယၢ်က ရှၢ်(KHRG) မၤဝဲအကျိၣ်န့ၣ် ပၢ်ဃုာ်ဝဲဒီးတၢ်ကွဲးထုးထီၣ်လံာ်ဘိးဘၣ်ရၤလီၤ သ့ၣ်တဖၣ်, တၢ်ဆုၤထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ် ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်မၤဘၣ်ဒိပုၤဂ့ၢ်ဝီခွဲး ယၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ဆူလီၢ်ကဝီၤ/ထံၣ်ဂုၤကီၢ်ဂၤတၢ်ကရၢကရိလၢအဘၣ်ထွဲသ့ၣ် တဖၣ်အအိၣ်, ဒီးတၢ်ထံၣ်လိာ်ကတိၤန့ၣ်ခဲးတၢ်လၢဒုဖိသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်အ ကီၢ် လၢထံၣ်လိာ်ပူၤအပတီၢ်, လီၢ်ကဝီၤအပတီၢ်, ဒီးဟီၣ်ခိၣ်ဒိဘျီဒိဘျီအပတီၢ် န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢတၢ်မၤအိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ခဲလၢာ်အတၢ်ပညိၣ်ကွၢ်ဖိ န့ၣ် မ့ၢ်ဒိသိးတၢ်ကသ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢ်အါထီၣ်ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်မၤဘၣ်ဒိပုၤဂ့ၢ်ဝီ ခွဲးယၢ် လၢဒုဖိသဝီဖိလၢအအိၣ်လၢကီၢ်ပယီၤမ့ၢ်ထီၣ်ကလံာ်ထံးအပူၤ ဘၣ် လဲၤဒီဖျိကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ် ဘၣ်ဝဲသ့ၣ်တဖၣ်, ဒိသိးဒုဖိသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်အက လုၢ်ဒီးအတၢ်ဟ့ၣ်ကညီၣ်ဟ့ၣ်ဖးန့ၣ်တၢ်ကန့ၣ်ဟူးဒီးဟံးန့ၣ်ပၢ်သ့ၣ်ပၢ်သးအိၣ် ဖဲလၢတၢ်မၤဝဲတၢ်ဆၢတဲာ်အဆၢကတီၢ်, ဒိသိးတၢ်ကဟံးထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ်ဝဲပုၤ လၢအမၤကမၢ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အရူ တုၤလီၤတီၤလီၤ, ဒိသိးပုၤလၢအတူၢ် ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ကဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဝဲတၢ်တီၢ်တြီၢ်အဂီၢ်, ဒီးဒိသိးတၢ်မၤဘၣ် ဒိပုၤဂ့ၢ်ဝီခွဲးယၢ်ဒိအံၤသ့ၣ်တဖၣ် သုတကဲထီၣ်လၢအသးဆူမဲာ်ညါတဂ့ၢ် အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တနံၣ်ညါအံၤ ၂၀၂၃ နံၣ်အတီၢ်ပူၤစးထီၣ်လၢလၢယနူၤအါရံၤ တုၤ လၢ လၢအိၣ်ကူး, လံာ်ဘိးဘၣ်ရၤလီၤလၢ KHRG ကွဲးထုးထီၣ်ဝဲထဲတဖုၤနီၤ န့ၣ်အိၣ်လံာ် ၇ ဘျီ ဒီးလံာ်ဘိးဘၣ်ရၤလီၤအိၣ်စ့ၢ်ကိးဝဲတနီၤလၢ KHRG ကွဲးထုးထီၣ် မၤသကိးဝဲဒီး ပုၤဂ့ၢ်ဝီခွဲးယၢ်တၢ်ကရၢကရိလၢအဂၤသ့ၣ်တ ဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လံာ်ဘိးဘၣ်ရၤလီၤလၢတၢ်ကွဲးထုးထီၣ်အိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်တနီၤ န့ၣ် ဘၣ်ဃးဝဲဒီးမ့ၢ်နီၤဒိၣ် လၢတၢ်ပၢ်ပနီၣ်အိၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်ဒိဘျီ ဒိအမ့ၢ် ဟီၣ်ခိၣ်ဒိဘျီ ပုၤဘၣ်ကီၢ်ဘၣ်ခဲအမ့ၢ်နီၤ, ဟီၣ်ခိၣ်ဒိဘျီပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ် ဝဲတၢ်မၤလီၤမၤန့ၣ်ဆူၣ်အမ့ၢ်နီၤ, ဟီၣ်ခိၣ်ဒိဘျီတၢ်မၤအါထီၣ်ဝဲတၢ်သ့ၣ်ညါ န့ၣ်ပၢ်ဘၣ်ဃးမ့ၢ်ပီၤဒီးတၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤဝဲတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤဘၣ်ဃးမ့ၢ်ပီၤ, ဒီး ဟီၣ်ခိၣ်ဒိဘျီတၢ်ဒိသဒါဝဲတၢ်ကညီၣ်ဘၣ်ကညီၣ်သ့ၣ်လၢတၢ်ဒုးထီၣ်ဒါမၤဟးဂီၤ သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လံာ်ဘိးဘၣ်ရၤလီၤလၢတၢ်ကွဲးထုးထီၣ်အိၣ်အဂၤ တ နီၤတခါ ဘၣ်ဃးဝဲဒီးတၢ်မၤဘၣ်ဒိပုၤဂ့ၢ်ဝီခွဲးယၢ် လၢအဟဲကဲထီၣ်ဝဲအသး ကီၢ်ကီၢ်လၢလၢဖဲဆၢကတီၢ်အဝဲန့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ဒိအမ့ၢ်ထံၣ်တၢ်ပတၢ် ပြးကီၢ်ကးကရၢ (SAC) အတၢ်ခးလီၤတၢ်ဒီးကဘီယူၤ ဒီးဘၣ်သံဝဲဒုဖိသ ဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်, SAC သုးအတၢ်ဟံးန့ၣ်လီၤဆူသဝီပူၤဒီးမၤသံဝဲဒုဖိသဝီဖိ သ့ၣ်တဖၣ်ဆူၣ်မဲာ်ကဲမဲာ်, ဒီးတၢ်မၤဘၣ်ဒိပုၤဂ့ၢ်ဝီခွဲးယၢ်အဂ့ၢ်အဂၤလၢအ ကဲထီၣ်အသးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တဘျီလၢလံာ်ဖဲလၢတၢ်ကွဲးထုး ထီၣ်ဝဲ လံာ်ဘိးဘၣ်ရၤလီၤသ့ၣ်တဖၣ်အါန့ၣ် တၢ်ကွဲးထုးထီၣ်ဃုာ်ဝဲတၢ်ဟ့ၣ်ကညီၣ်

ဟ့ၣ်ဖးဒီးတၢ်ဃုထီၣ်သ့ၣ်တဖၣ် လၢတၢ်အဲၣ်ဒီးဝဲလၢ ထံၣ်ကီၢ်ပဒိၣ်ပပုၤ ဒီး တၢ်ကရၢကရိလၢအဘၣ်ထွဲသ့ၣ်တဖၣ် ကဟံထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ်မၤဝဲန့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဆုၤထီၣ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ်ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်မၤဘၣ်ဒိ ပုၤဂ့ၢ်ဝီခွဲးယၢ်လၢအကဲထီၣ်အသးသ့ၣ်တဖၣ်ဆူထံၣ်ဂုၤကီၢ်ဂၤတၢ်ကရၢက ရိလၢအဘၣ်ထွဲအအိၣ်တခါန့ၣ် တနံၣ်ညါအံၤ လၢယနူၤအါရံၤဒီးလၢအိၣ်ကူး အဘၣ်စၢၤန့ၣ် KHRG ဆုၤထီၣ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ်အိၣ် (၃)ဘျီလံန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ်လၢတၢ်ဆုၤထီၣ်အိၣ်အိၣ်ထံးတခါန့ၣ်ဘၣ်ထွဲဝဲဒီး ကီၢ်ကီၢ် တဲာ်ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ် အတၢ်နီၣ်က့ၤကဒါဝဲဒုဖိသဝီဖိ လၢအဟဲ ဃုာ်အိၣ်ကဒုလၢကီၢ်ကီၢ်တဲာ်အပူၤသ့ၣ်တဖၣ်ဆူကီၢ်ပယီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ် တၢ်ကျိၣ် လၢတၢ်ဆုၤထီၣ်အိၣ်ခဲတခါန့ၣ် ဘၣ်ဃးဝဲဒီးတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲ လၢအ ဟဲပီၤထွဲထီၣ်အခဲ ဒီဖျိသုးမိၤစီရိၤအတၢ်တြီၢ်ဃာ်ဝဲ ပုၤဂ့ၢ်ဝီတၢ်လိာ်ဘၣ်အ တၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤ လၢကညီၣ် ကီၢ်စဲာ်အပူၤ စးထီၣ်လၢ ၂၀၂၃ နံၣ်လံာ်လဲၤ ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ်သၢခါတခါလၢတၢ်ဆုၤထီၣ်အိၣ်တခါဘၣ်ဃးဝဲဒီး SAC သုး အတၢ်မၤဘၣ်ဒိဝဲ တၢ်ဘျီတၢ်ဘါအတၢ်သဘျီလီၤဆီဒဲတၢ်လၢကညီၣ်ကီၢ် စဲာ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ်သၢခါလၢအံၤဘၣ်တၢ်ဆုၤထီၣ်အိၣ်ဆူ ဘီ မ့ၢ်စၢၤဖိၣ်ကရၢပုၤဂ့ၢ်ဝီခွဲးယၢ်ပဒိၣ်ပပုၤအဝဲဒါဒါ (Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights) န့ၣ်လီၤ. တနံၣ် ညါအံၤ ၈လၢ အတီၢ်ပူၤ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ်ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်မၤဘၣ်ဒိပုၤဂ့ၢ်ဝီခွဲးယၢ် လၢ KHRG ဆုၤထီၣ်ဝဲထဲတဖုၤနီၤ ဆူထံၣ်ဂုၤကီၢ်ဂၤတၢ်ကရၢကရိ လၢအဘၣ် ထွဲအအိၣ် မ့ၢ်အိၣ်ဒိထဲ (၃) ခါခါဘၣ်ဆၢၣ်သန့ၣ်ကွဲး, တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ်ဒီးလံာ် ပရၢ (ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဃုထီၣ် သ့ၣ်တဖၣ် လၢတၢ်အဲၣ်ဒီးလၢထံၣ်ဂုၤကီၢ်ဂၤပ ဒိၣ်ပပုၤဒီးပုၤဂ့ၢ်ဝီခွဲးယၢ်တၢ်ကရၢကရိသ့ၣ်တဖၣ်ကဟံထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ်မၤဝဲ) လၢ KHRG ဆုၤထီၣ်သတြီၢ်ဝဲ ဒီးပုၤဂ့ၢ်ဝီခွဲးယၢ်တၢ်ကရၢကရိလၢအဂၤသ့ၣ် တဖၣ် အိၣ်လံာ်တစ့ၢ် (၅) ခါဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်လၢတၢ်ထံၣ်လိာ်ကတိၤန့ၣ်ခဲးတၢ်လၢဒုဖိသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်အ ကီၢ် လၢထံၣ်လိာ်ပူၤအပတီၢ်, လီၢ်ကဝီၤအပတီၢ်, ဒီးဟီၣ်ခိၣ်ဒိဘျီဒိဘျီအပတီၢ် တခါ ၂၀၂၃ နံၣ် လၢယနူၤအါရံၤဒီး လၢအိၣ်ကူးအဘၣ်ကဝီၤပူၤန့ၣ် KHRG ထံၣ်လိာ်ကတိၤသကိးတၢ်ဒီးထံၣ်ဂုၤကီၢ်ဂၤတၢ်ကရၢကရိလၢအဘၣ်ထွဲသ့ၣ် တဖၣ်ဒီး ထံၣ်ဂုၤကီၢ်ဂၤအပဒိၣ်ပပုၤဒီး မိၣ်သီသ့ၣ်တဖၣ် အိၣ်ဝဲအစ့ၢ်ကတၢ် (၇) ဘျီလံန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကရၢကရိဒီးထံၣ်ဂုၤကီၢ်ဂၤအမိၣ်သီလၢ တၢ်ထံၣ်လိာ် ကတိၤသကိးတၢ်ဒီးအိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ပၢ်ဃုာ်ဝဲ တၢ်တီၢ်တြီၢ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ဟံး မူဒါအဝဲလီၢ်ခိၣ်သ့ၣ် (Center for Justice and Accountability), ဟီၣ် ခိၣ် ဒိ ဖျါၣ် ပုၤ လၢ အ သ့ သဲ စး အ တၢ် သိၣ် တၢ် သီ စဲာ် နီၤ အ က ရၢ

(International Commission of Jurist), ဘီၣ်စၢ်ဖျိၣ်ကရၢပုၤဂ့ၢ်ဝီၣ်ခွဲး ယၢ်ပဒိၣ်ပပုၤအဝဲၤဒၢး (Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights), ကီၢ်အဲကလံးအမိၣ်သီလၢတၢ်တ ကူၣ်, ကီၢ်စွဲၣ်စလဲၣ်အမိၣ်သီ, ကီၢ်က့ၢ်မနံၣ်အမိၣ်သီ, ဒီးကီၢ်နီၣ်ဝုအမိၣ်သီ လၢကီၢ်က့ၢ်တၢ်အပူၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ထံၣ်လိာ်ကတိၤသကိး တၢ်အပူၤ KHRG အပူၤကတိၤန့ၣ်ခဲးတၢ်တဖျိထီၣ်ဘၣ်ဃး ပယီၤသ့းမိၤစိ ရီၤအတၢ်မၤဘၣ်ဒိ ပုၤဂ့ၢ်ဝီၣ်ခွဲးယၢ်အက့ၢ်အဂီၤ လၢကီၢ်ပယီၤမုၢ်ထီၣ်ကလံး ထံးအပူၤ လၢအကဲထီၣ်အသး လၢအပူၤက့ၢ်အနံၣ်သၢဆံတုၤခဲအံၤ ဒ်တၢ် ပာ်ဖျိထီၣ်အိၤလၢ KHRG အလံာ်ပာ်ဖျိဖးဒိၣ် “လၢတၢ်သမၤအိၤတသ့ဘၣ်” အပူၤအသိးန့ၣ်လီၤ. အါန့ၣ်အန့ၣ်, တၢ်တဖျိထီၣ်စ့ၢ်ကိးဘၣ်ဃးဒီး သ့းမိၤ စိရီၤအတၢ်ခဲးလီၤနီၣ်စိၤက့ၢ်ဖးဒိၣ် ဒီးအတၢ်ခဲးလီၤတၢ်ဒီးကတိၤယူၤ လၢဒုသဝီ သ့ၣ်တဖၣ်အပူၤ ဒီးဒုဖိသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်ဖဲးအိၣ်မၤအိၣ်တၢ်အလီၢ် စးထီၣ် လၢအဝဲသ့ၣ်ဟံးန့ၣ်ဆူၣ် တၢ်စိတၢ်ကမိၤလၢ ၂၀၂၁ နံၣ်လံၤလံၤ ဒီးအတၢ် မၤကမၣ်ဝဲပုၤဂ့ၢ်ဝီၣ်ခွဲးယၢ်အဂ့ၢ်အဂၤသ့ၣ်တဖၣ်အကလုာ်ကလုာ် ပာ်ဃုာ် ဝဲဒီးအတၢ်မၤကမၣ်ဝဲဒုးယၢ်ကီၢ်မ့ၣ် ဒီးကီၢ်မ့ၣ်ထီၣ်ဒါပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိန့ၣ်ဆူၣ်သ့ၣ် တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်န့ၣ်အသိး, လၢတၢ်ထံၣ်လိာ်ကတိၤသကိးတၢ်ကိးဘျီဒိး အပူၤ တၢ်ပာ်ဖျိထီၣ်စ့ၢ်ကိးဝဲတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖး ဒီးတၢ်ဃုထီၣ်သ့ၣ်တဖၣ် လၢတၢ်အဲၣ်ဒီးဝဲလၢ တၢ်ကရၢကရိလၢအဘၣ်ထွဲ ဒီးထံကီၢ်ပဒိၣ်ပပုၤသ့ၣ် တဖၣ်အံၤ ကဟံးထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ်မၤဝဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဃုထီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အ ကျိ ပာ်ဃုာ်ဝဲတၢ်ဃုထီၣ်ဒ်အမ့ၢ် တၢ်ကပတုာ်မၤသကိးတၢ်ဒီးပယီၤသ့းမိၤ စိရီၤ လၢတၢ်ကူၣ်လဲၤမၤကမၣ်ဝဲဒုးယၢ်ကီၢ်မ့ၣ်ထီၣ်လိာ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်, တၢ် ကပတုာ်ဆါန့ၣ်ဝဲသ့းမိၤစိရီၤအကတိၤယူၤသိ ဒီးဒုးယၢ်စကဝဲၤ ပိးလီၤသ့ၣ် တဖၣ်, တၢ်ကတြီတံာ်ဃာ်ဝဲသ့းမိၤစိရီၤဒီးပုၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီးအိၤသ့ၣ်တ ဖၣ်အမ့ၢ်ကျိဝဲကွၢ် ဒီးကျိၣ်စ့တၢ် ဟဲန့ၣ်, တၢ်ကဟံးထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ်ဝဲသ့းမိၤ စိရီၤအပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ်အရူတုၤလီၤတီၤလီၤလၢကျဲတဘျီတဘျီတဘျီ လၢတၢ်ဟံးထီၣ်အိၤသ့, ဒီးတၢ်ကဟ့ၣ်အါထီၣ်ဝဲတၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤဆူ လီၢ်ကဝီၤကရၢကရၢ လၢအန့ၣ်လီၤဟ့ၣ်မၤစၢၤ ဝဲပုၤဂ့ၢ်ဝီၣ်ခွဲးယၢ်အတၢ် ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ် ဆူထံဖိကီၢ်ဖိကမုၢ်လၢအလိာ်ဘၣ်ဝဲနီၣ်နီၣ်အအိၣ် သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအဂ့ၢ်အကြးလၢထံဂုၤကီၢ်ဂၤတနီၤအပဒိၣ်ဟံးထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ် မၤဝဲ

ဒီဖျိ KHRG အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤဒ်အမ့ၢ်တၢ်ကွဲးထုးထီၣ်လံာ်ဘိး ဘၣ်ရၢလီၤမ့ၢ်ဂ့ၢ်, တၢ်ဆုာ်ထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိဘၣ်ဃးပယီၤသ့းမိၤစိရီၤအ တၢ်မၤဘၣ်ဒိပုၤဂ့ၢ်ဝီၣ်ခွဲးယၢ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်, တၢ်ဂဲၤလိာ်ကတိၤန့ၣ်ခဲးတၢ်ဒီဖျိတၢ်ထံၣ် လိာ်အိၣ်သကိးဒီး ထံဂုၤကီၢ်ဂၤကရၢကရၢ ဒီးပဒိၣ်ပပုၤသ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်, ဒီး တၢ်ဟံးထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ်ဝဲပုၤဂ့ၢ်ဝီၣ်ခွဲးယၢ်တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ လၢအဂ့ၢ်အဂၤအါမံၤမ့ၢ် ဂ့ၢ်အဃိ, ပထံၣ်ဘၣ်လၢထံဂုၤကီၢ်ဂၤကရၢကရၢဒီးထံကီၢ်တနီၤနီၤ ဒိကန့ၣ် ဒီးဟံးသ့ၣ်ဟံးသး စဲးယဲၤဝဲ ပတၢ်ဃုထီၣ်ဒီး ဟံထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ်ဝဲတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ လၢပထံၣ်လၢအဂ့ၢ်ဒီးအကြးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအဂ့ၢ်အ ကြး တၢ်ဟံးထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ်ဝဲသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ မ့ၢ်တမ့ၢ်ဝဲတၢ်စၢၤဟဲဒီဖျိလၢ KHRG အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလီၤလီၤ ဘၣ်ဆၣ်သန့က့ ပနၣ်သပုၤကတၢ်လၢ တၢ်လၢ KHRG ဟူးဂဲၤဖဲးမၤဝဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ကဲထီၣ်ဝဲတၢ်ဘျးတၢ်ဖိၣ်ဒီး

တၢ်ဆိၣ်သ့ၣ်ထီၣ်ဖးဒိၣ် ဒ်သိးထံဂုၤကီၢ်ဂၤအပဒိၣ်ကဟံးထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ်ဝဲ တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢထံဂုၤကီၢ်ဂၤကရၢက ရၢဒီးပဒိၣ်ပပုၤဟံးထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ်ဝဲတနီၤမ့ၢ်ဒ်တၢ်ပာ်ဖျိထီၣ်အိၤဖဲးအံၤအ သိးန့ၣ်လီၤ.

ဖဲအပူၤကွၢ်လၢယန့ၣ်အါရံၤအပူၤန့ၣ် ပုၤဂ့ၢ်ဝီၣ်ခွဲးယၢ်တၢ်ကရၢက ရိတဖုလၢအမ့ၢ် Fortify Rights န့ၣ်တီၣ်ထီၣ်ဝဲကီၢ် အမူးတခါလၢကီၢ်က့ၢ် မနံၣ် (Germany) အကီၢ်ဘျီအပူၤ ဒ်သိးတၢ်ကလိာ်ကီၢ်ဝဲ ပယီၤသ့းမိၤစိ ရီၤအခိၣ်အနၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ဒီဖျိအတၢ်မၤကမၣ်ဝဲတၢ်မၤသံလီၤတူၢ်ကလုာ် အကီၢ်မ့ၣ်, ကီၢ်မ့ၣ်ထီၣ်ဒါပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိန့ၣ်ဆူၣ်, ဒီးဒုးယၢ်ကီၢ်မ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ. အါန့ၣ်အန့ၣ်, တနံၣ်ညါအံၤ လၢဖျၢတြုၤအါရံၤအပူၤန့ၣ်ကီၢ်အမဲ ရကၢ, ကီၢ်ခဲန့ၣ်, ကီၢ်အဲးကလံး, ဒီးကီၢ်အိးစတြုၤလၢယၢ်အပဒိၣ် ဖိၣ်ဃံးစ့ၢ် ကိးဝဲဒၣ် ဒီပနံၣ်သၢဖျၢၣ် လၢအဘၣ်ထွဲဒီးသ့းမိၤစိရီၤ ဒီဖျိတၢ်ပုၤတၢ်ဆါဝဲ ကျိချံၣ်မ့ၢ်ဒီးဒုးယၢ်စကဝဲၤပိးလီၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢသ့းမိၤစိရီၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢမးရူးအပူၤစ့ၢ်ကိး ကီၢ်အဲကလံးအပဒိၣ်ဖိၣ်ဃံးစ့ၢ်ကိးဝဲပုၤခဲၤ ဒီးဒီပ နံၣ်တဖျၢၣ် လၢအဘၣ်ဘျးဘၣ်ဖိၣ် ဒီဖျိတၢ်ပုၤန့ၣ်ဆါန့ၣ်ဝဲ ကတိၤယူၤ သိ လၢပယီၤသ့းမိၤစိရီၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤလၢတၢ်ဖိၣ်ဃံးအိၤခဲၤအံၤမ့ၢ်ဝဲ မးခွၣ် ဖျၢၣ်ဝုဒီးထီမုလးန့ၣ်လီၤ. မးခွၣ်ဖျၢၣ်ဝုန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ Shoon Energy PTE Limited ဒီပနံၣ်အပုၤန့ၣ်တၢ် ဒီးမ့ၢ်စ့ၢ်ကိးဝဲပုၤဘျုးလီၤစုလၢဒီပနံၣ်ပုၤတ ဂၢန့ၣ်လီၤ. ထီမုလးတခါ မ့ၢ်ဝဲပုၤလၢအမၤသကိးတၢ်ဘျးဘျးတၢ်တၢ်ဒီး ပ ယီၤသ့းမိၤစိရီၤအခိၣ်အနၢ် ဒီးမ့ၢ်စ့ၢ်ကိးဝဲ ပုၤလၢအပူၤန့ၣ်ဆါန့ၣ်ဝဲ ပယီၤသ့း မိၤစိရီၤအတၢ်စုကဝဲတဂၢန့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢမးရူးအပူၤန့ၣ် ကီၢ်စွဲၣ်စလဲၣ်အပ ဒိၣ်စ့ၢ်ကိး ဖိၣ်ဃံးဝဲပယီၤသ့းမိၤစိရီၤခိၣ်နီၣ်ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါဃုကဒီး တၢ်ခူၣ် လၢဂီၢ်လုအခိၣ်ပနံၣ်တဖျၢၣ် လၢအမ့ၢ်သ့းမိၤစိရီၤအတၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢယူၤ အပူၤန့ၣ်, ကီၢ်အမဲရကၢတြီတံာ်ဃာ်ကဒီးဝဲ ကီၢ်ပယီၤတၢ်ဒီသဒါကီၢ်တီၢ် ဝဲၤကျိၤ ဒီးစုတၢ်ခဲဖျၢၣ် လၢသ့းမိၤစိရီၤသ့ၣ် လၢတၢ်ပုၤဒုးယၢ်စကဝဲၤပိးလီၤ ဒီးတၢ်ဖိတၢ်လံၤအဂ့ၢ်အဂၤလၢအဝဲသ့ၣ်လိာ်ဘၣ်ဝဲ လၢထံဂုၤကီၢ်ဂၤအအိၣ် သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢယူၤလံအပူၤတခါ ကီၢ်ယူၤရပၤစၢ်ဖျိၣ်ကရၢ အိၣ်စ့ၢ် ကိးဒီးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ လၢကတြီတံာ်ဃာ်အါထီၣ်ဝဲပယီၤသ့းမိၤစိရီၤအမ့ၢ် ကျိဝဲကွၢ်ဒီးအပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ်လၢအတၢ်ဟံးထီၣ် ဒ်လၢ ကီၢ်ယူ ရပၤစၢ်ဖျိၣ်ကရၢ အတၢ်တြီတံာ်ဃာ်လၢအပူၤကွၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အပူၤဘၣ်န့ၣ် လီၤ. တၢ်တြီတံာ်ဃာ်အသီလၢ ကီၢ်ယူၤရပၤစၢ်ဖျိၣ်ကရၢကပာ်လီၤဝဲအံၤ မ့ၢ် ဒ်သိးပယီၤသ့းမိၤစိရီၤ မၤန့ၣ်ဝဲကတိၤယူၤသိ ကကီၢ်ခဲဒိၣ်ထီၣ်ဝဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပထံၣ်ဘၣ်လၢ တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢထံဂုၤကီၢ်ဂၤအပဒိၣ်ဟံးထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ်မၤဝဲသ့ၣ် တဖၣ်အံၤ မ့ၢ်ဒ်သိးကမၤစၢ်လီၤဝဲ ပယီၤသ့းမိၤစိရီၤအဂီၢ်အဘါ လၢကဟူး ဂဲၤဒီးထီၣ်ဒုးမၤသံမၤဝဲဒုဖိသဝီဖိထံဖိကီၢ်ဖိကမုၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အဃိ ပဆိၣ် ထွဲအဝဲသ့ၣ် အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဒီးပတၢ်ကရၢကရိစ့ၢ်ကိး က ဟူးဂဲၤကတိၤန့ၣ်ခဲးတၢ်ဆူၣ်ညါ လၢဒုဖိသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ■

တၢ်ကူၣ်ဘၢ်ကူၣ်သ့ဒီး

တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့လၢ ကညီကီၢ်စဲၣ်အပူၤ

တၢ်ကူၣ်ဘၢ်ကူၣ်သ့

စးထီၣ်လၢ ကီၢ်ပယီၤသးမိၤစီရိၤ(စကစ) ဟံးန့ၢ်ဆူၣ်ထံကီၢ်တၢ်စိတၢ်ကမိၤဝံၤအလီၢ်ခံ ဖဲလါအ့ၣ်တၢ်လါအိကူး ၂၀၂၃ နံၣ် အတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤကဝီၤဒူသဝီကမုၢ်သ့တဖၣ် ဘၢ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဝဲဒီးပုၤဂ့ၢ်ဝဲဒီးယၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်အကလုာ်အကလုာ်အကျိ တခါမ့ၢ်ဝဲ တၢ်ကူၣ်ဘၢ်ကူၣ်သ့တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လံာ်တၢ်ကစီၣ်တဘျီအံၤပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲ တၢ်ကူၣ်ဘၢ်ကူၣ်သ့ တၢ်အိၣ်သးလၢကီၢ်ရ့ၣ်(၄)ဘျီအပူၤ စးထီၣ်ဖဲ လါအ့ၣ်တၢ်လါအိကူး, ၂၀၂၃ နံၣ် အတီၢ်ပူၤ ဒီး ကီၢ်ရ့ၣ်(၄)ဘျီအံၤမ့ၢ်ဝဲ ချၢၣ်လွံၤထူၣ်, ဘျးဒဝဲ, မုၢ်တြီၢ်, ဒီး ဒူပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီဖျါလၢထံၣ်ကီၢ်သးဒီးစုကဝဲတၢ်သဘံၣ်သဘုၣ်, ပယီၤသးမၤအါထီၣ်အသးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ ဃုာ်ဒီး အကဘီယုၤဒုးသးတဖၣ်ဟဲးလီၤကျိဖးဒိၣ်အယီ ကိုတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဒီးတၢ်မၤ လိပိးလိသ့ၣ်တဖၣ်ဟးဂ့ၢ်ဟးဂီၤကွံၣ်ဝဲအိၣ်အါမး, ဒူဖဲသဝီဖဲသ့ၣ်တဖၣ်ဘၢ်ဃုာ်မ့ၢ်ဟးဖျိ ဒီးဘၢ်ပတုာ်ကွံၣ်ကိုသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ချၢၣ်လွံၤထူၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်

ကိုလၢချၢၣ်လွံၤထူၣ်ဟီၣ်ကဝီၤအပူၤတနီၤ ဘၢ်အိၣ်ပတုာ်ကွံၣ်အသး စးထီၣ်လၢ ပယီၤသးမိၤစီရိၤဟံးန့ၢ်ဆူၣ် တၢ်စိတၢ်ကမိၤဝံၤအလီၢ်ခံတုၤလၢလါအိကူး ၂၀၂၃ နံၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ. ဒီဖျါလၢ ကိုသရၣ်/မ့ၢ်တဖၣ်တတူၢ်လိာ်ဝဲ သးမိၤစီရိၤအတၢ်ပတၢ် ပြးသန့ဘၢ်အယီ, အဝဲသ့ၣ်န့ၣ်လီၤပုၤဃုာ်ပုၤဂီၢ်ဝဲလၢ ကမုၢ်ထီၣ်ဒါဒိၣ်တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ(CDM), ဒီး သဝီဖဲလၢဟီၣ်ကဝီၤ တနီၤနီၤဘၢ် ဃုာ်မ့ၢ်ဟးဖျိအယီ ဖဲသ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်တထီၣ်ဘၢ်ကိုလၢဘၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲလါမုၢ် ၂၅ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ် ကညီကူၣ်သ့ဆဲးလၢဝဲကျိ(KECD) (မ့တမ့ၢ်) ကီၢ်သုလုၤကို ဖဲလါဒိၣ်ကီၢ်ဆၢၣ်, ချၢၣ်လွံၤထူၣ်ဟီၣ်ကဝီၤပူၤတဖၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်တိာ်လၢကအိးထီၣ်က့ၤကိုခဲလၢန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ကအိးထီၣ်က့ၤတၢ်ကိုကိးဖျါဒဲးအဘျီဝဲအံၤန့ၣ် တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲ အိၣ်ဝဲဒၣ်အါမံၤ ဒဲးအမ့ၢ်ကိုတၢ်သိၣ်လိပိးလီ, လံာ်မိၤပုၤဒီး လံာ်ကွဲးနီၣ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်တလၢလီၣ်, လီၢ်ကဝီၤတၢ်ဘၢ်တၢ်ဘၢ တၢ်အိၣ်သးတဂ့ၤဘၢ် ဒီးတၢ်လဲၤထီၣ်က့ၤလီၤကီၢ်ခဲဝဲဒၣ်ဒိၣ်မးအယီန့ၣ်လီၤ. ဒဲးန့ၣ်အသး ဒီဖျါလၢပယီၤသးကဘီယုၤသ့ၣ်တဖၣ် ဟဲထီၣ်ဒုးတၢ်ဒီးခးလီၤနီၤကျိဖးဒိၣ်အယီ ကိုဖဲမိၤ

ပာ်သ့ၣ်တဖၣ် ဘၢ်ယိၣ်ဘၢ်ဘျီန့ၢ်တၢ်လၢအဖိအလံၤတဖၣ် တၢ်ဘၢ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်ဒီးတအဲၣ်ဒီးဆုၤအဖိတဖၣ်လၢကိုလၢဘၢ်အိၣ်စ့ၢ်ကိးဝဲန့ၣ်လီၤ. ဒဲးန့ၣ်အသး ဒူသဝီကိုဖဲမိၤပာ်လၢမူကီၢ်ဆၢၣ်ဟီၣ်ကဝီၤအပူၤတနီၤနီၤ ဒဲးသးဒီးအဖိသ့ၣ်တဖၣ်ကမၤ လိဘၢ်တၢ်အဂီၢ်, အဝဲသ့ၣ်ဆုၤအဖိဆူ KECD အကိုတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဘျးဒဝဲကီၢ်ရ့ၣ်

ဒဲးန့ၣ်အသးလၢကစၢ်ဒိၣ်ကီၢ်ဆၢၣ်, ဘျးဒဝဲကီၢ်ရ့ၣ်ဟီၣ်ကဝီၤပူၤကိုတနီၤနီၤန့ၣ်ဘၢ်ဆိကတီၢ်ကွံၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. ဖဲလါစဲးပထုဘၢ် ၃၀ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ် PDF သးပာ်ဖျါတဖၣ် ရၢလီၤဝဲလံာ်တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၤလၢ တၢ်ကဘၢ်ဆိကတီၢ်ကွံၣ် ပယီၤသးကိုကိးဖျါဒဲး ဒီးသဝီဖဲမ့တပတုာ်ကွံၣ်ကိုသ့ၣ်တဖၣ်အံၤဘၢ်န့ၣ် တၢ်ကဟံးန့ၢ် အဝဲသ့ၣ်အရ့န့ၣ်လီၤ. အနီၢ်နီၢ်တခါ လံာ်တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၤဝဲအံၤ မ့ၢ်ဒိၣ်ထဲလၢပုၣ်တခး (ပေတခပ်) ကို ဖဲပုၣ်တခးသဝီ, ကျဲမ့ၢ်ထံးဟီၣ်ကဝီၤ, ကစၢ်ဒိၣ်ကီၢ်ဆၢၣ်တဖျါအံၤကပတုာ်ကွံၣ်သးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အယီပုၣ်တခးသဝီဖဲဒီးကိုသရၣ်/မ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အိးထီၣ်က့ၤကိုတဖျါအံၤတဘျီလၢဘၢ်န့ၣ်လီၤ.

မုၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရ့ၣ်

လူၤသီကီၢ်ဆၢၣ်အပူၤ ကိုလၢအအိၣ်လၢ KECD တၢ်ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤအပူၤတဖၣ် အကိုတၢ်ပီးတၢ်လီ, ဒဲးအမ့ၢ်လံာ်လဲၤဒီးတၢ်သိၣ်လိပိးလီတဖၣ်လၢတနံၣ်ဘၢ်တနံၣ်အဂီၢ် လၢဝဲလီၣ်ဝဲဂ့ၤဂ့ၤန့ၣ်လီၤ. ဒဲးန့ၣ်အသး KECD ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤစ့ၢ်ကိး ကိုသရၣ်/မ့ၢ်ဘျးလဲ တနံၣ် ၁၀,၀၀၀ ဘးန့ၣ်လီၤ. ဘၢ်ဆၢၣ် တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤကိုသရၣ်/မ့ၢ်ဘျးလဲသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တမ့ၢ်တၢ်လၢအလၢလီၣ်လၢကိုသရၣ်/မ့ၢ်တဂၤအဟံၣ်ဃီတၢ်လုၢ်အိၣ်နီၢ်ခိးသးမူအဂီၢ်ဘၢ်အယီ ကိုသရၣ်/မ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဒီးအနီၢ်ကစၢ်ဟံၣ်ဃီတၢ်လုၢ်အိၣ်နီၢ်ခိးသးမူတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယီ ကိုသရၣ်/မ့ၢ်တနီၤနီၤဘၢ်မၤအိၣ်ခး ဖဲအိၣ်သံၣ်တခါဒိၣ်လိတၢ်တခါအယီ အဝဲသ့ၣ်သးသဟီၣ်ဂံၢ်ဘၢလၢကသိၣ်လိတၢ်အဂီၢ်လီၤစ့ၢ်ကွံၣ်ဝဲအယီလီၢ်ကဝီၤ သဝီဖဲသ့ၣ်တဖၣ် ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဘၢ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်လၢကဃုထာထီၣ်ကိုသရၣ်/မ့ၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဒုပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရၣ်

စးထီၣ်လၢပယီၤသုးမိၤစိရိၤဟံးန့ၢ်ဆူၣ်ထံကီၢ်တၢ်စိတၢ်ကမိၤ ဒီး တုၤလါအိကူး ၂၀၂၃ နံၣ်အံၤန့ၣ် ထံၣ်ကီၢ်သးဒီးစုကဝဲတၢ် သဘံၣ်သဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ကဲထီၣ်သးတပယုၢ်အံၤဒီး ဒုသဝီဖိလၢတၢ်လီၤအါတီၤ ဘၣ်သ့ၣ်မ့ၢ်ဟးဖျိးအိၣ်ဒီးဝဲအါမးန့ၣ်လီၤ. ဒုပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရၣ်ဟီၣ်ကဝီၤအပူၤ တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲအိၣ်လၢ ကအိးထီၣ်က့ၤ သဝီဖိကီၢ်အိၣ်အံၤ ကီၢ်အါဖျါၣ် ဘၣ် ပတုၢ်ကွဲၣ်ဝဲဒီး ဖိသုၣ်လၢတမၤလိတၢ်ဘၣ်ဘၣ်အနီၣ်ဂံၢ်အိၣ်ဝဲအါမးန့ၣ် လီၤ. အဒိ ဖဲတီၢ်နီၣ်မုၢ်ထီၣ်ဟီၣ်ကဝီၤ, ကီးတရံးကီၢ်ဆၣ်, ဒုပျၢ်ကီၢ်ရၣ်အ ပူၤ ဒုသဝီဖိတဖၣ်ကအိးထီၣ်က့ၤ ၂၀၂၃-၂၀၂၄ တၢ်မၤလိနီၣ်အဂီၢ် တၢ် ကီၢ်တၢ်ခဲအိၣ်ဝဲ အကလုာ်ကလုာ်အံၤ ကီၢ်လၢအအိၣ်သ့ၣ်လီၤအသးဖဲ နီၣ် ဖိကရူၢ်, ဖလူကရူၢ်, သ့ၣ်ဘီဘီကရူၢ်, ဒီး ချူးကလံကရူၢ်တဖၣ်, ဘၣ်ဆိက တီၢ်ကွဲၣ်ဝဲတၢ်မၤလိတဘျးနီၣ်လံန့ၣ်လီၤ. ကီၢ်တဖၣ်လၢအဘၣ်ဆိကတီၢ် ကွဲၣ်ဖဲ ချူးကလံကရူၢ်ပူၤ မ့ၢ်ဝဲ အူးကြွၢ်ထံၣ်သဝီပူၤကီၢ်, ဒီးသ့ၣ်ဘီဘီကရူၢ် ပူၤမ့ၢ်ဝဲ လုဂီၤတီၤဖုၣ်ကီၢ်, ဘျါၣ်ဒိၣ်, ဝၣ်မံၤထၣ်, ဒီးသဝီသီ တဖၣ် မ့ၢ်မုၢ်လၢ ဖလူကရူၢ်ပူၤတခါမ့ၢ်ဝဲ ဖလူဖိ, ဖလူဖးဒိၣ်, တလးအူးသံး, ထံမဲးဝါခဲ, ဒီး မိထီၣ်တလုကီၢ်သ့ၣ် တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ကီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤဘၣ်ဆိကတီၢ်ကွဲၣ် ဝဲစးထီၣ်လၢ ၂၀၂၁ နံၣ် လံၤလံၤန့ၣ်လီၤ. လီၤကဝီၤသဝီဖိလၢကြါတုၤ ဒီး ကီးတရံးကီၢ်ဆၣ်ဟီၣ်ကဝီၤတနီၤပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ တၢ်ကအိးထီၣ်ပယီၤ သုးကီၢ်အဂီၢ်တၢ်ဘၣ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်ဘၣ်မ့ၢ်လၢ တၢ်ဒုးစဲးပြဲး ကဲထီၣ်အသး လၢသုးဖိၣ်စုကဝဲတဖၣ်အဘၣ်စၢၤတလီၤလီၤအံၤဒီးအဝဲသ့ၣ်သးတဆူၣ် စ့ၢ်ကီးလၢကအိးထီၣ်ကီၢ်လၢသုးမိၤစိရိၤတၢ်ပၤဖိလၢလၢဘၣ်, မ့ၢ်လၢလီၤ ကဝီၤသဝီဖိထီၣ်ဒါဝဲသုးမိၤစိရိၤတၢ် ဟံးန့ၢ်ဆူၣ်ထံကီၢ်တၢ်စိတၢ်ကမိၤအံၤ န့ၣ်လီၤ. ဒ်န့ၣ်အသး လီၤကဝီၤသဝီဖိလၢ နီၣ်တကီၢ်ကီၢ်ဆၣ်ဟီၣ်ကဝီၤပူၤ ပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ ပယီၤသုးသ့ၣ်တဖၣ် မၤပျံၤမၤဖုးဒီး မၤဆူၣ်ဝဲဒုသဝီတနီၤ နီၤ လၢကအိးထီၣ်က့ၤ ပယီၤသုးမိၤစိရိၤတၢ်ပၤဖိလၢကီၢ်အိၣ်ဝဲဒၣ်စ့ၢ်ကီးန့ၣ် လီၤ. အဒိ ဖဲ ၂၀၂၃ နံၣ် အတီၢ်ပူၤ, ခီဖျိပယီၤသုးတြိနီၣ်ဂံၢ်-၂၂ ဒီး ခိၣ်သုး ရၣ်နီၣ်ဂံၢ်- ၅၅၇ ဟဲန့ၣ်လီၤဆူတက့ၢ်ခံသဝီပူၤ ဒီးမၤသဝီဖိအိးထီၣ်သုးပ ဒိၣ်ကီၢ် ဒီးမၤလိတၢ်လၢကီၢ်ပူၤအံၤ တၢ်အံၤကဲထီၣ်တၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးလၢကီၢ်ဖိ ဒီး ကီၢ်သရၣ်/မ့ၢ်တဖၣ်လၢကမၤလိတၢ်လၢကီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. အံၤ ဒုသဝီခိၣ် နီၣ်တဖၣ်ရဲၣ်ကျဲၤန့ၢ်က့ၤအဝဲသ့ၣ်လၢ ကဘၣ်ဟးမၤလိက့ၤတၢ်လၢ သဝီဖိ တဂၤဂၤအဟံၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. တက့ၢ်ခဲကီၢ်တၢ်မၤလိအတီၤအိၣ်တုၤအတီၤ တဆံ ဒီးကီၢ်ဖိနီၣ်ဂံၢ်ခဲလၢအိၣ် (၂၀၀)ဘျီန့ၣ်လီၤ. ပယီၤသုးတဖၣ်တဲဘၣ် သဝီဖိလၢ မ့ၢ်တထီၣ်သုးပဒိၣ်ကီၢ်ဘၣ်ဒီးကပာ်ပနီၣ်ဝဲသဝီအံၤအပူၤကီၢ်တ အိၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပယီၤသုးတဖၣ်န့ၣ်လီၤလၢကီၢ်ပူၤဒီး ကွဲးလီၤဝဲလံာ်လၢ လၢသ့ၣ်ဘၣ်ဝါလီၤဒ်အံၤ “(ပီတီအကံၢ်(ဖဲ) (PDF) ကေအနီၣ်ယူအားကီးသူ တိုက်ထုတ်မယ်)” ဒ်သိးကမၤပျံၤမၤဖုးဝဲသဝီဖိတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. KECD ကီၢ်လၢဟီၣ်ကဝီၤတနီၤအပူၤစ့ၢ်ကီး အိးထီၣ်တဘျီဘၣ် ခီဖျိစုကဝဲတၢ် သဘံၣ်သဘၣ်ကဲထီၣ်သးဒီးအံၤန့ၣ်လီၤ. အဒိ ဖဲကီးန့ၣ်ကရူၢ် ဒီး မိမၣ် ကရူၢ်, ကီးတရံးကီၢ်ဆၣ်တၢ် လီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲတၢ်လီၤလၢတၢ်ဒုး တၢ်ယၢ်ကဲထီၣ်လီၤဒီးပယီၤသုးခးလီၤနီၣ်ကျိဖးဒိၣ်ခဲအံၤခဲအံၤအလီၤ အံၤ ကီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်တၢ်အိးထီၣ်အီၤ တဘျီဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်န့ၣ်အံၤ ဒ်သိးဒီးဖိသုၣ် ဒီးသ့ၣ်ဘီဘီသးစၢ်လၢဒုပျၢ်ယၢ်

ကီၢ်ရၣ်ဟီၣ်ကဝီၤပူၤသ့ၣ်တဖၣ် ကဖံးလိမၤလိတၢ်တၢ်အဂီၢ်တနီၤအဝဲသ့ၣ် လဲၤထီၣ်က့ၤကီၢ်လၢ KNU တၢ်ပၤအဖိလၢ KECD ကီၢ်လၢအအိးထီၣ်သ့ၣ်တ ဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်သန့ၣ်က့ၤ ကီၢ်ဖိဒီးကီၢ်သရၣ်/မ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဘၣ် ထီၣ်ဝဲကီၢ်လၢတၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးအပူၤ ဒီးကီၢ်တၢ်ပီးတၢ်လီၤသ့ၣ်တဖၣ် တလၢ လီၣ် ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖိသုၣ်ဒီးသ့ၣ်ဘီဘီသးစၢ်တနီၤနီၤ ဒ်သိးကထီၣ်ဘၣ်ကီၢ်အဂီၢ် အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်လဲၤမၤလိက့ၤတၢ်လၢ ထံဆၢကီၢ်ဆၢကီၢ်ဒီး ဒဲကဝီၤပူၤကီၢ်တ ဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်န့ၣ်အသး ဒုသဝီတနီၤ ဒုသဝီခိၣ်နီၣ်ဒီးသဝီဖိတဖၣ်ပာ်ဖျါ ထီၣ်အသးဒီး ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲဒၣ်ကမ့ၢ်ကီၢ် စးထီၣ်တီၤဖုၣ်ကီၢ် ဒီးတနီၤအိၣ် တုၤလၢတီၤထီၣ်ကီၢ်အိၣ်စ့ၢ်ကီးန့ၣ်လီၤ. အဒိ သဝီဖိလၢ ကီၢ်ထၣ် သဝီ, ကီၢ်ထၣ်ကရူၢ်, ကီးတရံးကီၢ်ဆၣ် ဒုးအိၣ်ထီၣ်က့ၤကီၢ်ထၣ်ကီၢ်တုၤလၢ တီၤ ထီၣ်ကီၢ်ပတီၢ် ဒီးအဝဲသ့ၣ်ဃုန့ၣ်ဝဲလီၤကဝီၤ ကီၢ်သရၣ်/မ့ၢ်, ဒီးတၢ်လိၣ်အဂၤ တဖၣ်န့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်မၤစၢၤလိၣ်အသးယၢ်ခီယၢ်ခီန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်အိး ထီၣ် ဒုသဝီကမ့ၢ်ကီၢ်အံၤန့ၣ် တမ့ၢ်တၢ်အညီဘၣ်အံၤ ဒုသဝီတနီၤပာ်ဖျါ ထီၣ်ဝဲ တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်သဂၢ်ဘၣ်ဝဲသ့ၣ်တဖၣ်ဒ်အမ့ၢ်ကီၢ်တၢ်သိၣ်လိ ပီးလိတလၢလီၣ်, တၢ်ဃုထၢထီၣ်ကီၢ်သရၣ်/မ့ၢ်ကီၢ်ခဲ မ့ၢ်လၢနီၣ်တကီၢ်ကီၢ် ဆၣ်ဟီၣ်ကဝီၤအပူၤ တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ ကီၢ်သရၣ်/မ့ၢ်တဖၣ်ကီၢ်ခဲဃိန့ၣ် လီၤ. မ့ၢ်မုၢ်လၢပူၤသုးအိၣ်ကမ့ၢ်အလီၤဒ်အမ့ၢ် ဘီနၢၤထၣ်သဝီ, ထီၣ်လီၤက ရူၢ်, ကီးတရံးကီၢ်ဆၣ်ပူၤန့ၣ် ပုၤဟဲသ့ၣ်အိၣ်ကဒုဟံၣ်ဒုၣ်ကအိၣ်(၁၇၀)ဖျါ ဒီးဖိဒ်ဖိသုၣ်နီၣ်ဂံၢ်အိၣ်ဝဲလၢအကယၤဘျီအံၤ အဝဲသ့ၣ် ကဟးအိၣ်ကီၢ် လၢတၢ်လီၤအဂၤအဂီၢ်တသ့တညီဘၣ်ဒီးလီၤကဝီၤခိၣ်နီၣ်ပုၤဘၣ်မ့ၢ်ဘၣ်ဒါ သ့ၣ်ထီၣ်န့ၢ်အဝဲသ့ၣ်လၢဂ့ၢ်ဝီအူ တၢ်သိၣ်လိအကီၢ်တဖျါ အိၣ်တုၤလွံၢ်တီၤ န့ၣ်လီၤ.

ဖိသုၣ်ဒီးသ့ၣ်ဘီဘီသးစၢ်အိၣ်ဒီးစ့ၢ်ကီးအါမးလၢအယုကျဲလၢက မၤလိတၢ်အဂီၢ်တဘၣ်ဘၣ်အံၤအဝဲသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ပတုၢ်ကွဲၣ်အတၢ်မၤ လိတန့ၣ်ဘၣ်တန့ၣ်ဒီးတၢ်ကၢၣ်ထီၣ်အသးလၢကဘၣ်မၤလိတၢ်ဒီးဆိက တီၢ်ကွဲၣ်ဝဲအတၢ်မၤလိ ဒီးန့ၣ်လီၤဖဲမၤက့ၤတၢ်အိၣ်စ့ၢ်ကီးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အတၢ်အိၣ်သး

စးထီၣ်လၢ ကီၢ်ပယီၤသုးမိၤစိရိၤ(SAC)ဟံးန့ၢ်ဆူၣ် ထံကီၢ်တၢ်စိ တၢ်ကမိၤဝဲအလီၤခဲလံၤလံၤန့ၣ် ထံၣ်ကီၢ်သးတၢ်အိၣ်သး တဘၣ်လီၤဘၣ် စးဒီးစုကဝဲတၢ်သဘံၣ်သဘၣ်လၢကညီကီၢ်စဲၣ်အပူၤဟဲဆူၣ်ထီၣ်န့ၣ်လီၤ. အံၤ စးထီၣ်ဖဲ လါအုၣ်ဖြၢ် တုၤ လါအိကူး, ၂၀၂၃ နံၣ်အတီၢ်ပူၤန့ၣ် ထံဖိ ကီၢ်ဖိကမ့ၢ်လၢကညီကီၢ်စဲၣ်ပူၤသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဝဲဒီးတၢ်ကီ တၢ်ခဲ အကလုာ်ကလုာ် အကျါတခါမ့ၢ်ဝဲ တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အတၢ်ဂ့ၢ်ကီ သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဆူၣ်ချ့တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်ဂျါလၢ တၢ်ပာ်ဖျါထီၣ်အီၤလၢလၢ တဖၣ်အံၤဘၣ်ဃး တၢ်အိၣ်သးလၢကီၢ်ရၣ်(၃)ဘျီ လၢအမ့ၢ် ချါၣ်လွံၢ်ထူၣ်, မုၢ်တြိၣ်ဒီး ဒုပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရၣ်တဖၣ်အပူၤလီၤ. မ့ၢ်လၢဒုသဝီထံကီၢ်တၢ်အိၣ် သးတဂ့ၤဘၣ် ဒီးစုကဝဲတၢ်သဘံၣ်သဘၣ် သုးအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ အါထီၣ် အံၤ သဝီဖိအါဂၤ ဘၣ်သ့ၣ်မ့ၢ်ဟးဖျိးဆူတၢ်လီၤအဂၤ ဒီးကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဘၣ် ဝဲ တၢ်လဲၤထီၣ်က့ၤလီၤကီၢ်ခဲတဖၣ်အံၤ အဝဲသ့ၣ်သဂၢ်ဘၣ်ဝဲ တၢ်အိၣ် ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်ကူၤစါယါဘျီတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. အါဒၣ်တၢ်တ က့ၢ်တၢ်ဆူးတၢ်ဆါလၢ သဝီဖိဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဝဲန့ၣ်မ့ၢ် တၢ်ညၣ်ဂီၢ်ဃာ်, တၢ် လီၤကီၢ်ဘၣ်သမ့ၣ်, တၢ်ဟၢဖၤလူ ဒီး ဘျီတၢ်ဆါသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒုသ

ဝီတနီၤအပူၤတၢ်ဟ့ၣ်ကသံၣ်ဒၢးအိၣ်ဘၣ်ဆၣ်ကသံၣ်ကသီတလၢတပုၤ
လၢကကူစါယါဘျီပုၤဆါအဂီၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ချၢၣ်လွံၣ်ထွဲၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်

လီၢ်ကဝီၤသဝီဖိလၢ လၢဒိၣ်ကီၢ်ဆၣ်, ချၢၣ်လွံၣ်ထွဲၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်ပၣ်
ဖျါထီၣ်ဝဲ ဖဲလၢမးရူးဒီးလၢယူၤ အတီၢ်ပူၤ တၢ်ဆူးတၢ်ဆါဒိအမ့ၢ်တၢ်ညၣ်ဂီၢ်
ဃာ်တၢ်ဆါတဖၣ်ဟဲအါထီၣ်ဝဲလၢအဝဲသ့ၣ်ဟီၣ်ကဝီၤပူၤန့ၣ်လီၤ. လီၢ်ကဝီၤ
ဒူသဝီဆူၣ်ချ့မၤစၢၤပုၤတၢ်ဖိတဖၣ်ပၣ်ဖျါထီၣ်စ့ၢ်ကီးဝဲဒိအံၤ “ကသံၣ်လၢ
ပကကူစါယါဘျီတၢ်ညၣ်ဂီၢ်ဃာ်တၢ်ဆါအံၤအဂီၢ်တကူတလၢဘၣ်အမဲၣ်
ညါ, ပကလဲၤပုၤကသံၣ်အဂီၢ်တၢ်လဲၤတၢ်က့ၤကီၢ်တကးဘၣ်, ပယီၤသူးမ့ၢ်
ထံၣ်ပုၤလၢပကပုၤကသံၣ်န့ၣ် ဒူးကဲထီၣ်တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲ လၢပဂီၢ်သ့စ့ၢ်ကီး
လီၤ.” တကးဒဲးဘၣ်အမဲၣ်ညါ ပယီၤသူးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်ဟဲအါထီၣ်,
ဟီၣ်ကဝီၤတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢတအိၣ် ဒီးတၢ်လဲၤထီၣ်က့ၤလီၤလၢကပုၤကသံၣ်
ကသီအဂီၢ်ကီၢ်ခဲ မ့ၢ်လၢပယီၤသူးသ့ၣ်တဖၣ် အိၣ်ခိးသမံသမိးတၢ်လၢကျဲ
မ့ၢ်ခိၣ်ဒီးတပျဲသဝီဖိစိၣ်ဒီကသံၣ်ကသီဘၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယီၤ သ
ဝီဖိတဖၣ်ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဒီး တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်ခါဒိအမ့ၢ်
ကသံၣ်သရၣ်/မ့ၢ်တအိၣ်လၢလီၣ်လၢတၢ်လီၢ်ကီးတီးဒဲးဘၣ်, ဆူၣ်ချ့တၢ်
ပီးတၢ်လီၤဒီးကသံၣ်ကသီ တလၢလီၣ်ဝဲလၢကကူစါယါဘျီပုၤဆါတဖၣ်အ
ဂီၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီဖျါလၢတၢ်အိၣ်သးဒိအံၤအယီၤ ပုၤဃုၢ်မ့ၢ်ဟးဖျါဒီးအကျါ ဖိဒဲ
ဖိသ့ၣ်, သူၣ်ကုသးပုၤ, ပုၤမိၢ်ဒါ ဒီးမိၢ်ဖိဆံးတဖၣ် ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဝဲ တၢ်
အိၣ်တဆူၣ်အိၣ်တချ့ဒီးတၢ်ကူစါယါဘျီတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အါမးန့ၣ်
လီၤ.

မ့ၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရ့ၣ်

မ့ၢ်လၢမ့ၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရ့ၣ်ဟီၣ်ကဝီၤပူၤဒူသဝီဖိတဖၣ် အါဒၣ်တက့ၢ်
ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဝဲစ့ၢ်ကီး တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ် ဒိအမ့ၢ် တၢ်ကူး
တၢ်ဘၣ်သမ့ၢ်, တၢ်ညၣ်ဂီၢ်, တၢ်ဟးဖါလူဒီးဘျီ, တၢ်စုကမဲၣ်ဆါခိၣ်ကမဲၣ်
ဆါ, တၢ်အိၣ်လီၤထုးတၢ်ဆါဒီး ပုၤမိၢ်ဒါတနီၤနီၤတအိၣ်ဖျဲၣ်ဘၣ်အဖိမူၤမူၤ
နီၢ်နီၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟ့ၣ်ကသံၣ်ဒၢးလၢမ့ၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရ့ၣ်ပူၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်
ကသံၣ်ကသီသ့ၣ်တဖၣ် အါဒၣ်တက့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤအီၤလၢထၢၣ်
ဝံချါ (Backpack)န့ၣ်လီၤ. ဒီဖျါလၢကမ့ၢ်နီၣ်ဂံၢ် အါဒီးကသံၣ်ကသီတလၢ
လီၣ်ဘၣ်အယီၤ ပုၤလၢအဟဲကူစါယါဘျီအသးလၢကသံၣ်ဒၢးတနီၤဘၣ်ပုၤ
ကသံၣ်ကသီလၢ ကကူစါယါဘျီအသးအဂီၢ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အ
ယီၤသဝီဖိတနီၤအကျိၣ်အစ့တအိၣ်လၢကပုၤဝဲဘၣ်အယီၤ မ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ် လၢ
အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ် ဒီးသဝီဖိတနီၤဘၣ်ဟံးလီၢ်ဆိပုၤကျိၣ်စ့ဒီးဘၣ်မၤထီၣ်
ဒ့ၣ်ထီၣ်ကမၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဒူပျဲယၢ်ကီၢ်ရ့ၣ်

လီၢ်ကဝီၤသဝီဖိလၢ ဒူပျဲယၢ်ကီၢ်ရ့ၣ်ပူၤတဖၣ်ပၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ
အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်စ့ၢ်ကီးဒီးတၢ်ဆူးတၢ်ဆါ ဒိအမ့ၢ် တၢ်ညၣ်ဂီၢ်, တၢ်
ဘၣ်သမ့ၢ်, တၢ်ဟးဖါဆါ ဒီးတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ဆါတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီဖျါလၢ စု
ကဝဲတၢ်သဘၣ်သဘၣ်, တၢ်ဃုၢ်မ့ၢ်ဟးဖျါ, တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢတအိၣ် ဒီးတၢ်
လဲၤထီၣ်က့ၤလီၤကီၢ်ခဲဝဲအယီၤဒူသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်ကဒီးန့ၣ်ဘၣ်ကသံၣ်ကသီ

ဒီး တၢ်ကူစါယါဘျီအဂီၢ် မ့ၢ်တၢ်လၢအကီၢ်ခဲဝဲဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. လၢကီးတရံး
ကီၢ်ဆၣ်ပူၤ သဝီဖိလၢ အဘၣ်ဃုၢ်အိၣ်ကမ့ၢ်လီၤဆီဒၣ်တၢ် ဖိသ့ၣ်, သူၣ်ကု
သးပုၤ, မိၢ်ဒါဒီးမိၢ်ဖိဆံးသ့ၣ်တဖၣ် အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်လဲၤဃုၢ်အိၣ်ကဒုဆူတၢ်
လီၢ်အဂၤ ဒီးဆူထံဆၢကီၢ်ဆါဒိအမ့ၢ် ထီၣ်လွံၣ်ဝါ, ဘီနၢၤထၢၣ်, ဖဲကီးမနီး
ဒီး သ့ၣ်ဘီဘီသဝီတဖၣ် ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဘၣ်ဝဲတၢ်ဆူးတၢ်ဆါ ဒီးတၢ်ကူ ဆါ
ယါဘျီကီၢ်ခဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီဖျါလၢတၢ်ဃုၢ်အိၣ်ကဒုအလီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်
အံၤအပူၤ ပုၤနီၣ်ဂံၢ်အါဒီးတၢ်ကဆဲကဆီပီးလီတလၢလီၣ်လၢပုၤကီးဂၤဒဲး
ဂီၢ်ဘၣ်အယီၤ တၢ်ဆူးတၢ်ဆါလီၤဆီဒၣ်တၢ် တၢ်ညၣ်ဂီၢ်ဃာ် ဒီးတၢ်ဟးဖါလူ
ဘျီသ့ၣ်တဖၣ် ကဲထီၣ်သးအါမးန့ၣ်လီၤ. ဒိန့ၣ်အသိး ပုၤဃုၢ်မ့ၢ်ဟးဖျါဒီးမိၢ်
ဒါသ့ၣ်တဖၣ် လဲၤဆူတၢ်ဆါဟံၣ်တသ့ဘၣ်အယီၤ ဘၣ်အိၣ်ဖျဲၣ်အဖိဖဲတၢ်
တၢ်ဃုၢ်အိၣ်ကဒုလီၢ်ကီၢ်ခဲခဲန့ၣ်လီၤ.

သဝီဖိလၢ သဘျုၣ်ခံ, ဘါထၣ်, မဲၢ်ကနဲ, ထံမူထၣ်, ဒီး နိၣ်ဖိသ
ဝီဖိတဖၣ်, နိၣ်ဖိကရူၢ်, ကီးတရံးကီၢ်ဆၣ် ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဘၣ် ဝဲဒီးတၢ်လဲၤ
ထီၣ်က့ၤလီၤကီၢ်ခဲအယီၤ အဝဲသ့ၣ်ကလဲၤကူစါယါဘျီသးလၢဇၢၢ်ပူၤအဂီၢ်လဲၤ
ဝဲတဘျုၣ်ဘၣ် ဒီးကဆူထီၣ်ဆူၤလီၤကသံၣ်ကသီဆူဒူသဝီပူၤတၢ်ဟ့ၣ်က
သံၣ်ဒၢးအဂီၢ် ကီၢ်ခဲအယီၤကသံၣ်ကသီတဖၣ်တကူတလၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ. လီၢ်
ကဝီၤ သဝီဖိလၢ ကျိၣ်မဲသဝီ, ထံဖးထီကရူၢ်ဒီး ကျိၣ်ခိုသဝီ, လုနီၤကရူၢ်,
ဝီၢ်ရ့ၣ်ကီၢ်ဆၣ်ဟီၣ်ကဝီၤလၢအအိၣ်ယံၣ်ဒီးကျဲမ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်
မဲၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ် မ့ၢ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်ကသံၣ်ဒၢး, တၢ်ဆါ
ကသံၣ်ကျး ဒီးကသံၣ်သရၣ် /မ့ၢ်တအိၣ်ဘၣ်အယီၤန့ၣ်လီၤ. တဘျီတခိၣ်
ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူတၢ်တဆူၣ်တချ့ကဲထီၣ်သး ဒီးတၢ်ကူစါယါဘျီ လၢလီၢ်ကဝီၤပ
တီၢ် တန့ၢ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်ဘၣ်ဆၣ် သဝီဖိတဖၣ်ကလဲၤကူစါယါဘျီ
အသးလၢတၢ်ဆါဟံၣ်လၢဇၢၢ်ပူၤအဂီၢ် ကျိၣ်စ့တအိၣ် ဒီး သိလ့ၣ်ဒီးလဲလၢ
ကလဲၤဆူအဝဲသ့ၣ်စ့ၢ်ကီးတအိၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. သဝီဖိတနီၤပၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ
လၢအဝဲသ့ၣ်တဖၣ်ထံၣ်ဘၣ် စ့ၢ်ကီးတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲ ဖဲလၢအဝဲသ့ၣ်ကလဲၤကူ
စါသးလၢကီၢ်ပဒိၣ်တၢ်ဆါဟံၣ်အါ ဒီဖျါလၢအဝဲသ့ၣ်ကျိၣ်စ့ တလၢလီၣ်
ဘၣ်အယီၤ ပယီၤကသံၣ်သရၣ်/မ့ၢ်တဖၣ် တအံးထွဲကွၢ်ထွဲအဝဲသ့ၣ်လၢလၢ
ပုၤပုၤဘၣ် ဒီး ကတီၢ်စ့ၢ်ကီးတၢ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်တမ့ၢ်ဘၣ် အမဲၣ်ညါ ရူလီၢ်တူၢ်
လီၢ်အဝဲသ့ၣ်တဂ့ၢ်စ့ၢ်ကီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယီၤ လၢတၢ်ကူစါယါ
ဘျီအဂီၢ်လီၢ်ကဝီၤသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်စူးကါဝဲကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဲစဲတဖၣ်န့ၣ်
လီၤ. 📌

“ကသံၣ်လၢပကကူစါယါဘျီတၢ်ညၣ်ဂီၢ်ဃာ်တၢ်ဆါအံၤအဂီၢ်
တကူတလၢဘၣ်အမဲၣ်ညါ, ပကလဲၤပုၤကသံၣ်အဂီၢ်တၢ်လဲၤ
တၢ်က့ၤကီၢ်တကးဘၣ်, ပယီၤသူးမ့ၢ်ထံၣ်ပုၤလၢပကပုၤကသံၣ်
န့ၣ် ဒူးကဲထီၣ်တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲ လၢပဂီၢ်သ့စ့ၢ်ကီးလီၤ.”

ပယီၤသုးတဖၣ် မၤသံမၤဝီ မၤဆူးမၤဆါ, ဖီၣ်ဃာ် ဒီးမၤပျံၤမၤဖုးဝဲ ဒူဖိသဝီဖိတဖၣ်

လါအူဖျိၣ် တုၤလၢ လါအီးကူး ၂၀၂၃ နံၣ်အတီၢ်ပူၤ ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝီခွဲး ယၢ်ကရူၢ် ဒီးန့ၢ်ဘၣ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ဃး တၢ်မၤဘၣ်ဒိ ပုၤဂ့ၢ်ဝီခွဲးယၢ် လၢ သုးဖီၣ်စုကဝဲၤတဖၣ် ဒ်အမ့ၢ်ကီၢ်ပယီၤသုးမိၤစိရီၤ(SAC), သုးခိးကီၢ် ဆါ(BGF) သ့ၣ်တဖၣ် ဒီးသုးအဂၤဒ်အမ့ၢ် ကီၢ်သုးလုၤသုးမ့ၢ်ဒိၣ် (KTLA) ဒီး ကမ့ၢ်တၢ်ဒိသဒါသုး (PDF) သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤဂ့ၢ်ဝီခွဲးယၢ်လၢတၢ်မၤ ဘၣ်ဒိ အိၣ်သ့ၣ်တဖၣ် မ့ၢ်ဝဲ တၢ်မၤပျံၤမၤဖုး, တၢ်ဖီၣ်န့ၢ်, တၢ်မၤဒၢၣ်မၤလိၣ် ဒီး တၢ်မၤသံ လီၢ်ကဝီၤဒုသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤယွဲၣ်ဒ်အံၤသ့ၣ်တဖၣ် ကဲထီၣ်အသးလၢ ကညီၣ်ဒိကလုာ်စၢဖျိၣ်ကရၢ (KNU) အတၢ်ပၤဟီၣ်ကဝီၤ ကီၢ်ရၢၣ်တဖၣ်အပူၤ ဒ်အမ့ၢ် ဒုသထူၣ်ကီၢ်ရၢၣ်, တီအူကီၢ်ရၢၣ်, ချၢၣ်လွံၢ် ထူၣ်ကီၢ်ရၢၣ်, ဘျံးဒဝဲကီၢ်ရၢၣ်, မ့ၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရၢၣ် ဒုပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရၢၣ်ဒီး ဖၣ်အၣ် ကီၢ်ရၢၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤသ့ၣ်တဖၣ် ဟံၣ်ဖျါဝဲ ပယီၤသုးဒီး သုး ဖီၣ်စုကဝဲၤအဂၤတဖၣ် အတၢ်မၤပယွဲၣ်ပုၤဂ့ၢ်ဝီခွဲးယၢ်အယီၤ လီၢ်ကဝီၤသဝီဖိ လၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဖၣ်ဃုာ်ဒီး အဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ် တူၢ်ဘၣ်က့ၢ်တၢ်ပျံၤ တၢ်ဖုးဒီး အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ထံၣ်တၢ်ပၤသးလၢတၢ်ကဲထီၣ်သးအဖိခိၣ်အိၣ်ဒ် လဲၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

သဝီဖိတဖၣ်တူၢ်ဘၣ် တၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်

ပယီၤသုးသ့ၣ်တဖၣ် အသုးကျိၤထီၣ်ဆၢကတီၢ်န့ၣ် လဲၤန့ၣ်လီၤ ဝဲဆူသဝီဖိတဖၣ်အပူၤ ဒီးမၤပျံၤမၤဖုးဝဲပုၤသဝီဖိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလါအူဖျိၣ် ၈ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ် ပယီၤသုးဖိလၢအလဲၤဟူးဂဲၤဖဲသဝီဖိတဖၣ် တဲပျံၤတဲ ဖုးဝဲသဝီဖိတဖၣ်တကးဒီးဘၣ် ဒီး ညိၣ်ဝဲပိာ်မုၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ဒီး ကျိအယီၤ သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် အိၣ်လၢသဝီပူၤတဘျီလၢဘၣ် ဒီးလဲၤဃုာ်အိၣ်ဝဲဆူ ပုၤ ကျိတနီၤ, ဒီးဆူဝုၢ်ပူၤတနီၤန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိတနီၤ က့ၢ်အိၣ်က့ၢ်လၢသဝီပူၤ လံ ဘၣ်ဆၣ် ဘၣ်ပျံၤဘၣ်ဖုးဝဲလၢ ပယီၤသုးတဖၣ် ကဟဲန့ၣ်လီၤဟးထီၣ် လၢသဝီပူၤန့ၣ်လီၤ.

ဒ်န့ၣ်အသး ဖဲလါယူၤလဲ ၁၄ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်, ဂီၤခီ ၇း၃၀ န့ၣ်ရံၣ် ဆၢကတီၢ်န့ၣ် ပယီၤသုးဖိတဖၣ်လၢ တကူသး သုးအတၢ်ကူတၢ်သးတဖု လဲၤန့ၣ်ဝဲဆူ ခဘာ---သဝီ, သ့ၣ်ဝီဒဲကရူၢ်, လၢဒိၣ်ကီၢ်ဆၣ်, ချၢၣ်လွံၢ်ထူၣ် ကီၢ်ရၢၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲ ပယီၤသုးဖိတဖၣ် ဟဲန့ၣ်လီၤဆူသဝီပူၤတဘျီ ဃီ သဝီဖိတနီၤဃုာ်ထီၣ်ကွံာ်ဝဲချူးဘၣ်ဆၣ် တနီၤဃုာ်ဝဲတချူးဘၣ်. လၢ တၢ်န့ၣ်အယီၤ ပယီၤ သုးဖိတဖၣ် ဖီၣ်န့ၢ်ဝဲ ပုၤသဝီဖိလၢအယုာ်တချူးဘၣ် သ့ၣ်တဖၣ် ဒီးတဲပျံၤအဝဲသ့ၣ်လၢ ပုၤမ့ၢ်ဃုာ်ပူၤဖျဲးသးတဂၤဂၤန့ၣ် တၢ်က ခးသံအိၣ်တဘျီဃီလီၤ. တနီၤဃီ ဖဲ ဂီၤခီ ၉း၀၀ န့ၣ်ရံၣ်န့ၣ် သဝီဖိလၢ ခဘာ---သဝီခံၣ် ဟဲက့ၢ်န့ၣ်လီၤဆူသဝီပူၤဒီး သိလုာ်ယီၤအခါ ပယီၤသုး ခးအဝဲသ့ၣ်ဒီး ကျိ K3M အထံၣ်တဆဲဘျီဃုာ်ဃုာ် ဘၣ်ဆၣ် အဝဲသ့ၣ် ဃုာ်ပူၤဖျဲးကွံာ်အသးန့ၢ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်မ့ၢ်အသိလုာ်ယီၤ ၂ ခိၣ်လၢအဟဲက့ၢ်ဒီး ဝဲန့ၣ် တၢ်ဒိၣ်အူကွံာ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဲထီၣ်သးဒ်အံၤဝဲအလီၢ်ခံၣ် ဒုသဝီဖိ တဖၣ်ပျံၤတၢ်ဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဖီၣ်န့ၢ်စိၤသဝီဖိအယီၤ ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ပျံၤတၢ်ဖုး

“လၢအပူၤကွံာ်န့ၣ် ပယီၤသုးမ့ၢ်ဟဲထီၣ်လံန့ၣ် ဟးခးဝုၤဝီတၢ်ဒီးအကျိၤသ န့ၣ်က့ၢ်ပတဘၣ်ကွံာ်ဘၣ်. အခဲအံၤဒု အဝဲသ့ၣ်ဟဲန့ၣ်လီၤသဝီပူၤတဘျီဃီ ဖီၣ်န့ၢ်ဝဲကယီၤပုၤလၢအထံၣ်ဝဲန့ၣ်. ဟဲတုၤအဆိကတၢ်တဘျီန့ၣ် ဖီၣ်န့ၢ် ဝဲ ပုၤသဝီဖိ အဂၤ ၅၀, ဒီး ဖီၣ်ဃာ်ဝဲစးထီၣ်လၢဂီၤခီ ဝဲပျံၤက့ၢ်ဝဲဖဲမ့ၢ်ထူၣ် ထီၣ်အခါန့ၣ်. လီၤလီၤဝဲပုၤသဝီဖိတဖၣ်လၢ တၢ်ကီၢ်ကျိၤတကးဘၣ် ဒီးမၤ ဒၢၣ် မၤလိၣ်ဝဲ. မ့ၢ်ပုၤသးစၢ်န့ၣ် မၤဒၢၣ်ဝဲအိၣ်ကတၢ်လီၤ. ပုၤသးပုၤတခီ တမၤဆါဝဲစ့ၢ်ဘၣ်. သံကွံာ်အဝဲသ့ၣ်လၢ PDF ဟဲန့ၣ်လီၤ လၢသဝီပူၤအိၣ် စ့ၢ်ဖါ.”

(သဝီဖိတဂၤလၢ ခမ---သဝီ, ကျဲမ့ၢ်ထံးဟီၣ်ကဝီၤ, ကစၢ်ဒိၣ်ကီၢ်ဆၣ်, ဘျံးဒဝဲကီၢ်ရၢၣ်)

စးထီၣ်ဖဲ လါဖုၤတြုၤအါရီၤ ၁ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ် သုးမိၤစိရီၤဟံးန့ၢ် ဆူတၢ်စိတၢ်ကမိၤဝဲအလီၢ်ခံၣ် ပယီၤသုးမ့ၢ်ဒိၣ် တကးဒီးဘၣ် သုးဖီၣ်စုက ဝဲၤအဂၤတဖၣ်စ့ၢ်ကီး ဖီၣ်န့ၢ်ဝဲပုၤသဝီဖိတဖၣ်လၢအဂ့ၢ်အကျိၤတအိၣ်နီတ မံၤ, မၤလီၤမၤကွံာ်ဝဲ, ပာ်ဒုၣ်ပာ်ကမၢ်နီၤစိၤဝဲလၢ အဟ့ၣ်တၢ်ကစီၣ်ဆူ သုး ဖီၣ်စုကဝဲၤအဂၤတဖၣ်အအိၣ်, ဒီးအတၢ်ဘၣ်ထွဲအိၣ်ဒီးသုးအဂၤတဖၣ်အ ဂ့ၢ် ကဲထီၣ်အသးအါမးန့ၣ်လီၤ.

ဖဲလါယူၤ ၈ သီ ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ်, ပယီၤသုးဖိတဖၣ် လဲၤန့ၣ်လီၤဝဲ ဆူ ခမ---သဝီ, ကျဲမ့ၢ်ထံးဟီၣ်ကဝီၤ, ကစၢ်ဒိၣ်ကီၢ်ဆၣ်, ဘျံးဒဝဲကီၢ်ရၢၣ် အဆၢကတီၢ်, တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ဝဲဒီး လီၢ်ကဝီၤသုးဟံးဖျိၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တ ကးဒီးဘၣ် ဖဲတၢ်ဒုးကဲထီၣ်အဆၢကတီၢ် ပယီၤသုးဖီၣ်န့ၢ်ဝဲ ခမ---သဝီဖိ တဂၤန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိလၢတၢ်ဖီၣ်န့ၢ်အိၣ်တဂၤအံၤ တၢ်တသ့ၣ်ညါနီၤဟူထွဲ လၢအကစီၣ်နီတမံၤလၢဘၣ်. ဖဲတၢ်ကဲထီၣ်သးတနီၤန့ၣ် ပယီၤသုးဖိတ ဖၣ် ဖီၣ်န့ၢ်စ့ၢ်ကီး ခမ---သဝီဖိအဂၤ ပိာ်ခွါ ၃ ဂၤ ဒီးပိာ် မုာ် ၂ ဂၤန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိလၢတၢ်ဖီၣ်န့ၢ်အိၣ်တဖၣ်အံၤအကျိၤ အပိာ်မုာ် ၂ ဂၤဒီး ပိာ်ခွါအကျိၤ ၁ ဂၤန့ၣ် ပယီၤသုးမၤဝဲ အဟံၣ်ဖိဃီဖိဟဲစ့ၢ်ထုးထီၣ်က့ၢ်အိၣ်လၢစု တဂၤ ၅ ကလီၢ်ကူးစ့ၢ်စ့ၢ် ဒီးမ့ၢ်မ့ၢ်သဝီဖိပိာ်ခွါအဂၤခံၣ်ဂၤတခီဖီၣ်ဃာ်ဒီးဝဲန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဲထီၣ်သးဝဲအလီၢ်ခံၣ် ပုၤသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် တသ့ၣ်ညါနီၤဟူထွဲက့ၢ် လၢတၢ်ကစီၣ်ဘၣ်ဃး အူစ--- သးနံၣ် (၅၀) ဒီး အူဆ--- သးနံၣ် (၄၈) လၢဘၣ်တၢ်က့ၢ်ဖီၣ်အိၣ်ခံၣ်အဂ့ၢ်နီတမံၤလၢဘၣ်. ပယီၤသုးလၢအက့ၢ်ဖီၣ် သဝီဖိခံၣ်ဂၤအံၤ အသုးရၢၣ်သုးထံး တၢ်တသ့ၣ်ညါအိၣ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးနီတ မံၤဘၣ် ဘၣ်ဆၣ် လီၢ်ကဝီၤဖိဒီးလီၢ်ကဝီၤခိၣ်န့ၢ်လၢ ကစၢ်ဒိၣ်ကီၢ်ဆၣ်တ ဖၣ်စံးဝဲလၢ ပယီၤသုးလၢအဟူးဂဲၤဖဲလီၢ်ကဝီၤအံၤတဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ ခိၣ်သုးရၢၣ် (၄၀၃), (၄၀၄), ဒီး (၄၀၅) သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ကဲထီၣ်သးဒ်အံၤ အယီၤ တဘျီလၢလၢဖဲ တၢ်ဒုးကဲထီၣ်လၢ ပယီၤသုးဒီးသုးဖီၣ်စုကဝဲၤတဖၣ် အခါန့ၣ်, သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်ပျံၤဝဲလၢတၢ်ကဖီၣ်န့ၢ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဒ်န့ၣ်အသး ဖဲလါယူၤ ၁၂ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်

တၢ်လၢအမၤမ့ၢ် စီၤရူ--- (၃၂)နံၣ်န့ၣ် က့ၤဝဲဆူအမၤအိၣ် ဆိးလီၤသဝီဖဲ ခယ---သဝီ, ကမိးသ့ကရူၢ်, လၢဂီၢ်ဒိၣ်စိကီၢ်ဆၢ, အခါက့ၤဒီးဝဲသိလ့ၣ်ယီၤ ဒီး လီၤမၤကွံာ်ဝဲဖဲတၢ်က့ၤကျဲဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်သုးဖိၣ်စုကတဲၤဖဲလဲၣ် တၢ်ဒုၣ်ဖိၣ်န့ၢ်အိၣ်လဲၣ်န့ၣ် တၢ်တသ့ၣ်ညါလီၤတၢ်နီၣ်တမံၤဘၢ်. ဘၢ်ဆၢ ဖဲ တၢ်ကဲထီၣ်သးတနံၤဃီ လၢယုၤ ၁၂ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ် ကီၢ်သူလုၤသုးမ့ၢ် ဒိၣ် (KTLA) သ့ၣ်တဖၣ် တြီၤဃာ်ဝဲတၢ်လဲၤထီၣ်က့ၤလီၤဖဲ ဝဲတၢ်အိၣ် (ပီၤချီ ဟီၣ်ကဝီၤ) ဒီး ထံခံ (ထံမိၢ်ဟီၣ်ကဝီၤ), ကစၢ်ဒိၣ်ကီၢ်ဆၢအပူၤန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢတၢ်အိၣ်ဖိၣ်သရၣ်တၢ်အံၤ တသ့ၣ်ညါထွဲဘၢ်ဃး တၢ်တြီၤဃာ်တၢ် လဲၤတၢ်က့ၤအံၤဘၢ်အဃိ အဝဲက့ၤဆူအဟံၣ်ဖိၣ်ဖိၣ်အိၣ်အခါ အကစိၣ်လီၤ မၤကွံာ်ဝဲလၢကျဲန့ၣ်လီၤ. အမၤန့ၢ်ဟူတၢ်ဂ့ၢ်အံၤတံၤဟးလုၤဃုအိၣ်ဖဲလီၤကဝီၤ န့ၣ်အပူၤဘၢ်ဆၢတုၤခဲအံၤတထံၣ်န့ၢ်ဘၢ်. လၢတၢ်န့ၣ်အဃိ အမၤလၢအ အိၣ်လီၤတၢ်က့ၤဒီးအဖိဆံးတၢ်အံၤန့ၣ် ဘၢ်အိၣ်ဝဲလၢတၢ်ဘၢ်ကီၢ်ဘၢ် ဂီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.

သဝီဖဲအဂၤလၢမ့ၢ်ဝဲ ဒီည--- (၃၂)နံၣ် ဒီးအဖိဒိၣ် မိၤတ--- (၂၁) နံၣ်လၢအအိၣ်ဆိးဖဲ ခရ---သဝီ, ပလီၤဟီၣ်ကဝီၤ, လၢမ့ၢ်လၢကီၢ်ဆၢန့ၣ် လဲၤဝဲဆူ ထမုၤစါသဝီ လၢမ့ၢ်ဂံၢ်တၢ်အံၤအပၢ်သံအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဝဲ ဟဲ က့ၤလၢကျဲအခါ ဘၢ်တၢ်ဖိၣ်န့ၢ်အိၣ်ဖဲ ပယီၤသုး တၢ်သမံသမိး တြၢၤလၢအ အိၣ်ဖဲ ခလ---သဝီ, အိၣ်ဟီၣ်ကဝီၤ, လၢမ့ၢ်လၢကီၢ်ဆၢန့ၣ်လီၤ. ဒီန့ၣ် အသိး ဖဲလၢအိၣ်ကူး ၆ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ် သဝီဖဲ ၅ ဂၤလၢ ၁၀---သဝီ, အိၣ် ဟီၣ်ကဝီၤ, လၢမ့ၢ်လၢကီၢ်ဆၢတဖၣ် လဲၤပုၤတၢ်ဆူ ပလီၤဝဲအခါ ဘၢ် တၢ်ဖိၣ်န့ၢ်အိၣ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီဖျါလၢ ပယီၤသုးသံကွၢ်မၤတၢ်တၢ်ဒီး ဖိၣ် န့ၢ်သဝီဖဲ တၢ်သမံသမိးအတြၢၤအဃိ ပုၤလီၤကဝီၤသဝီဖဲတဖၣ် ပျံၤတၢ် လၢကဟးထီၣ်ဟးလီၤဒီး လဲၤဖဲလဲၤမၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤဆါပယွဲ

စးထီၣ်လၢလၢအိၣ်တုၤ လၢအိၣ်ကူး ၂၀၂၃ နံၣ်အတီၢ်ပူၤ KHRG ဒီးန့ၢ်ဘၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ဘၢ်ဃး ပယီၤသုးအတၢ်မၤဆါပယွဲ လီၤကဝီၤဖိသ့ၣ်တ ဖၣ် လၢဒုသထူၣ်ကီၢ်ရဲၣ်ပူၤ(၁)ခါ, ချၢၣ်လွၢ်ထူၣ်ကီၢ်ရဲၣ်ပူၤ(၂)ခါ, ဘျဲးဒဝံ ကီၢ်ရဲၣ်ပူၤ(၁)ခါ, ဒုပျၢ်ယာ်ကီၢ်ရဲၣ်ပူၤ(၁)ခါ ဒီး ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရဲၣ်ပူၤ (၁) ခါန့ၣ်လီၤ. ဘၢ်ဆၢသန့က့ တၢ်ကဲထီၣ်သးနီၢ်နီၢ်ဘၢ်ဃး ပယီၤသုး အ တၢ်မၤဆါပယွဲပုၤသဝီဖဲ လၢယံၤလၢအတီၢ်ပူၤအံၤ အိၣ်အါန့ၢ်ဒီးနီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒွး (၆) ခါလၢပဒီးန့ၢ်ဘၢ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ. တဘျီလၢလံၤဖဲ ပုၤသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် လဲၤဆူသဝီအဂၤ, လဲၤပုၤတၢ် ဒီးလဲၤဒုးန့ၣ်အသး လၢတၢ်ဆါဟံၣ်အခါန့ၣ် ပယီၤသုးဖိၣ်န့ၢ် အိၣ်လၢအဂ့ၢ်အကျိၤတအိၣ်ဒီး မၤဒၢၣ်မၤလိာ်အဝဲသ့ၣ်န့ၣ် လီၤ. တဘျီဘျီန့ၣ် ပံာ်အပၢ်သံသီနီၢ်စိသဝီဖဲလၢ အမ့ၢ်ပုၤဘၢ်ဃး ဒီး PDF သုး မ့ၢ်တမ့ၢ် KNU သုးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲလၢအိၣ်ကူး ၅ သီဒီး ၆ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ် အတီၢ်ပူၤ, ကီၢ်သူလုၤသုး မ့ၢ်ဒိၣ် (KTLA) ဒီး အသုးဟံၣ်ဖိၣ် အဂၤ ၃၀ ဃာ်ဃာ် လဲၤန့ၣ်လီၤဒုးဝဲ BGF ဖဲခယ---သဝီ, ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရဲၣ်အဆၢကတီၢ် အဝဲသ့ၣ်မၤဒၢၣ်မၤလိာ်ဝဲ BGF သုးဖိတဂၤအမၤတဂၤ, ပုၤသဝီဖိအဂၤတဂၤဒီး သဝီသးပုၤတဂၤဖဲအဖိၣ်န့ၢ် ဝဲအခါန့ၣ်လီၤ. ခယ--- သဝီဖဲလၢအထူၣ်ဖျဲးထီၣ်ကွံာ်လၢ KTLA အစုပူၤ တဂၤ တဲဖျါဝဲဒိၣ်အံၤ, “အဝဲသ့ၣ်ဟဲမၤန့ၢ်ပုၤထီၣ်ဘိဒိအံၤ ယတူၢ်တန့ၢ်လၢ

ဘၢ်. တဲဝဲလၢအမၤတၢ်လၢ ထံကီၢ်ဒီးပုၤကလုာ်ဂီၢ် ပုၤကညီဖိအဂီၢ် ညါက့ အမၤတၢ်အံၤ တမ့ၢ်လၢပုၤကညီကလုာ်ဂီၢ်နီၣ်တစဲးဘၢ်. အိၣ်ဒၣ်အမၤန့ၢ် အိၣ်ပုၤသဝီဖိလီၤ. တၢ်အါန့ၢ်ဒီးတမ့ၢ်ကျဲအံၤ ယပျံၤတၢ်လၢလံၤ.” န့ၣ်လီၤ. သဝီဖိတဂၤအံၤ တၢ်ဖိၣ်န့ၢ်အိၣ်ဖဲ လၢအိၣ်ကူး ၅ သီ, မ့ၢ်တမ့ၢ် ၆ သီ အနံၤန့ၣ် လီၤ. တၢ်ဖိၣ်န့ၢ်အိၣ်ဃုာ်ဒီး ပုၤသဝီဖိအဂၤ ၁၀ ဒီးတၢ်ဖိၣ်ဒုးဃာ်အဝဲသ့ၣ် ယံာ်ဝဲ ၃ သီန့ၣ်လီၤ. ခယ---သဝီသးပုၤစုာ်ကီၢ်တဲဝဲလၢ KTLA မၤဒၢၣ်မၤ လိာ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီဖျါလၢတၢ်ဖိၣ်န့ၢ်ဒီး မၤဆါပယွဲသဝီဖိဒိအံၤအဃိ ပုၤသဝီ ဝီဖိတဖၣ် ကအိၣ်ဆိးလၢသဝီပူၤအဂီၢ် ဘၢ်ပျံၤဘၢ်ဖုးတၢ်ဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ.

ဖဲလၢယုၤ ၅ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်ဂီၤခီ ၇ န့ၣ်ရံၣ်န့ၣ် ပယီၤသုး ၇၆ ဂၤ, လၢသုးရဲၣ်နီၣ်ဂံၢ် ၂၂၁, လၢအအိၣ်ဖဲ ယုၤတၢ်ရူၤ ဒီးအသုး ဟံၣ်ဖိၣ်သ့ၣ်တ ဖၣ် ကိးန့ၢ်ဝဲပုၤသဝီဖိလၢအအိၣ်န့ၣ်သ့ၣ်ဖဲ ခဟ---သဝီ အသီခါဖျၢ်, န့ၣ် သၢက့ၤကရူၢ်တဖၣ်ဝဲ ဖိၣ်န့ၢ်ဝဲပုၤသဝီဖိဝဲခါတဖၣ်ဒီး မၤဒၢၣ်မၤလိာ်ဝဲန့ၣ် လီၤ. သဝီဖိတဂၤလၢ ခဟ---သဝီ, န့ၣ်သၢက့ၤကရူၢ်, မူကီၢ်ဆၢ, ချၢၣ်လွၢ် ထူၣ်ကီၢ်ရဲၣ် လၢပယီၤသုးမၤဒၢၣ်မၤလိာ်အိၣ်တဂၤတဲဝဲဒိၣ်အံၤ “ပယီၤသုးတ ဖၣ် ဟံၣ်လီၤဆိဝဲပုၤသဝီဖိဝဲခါတဖၣ်ဒီး သံကွၢ်သံဒီးဝဲဝဲ ထိဝဲမၤဒၢၣ်မၤလိာ် ဝဲ. ယဲတခီ ပုၤထီၣ်ယဲယဲခိၣ်သ့ၣ်ဃာ်အလီၢ်ခဲအဃိ ဘၢ်ဒိဝဲယခိၣ်န့ၣ်ထူၣ် ပျံၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤတနီၤန့ၣ် ပုၤထီၣ်အိၣ်ဒီးစုသ့ၣ်ခိၣ်, ပုၤဒဲအမဲာ်သ့ၣ်, ဒီးပုၤထူ အိၣ်လၢခိၣ်စုာ်ကီၢ်လီၤ. ဖဲန့ၣ် ပုၤထီၣ်ခါလၢပုၤဖိၣ်န့ၢ်အိၣ်ခဲလၢအိၣ်ဝဲ ၁၇ ဂၤ ဃာ်ဃာ်, ဒီးပုၤမၤဒၢၣ်မၤလိာ်အိၣ်ယံၤဂၤအကျိၤ ပုၤဃုာ်ဒီးယၢန့ၣ်လီၤ.” ဖဲ လီၤကဝီၤသုးဖိၣ်စုကတဲၤတဖၣ် ထီၣ်ခးပယီၤသုး တဘျီလၢလံၤန့ၣ် ပယီၤ သုးပဲာ်အံၤပဲာ်သီသဝီဖိလၢ အမ့ၢ်ပုၤဘၢ်ထွဲဘၢ်ဃးဒီး သုးဖိၣ်စုကတဲၤတ ဖၣ်အဃိ ဖိၣ်န့ၢ်ဝဲဒီး မၤဒၢၣ်မၤလိာ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိလၢတၢ်ဖိၣ်န့ၢ်အိၣ်တ ဖၣ် ပုၤဃုာ်ဒီး ပုၤထီၣ်ခါ, ဝိာ်မ့ၢ်, ပုၤသးပုၤဒီး ဖိသ့ၣ်တဖၣ်ခဲလၢန့ၣ်လီၤ. ပုၤသဝီဖိတဂၤအံၤ တဲဖျါအါထီၣ်အတၢ်တူၢ်ဘၢ်ဘၢ်ဃး ပယီၤသုးတၢ်မၤ အမၤသီအဂ့ၢ်ဒိၣ်အံၤ “ပယီၤသုးဖိၣ်န့ၢ်ပုၤတဘျီလံၤအဃိ တၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးအိၣ် တီၢ်က့ၤလၢပသးပူၤလီၤ. အဝဲသ့ၣ် ဟဲန့ၢ်ဒီးမၤဒၢၣ်မၤလိာ်ပုၤအဃိမ့ၢ်ဟဲက ဒီးတဘျီဒုကမၤသံညီပုၤမၤပတသ့ၣ်ညါဘၢ်. ထဲပဆိမိၣ်န့ၣ် ပပျံၤတၢ်လံၤ. အဝဲသ့ၣ် ထူ, တီၢ်, မၤဒၢၣ်မၤလိာ်ပုၤအဃိ ပသးပူၤန့ၢ် ပပျံၤတီၢ်အိၣ်လံၤ. မ့ သုန့ၢ်...ပအဲၣ်ဒီးအိၣ်မူခုၣ်ခုၣ်မုာ်မုာ်လီၤစီၤ.”

ဖဲလၢအိၣ်ကူး ၂၃ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်, ခအ---သဝီ, ဝီၤလူကရူၢ်, နိၣ် တကီ ကီၢ်ဆၢ, ဒုပျၢ်ယာ်ကီၢ်ရဲၣ်န့ၣ် သဝီဖိခဲဂၤလၢအမ့ၢ် ခိၤထ--- (၃၈) နံၣ်ဒီး ခိၤဒ--- (၂၂) နံၣ်န့ၣ်, လဲၤဆုာ်ဝဲအသကိး န--- ဆူတၢ်ဆါဟံၣ်ဒီဖျါ အလီၤတၢ်လၢယီၤထူၣ်ခဲဒီး သးပုၤနီၣ်အသးအဃိန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်လဲၤ လၢကျဲအဆၢကတီၢ် ပယီၤသုးဖိၣ်န့ၢ်အိၣ်ဒီး မၤဒၢၣ်မၤလိာ်အဝဲသ့ၣ် ဘိၣ် ဘာဃာ်အဝဲသ့ၣ်အမဲာ် ဒီးလဲၤကိးအဝဲသ့ၣ်ဆူ တၢ်ပုၤသုးကလၢန့ၣ်လီၤ. ပယီၤသုးပျံၤက့ၤအဝဲသ့ၣ်ဖဲ ဟါခီ ၈:၀၀ န့ၣ်ရံၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီဖျါလၢတၢ်မၤဒၢၣ် မၤလိာ်အဝဲသ့ၣ်ခဲဂၤအဃိ အဝဲသ့ၣ်ဟဲက့ၤတုၤလၢအဟံၣ်အခါ ဘၢ်ကူစါ ယါဘျီက့ၤအသး ဒီးအိၣ်ကသံၣ်ကသီကိးမုာ်န့ၣ်လီၤ. လၢခေ---သဝီ, ခ မိၣ်သ့ၣ်ကရူၢ်, လၢဂီၢ်ဒိၣ်စိကီၢ်ဆၢ, ဘျဲးဒဝံ ကီၢ်ရဲၣ်အပူၤ ပုၤသဝီဖိလၢအ ဘၢ်တၢ်ဖိၣ်န့ၢ်အိၣ်တဂၤအပၢ် လၢအမ့ၢ်စိပ---ဟံၣ်ဖိၣ်အတၢ်တူၢ်ဘၢ် ဘၢ် ဃးဒီးပယီၤသုးအတၢ်မၤဆါပယွဲ ပုၤသဝီဖိလၢတၢ် ကမၣ်တအိၣ်ဘၢ်တ ဖၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်, ဒိအံၤ- “ပသးလီၤက့ၤထဲတၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်လီၤ. ပတသးလီၤလၢ

တၢ်လၢကမၤဘၢ်ဒိဆါပုၤလၢဘၢ်. ပတသးလီၤလၢတၢ်ဒုးတၢ်ယၢ် စ့ၢ်ကီးဘၢ်. ပအဲၣ်ဒီးကွၢ်ထဲ တၢ်ဃူတၢ်ဖိးလီၤ. မ့ၢ်ဝံၤ ပလိၣ်ဘၢ်ထဲတၢ်အဲၣ်တၢ်ကွံတၢ်ဒိသ့ၣ်ဒိသးလီၤ.”

ပယီၤသုးဒီးလီၤကဝီၤသုးဖိၣ်စုကဝဲၤတဖၣ် မၤသံသဝီဖိ

စးထီၣ်ဖဲ လါအဖြ့ၣ် တုၤလၢ လါအိၤကူး ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ် KHRG ဒီးန့ၣ်ဘၢ်တၢ်ပာ်ဖျါဘၢ်ဃး ပယီၤသုးဒီးလီၤကဝီၤသုးဖိၣ်စုကဝဲၤတဖၣ် မၤသံသဝီဖိလၢ တီအူ, ချၢၣ်လွံၢ်ထုၣ်, ဘျးဒဝဲၢ်, ဒုပုၤယၢ် ဒီးဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အပူၤအိၣ်အခါ(၁၀)န့ၣ် လီၤ. တၢ်မၤသံသဝီဖိလၢအတၢ်ကမၣ်တအိၣ်ဘၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ကဲထီၣ်အသးဖဲတၢ်ဒုးကဲထီၣ်လၢ ပယီၤသုးဒီးလီၤကဝီၤ သုးဖိၣ်စုကဝဲၤတဖၣ်အဘၢ်စၢၤဝံၤအလီၢ်ခံ, ပာ်ဒုၣ်ပာ်ကမၣ်သဝီဖိတဖၣ်လၢအတၢ်ဘၢ်ထွဲအိၣ်ဒီးသုးဖိၣ်စုကဝဲၤတဖၣ် ဒီး မၤသံကမၣ်ပုၤသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲလါမ့ၢ် ၁၀ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ် ပယီၤသုးဒီးအမ့ၢ် ဒိၣ်ချုးသုးရၣ်နီၣ်ဂံၢ် (ခမရ-၅၉၀) ဒီး (၅၅၉), ဒိၣ်ချုးသုးတြီၤနီၣ်ဂံၢ် (တဝ်မ-၄၄), ဒိၣ်သုးရၣ်နီၣ်ဂံၢ် (ခလရ-၇၃) ဒီး (ခလရ-၄၈)သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ပာ်ဖိၣ်ထီၣ်သးဒီးလဲၤထီၣ်ဝဲဆူ ဂက---သဝီ, မူကီၢ်ဆၣ်, ချၢၣ်လွံၢ်ထုၣ်ကီၢ်ရၣ်ပူၤအယီၤဘၢ်သဂၢ်လီၢ်အသးဒီး လီၤကဝီၤ KNLA ဒီး PDF သုးသ့ၣ်တဖၣ်အယီၤတၢ်ဒုးကဲထီၣ် ဒီးပယီၤသုးဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဘၢ်ဒိဘၢ်ထံးသံအိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံ ဖဲဟါလီၤခီ ၅း၃၀ န့ၣ်ရံၣ် အဆၢကတီၢ်န့ၣ် ပယီၤသုးသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဟဲန့ၣ်လီၤဝဲဆူ ဂက---သဝီပူၤ ဒီးထံၣ်ဝဲသဝီဖိတဖၣ်ဆူတၢ်လီၤဂၤဘၢ်ဒီးအိၣ်ခူ သ့ၣ်လၢသဝီပူၤ (၁၉)ဂၤန့ၣ်လီၤ. ပယီၤသုးသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တသမံသမိးတၢ်နီၣ်တမံၤဘၢ်တဘျီယီ ကိးဃီၤဖိၣ်တၢ်ဃာ်ဝဲ သဝီဖိ (၁၉)ဂၤအံၤဒီး ကးဘၢ်သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ အမဲၣ်ချံ, စၢတၢ်ဃာ်အစုအဒိၣ်ဒီးပျံၤဝံၤ ဒွဲၣ်အူသံသမူကွံၣ်သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်အံၤဆူမ့ၢ်အူပူၤန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တနီၤမ့ၢ်ဖိသ့ၣ် ဒီးသ့ၣ်ကွၢ်သးပုၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပယီၤသုးသ့ၣ်တဖၣ် သ့ၣ်က့ၣ်သးဟ့ၣ်ဒီးဒွဲၣ်သံသမူသဝီဖိဒိအံၤအယီၤ သဝီဖိလၢအယုၢ်အိၣ်ကမ့ၢ်ဆူတၢ်လီၤအဂၤသ့ၣ်တဖၣ် ကွၢ်အိၣ်ကွၢ်ဆူဂက---သဝီတဘျီလၢဘၢ်ဒီး ဘၢ်လဲၤဃုၢ်အိၣ်ကဒုကွၢ်ဆူတၢ်လီၤအဂၤ ဒီးလၢရူ

ပူၤတၢ်ပူၤတၢ်လီၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲလါယူၤလဲ ၂၃ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ် သဝီဖိဒိမိၢ်ဝၤ လၢအမ့ၢ် အူဖ--- (၅၀နံၣ်) ဒီးဒီးဘ--- (၄၀နံၣ်) ခံၣ်အံၤဘၢ်တၢ်မၤသံကွံၣ် အဝဲသ့ၣ်ဖဲဂ---သဝီ, ကျဲမ့ၢ်ထံးဟီၣ်ကဝီၤ, ကစၢ်ဒိၣ်ကီၢ်ဆၣ်, ဘျးဒဝဲၢ်ကီၢ်ရၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိခံၣ်အံၤ အဟံၣ်ဖိဃီဖိ အဘူးအတၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ပုၤမၤသံတၢ်မ့ၢ်မတဂၤလဲၣ်န့ၣ် အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်တသ့ၣ်ညါဝဲဘၢ်ဆၣ် ဆိကမိၣ်တယၢ်ဝဲလၢ ပုၤလၢအမၤသံတၢ်မ့ၢ် PDFသုးဖိတဖၣ် ဒီဖျါအဝဲသ့ၣ်ပာ်ဒုၣ်ပာ်ကမၣ်သဝီဖိခံၣ်အံၤလၢ အကဲပယီၤတၢ်မဲၣ်ချံအယီၤန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိခံၣ်အံၤ အဖိအိၣ် (၃)ဂၤ ဒီးမ့ၢ်ဒုၣ်မ့ၢ်ဆ့ၣ်မ့ၢ်ဂီၤ ပုၤဖဲအိၣ်မၤအိၣ်ဒီးလဲတၢ်ဖဲတၢ်မၤလၢတနံၤဒီးတနံၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလါယူၤလဲ ၂၉ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ် သဝီဖိခံၣ်အံၤအဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ် ထံၣ်ကွၢ်အစိၣ်ဖဲသဝီကပၤ ဒီးမၤဂုၤမၤဝါခူၣ်လီၤမၤဘၢ်ကွၢ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီဖျါလၢတၢ်မၤသံသဝီဖိဒိအံၤကဲထီၣ်သးအယီၤပုၤတူၢ်ဘၢ်တၢ် အဟံၣ်ဖိဃီဖိ ဒီးဂခ---သဝီဖိအဂၤသ့ၣ်တဖၣ် ဘၢ်အိၣ်မူလၢတၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးအပူၤတုၤဒၣ်လဲၣ် သဝီဖိတနီၤ အိၣ်ကွၢ်လၢသဝီပူၤတဘျီလၢဘၢ် ဒီးဘၢ်လဲၤဃုၢ်အိၣ်ကဒုကွၢ်ဆူတၢ်လီၤအဂၤန့ၣ်လီၤ. စးထီၣ်လၢ ကီၢ်ပယီၤသုးမိၢ်စိရိၤဟံးဆူၣ်ထံကီၢ်တၢ်စိတၢ်ကမိၢ်ဝံၤအလီၢ်ခံ တၢ်မၤသံ ဂခ---သဝီ ဖိခဲလၢ်အိၣ် (၇)ဂၤလဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲလါယူၤလဲ ၇ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ် ဟါလီၤခီ ၂:၀၀န့ၣ်ရံၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ် တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ဝဲလၢ PDF သုးဒီး ပယီၤသုး ခမရ (၆၀၃)လၢသုးရၣ်ခိၣ် ဟ့ၣ်စၢထီၣ်တီခိၣ်ရံၣ်မဲဝဲတဖၣ်အံၤအဘၢ်စၢၤ ဖဲတဆံသၢမံးလၢ်ဝုၢ်, ဒိၣ်ဖးခိၣ်ကီၢ်ဆၣ်, တီအူကီၢ်ရၣ် အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ခးလိၢ်သးအံၤယံၣ်ဝဲကအိၣ်(၁၅)မံးနံးဝံၤအလီၢ်ခံ ပယီၤသုးသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ခးသံကွံၣ်သဝီဖိ စီၤဃ--- ဒီး စီၤဘ---လၢအတၢ်ဘၢ်ထွဲဘၢ်ဃးဒီးသုးဖိၣ်စုကဝဲၤတအိၣ်နီၣ်တမံၤဘၢ် (၂)ဂၤအံၤန့ၣ်လီၤ.

ပုၤတူၢ်ဘၢ်တၢ်အကျါတဂၤအမါ နီၢ်ရ---အံၤ အဝဲသံဝံၤအလီၢ်ခံ အဝဲဘၢ်အိၣ်လီၤတၢ်ဒီးအဖိ (၅)ဂၤအယီၤ ဘၢ်ကွၢ်ထွဲ လုၢ်အိၣ်လုၢ်အိၣ်အဖိတဖၣ် လၢတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲအပူၤန့ၣ်လီၤ. နီၢ်ရ---ပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲဒိအံၤ, “ပတၢ်လုၢ်အိၣ်နီၢ်ခိသးသမူအဂီၢ်န့ၣ် ပဒီးသန့ၤထီၣ်သးလၢအံၤခဲလၢ်လီၤ.

တၢ်ဂီၤ(၂)ဘၢ်အံၤ တၢ်ဒိန့ၢ်အိၤဖဲ လါယူၤ ၁ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ် ဖဲည---သဝီ, မူကီၢ်ဆၣ်, ချၢၣ်လွံၢ်ထုၣ်ကီၢ်ရၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ပာ်ဖျါ ထီၣ်ဝဲ သဝီဖိ (၁၉)ဂၤလၢပယီၤသုးစၢတၢ်ဃာ်ဒီးဒွဲၣ်အူသံသမူအဝဲသ့ၣ်တဖၣ်အချါန့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

ယကဘၣ်ကွၢ်ထွဲကွၢ်ယဖိသ့ၣ်တဖၣ်အံၤထဲတဂၤအိၣ်ဒု ကမ့ၢ်တၢ်ကီၤလၢယ ကီၤလီၤ. ယကဘၣ်လုၢ်အိၣ်လုၢ်အိၣ်ကွၢ်ယဖိသ့ၣ်တဖၣ်အံၤဒဲလဲၣ်. ယသါပုၤ နီၣ်ယဝၤလုၢ်တက့ၢ်တန့ၢ်ဘၣ်. အဝဲတအိၣ်ဘၣ်န့ၣ် ယကဘၣ်ကွၢ်ထွဲယ ဖိထဲတဂၤအိၣ်လၢကျဲဒဲလဲၣ်. အခဲအံၤန့ၣ် ယတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢလၢယ ကီၤတအိၣ်ဘၣ်. ယဘၣ်ယိၣ်ထဲလၢ ပုၤကတဲယၤလၢယမ့ၢ် ပုၤတဂၤလၢပ ယီၤခးသံကွံၣ်အိၣ်တဂၤအိၣ်လီၤ.” အခဲအံၤ နီၣ်ရ--- တဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဆိၣ် ထွဲမၤစၢၤ နီၣ်တမံၤဘၣ်အပိ အဝဲလိၣ်ဘၣ်ကျိၣ်စ့တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤလၢအဖိ ကထီၣ်ဘၣ်က့ၢ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ. နီၣ်ရ---ပံၤဖျါအါထီၣ်စ့ၢ်ကီးဝဲဒဲအံၤ, “ဒိသဝီ ဖိတဂၤအသိးန့ၣ် တဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်တီၢ်တြီၢ်နီၣ်တဘျီဘၣ်. တဘၣ်သး လိာ်ဘၢ လိာ်ကွီၢ်အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်. တဘၣ်သးထံၣ်အဝဲသ့ၣ်နီၣ်တစဲးဘၣ်. ပ ယီၤသးသ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်တအိၣ်န့ၣ် ပထံပကီၢ်အံၤကမ့ၢ်က ခုၣ်ထီၣ်ကွၢ်လီၤ. ယသးဒိၣ်ထီၣ်အဝဲသ့ၣ်သန့ၣ်ကွၢ် မၤမၤတၢ်မနုၤကသ့လဲၣ်. ယဟံၣ်ဖိဃီဖိ အံၤန့ၣ် အဝဲသ့ၣ်မၤသံဝဲအဆၢ ကတီၢ်တကတီၢ်ဂ့ၢ်တကတီၢ်ဂ့ၢ်သ့လီၤ.”

ဖဲလါအုၣ်ဖျၢၣ် ၅ သီ ဒီး ၆ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ် KTLA သုးပံၤဖျၢၣ် ထီၣ်သးအနီၣ်ဂံၢ်ကအိၣ် (၃၀)ဂၤဃုာ်ဃုာ် ဟဲထီၣ်ဒုး BGF ဖဲ ဂၤ---သဝီ, တန့ၢ်ဆါကီၢ်ဆၣ်, ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်အခါ အဝဲသ့ၣ်ဖိၣ်န့ၢ်သဝီဖိ (၃)ဂၤဒီးမၤ သံကွံၣ်ဝဲဒဲန့ၣ်လီၤ. ဒီဖျါလၢတၢ်မၤသံမၤဝီသဝီဖိကဲထီၣ်သးဒဲအံၤအပိ သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် အိၣ်လၢသဝီပုၤတဘျီလၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပယီၤသးမိၤစိရိၤဟံးဆူၣ်ထံကီၢ်တၢ်စိတၢ်ကမိၤဝဲအလီၢ်ခဲ ပယီၤ သုးဒီးလီၢ်ကဝီၤသုးဖိၣ်စုကဝဲသ့ၣ်တဖၣ် အတၢ်မၤပျံၤမၤဖုး, ဖိၣ်ဒုးဃာ်, မၤဆါပယုၤ ဒီးတၢ်မၤသံမၤဝီသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် အနီၣ်ဂံၢ်အါထီၣ်ဝဲဒဲန့ၣ် လီၤ. ဒီဖျါလၢတၢ်မၤပယုၤပုၤဂ့ၢ်ဝီခွဲးယာ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤအပိ လီၢ်ကဝီၤသဝီ ဖိသ့ၣ်တဖၣ် ကအိၣ်လၢသဝီပုၤမ့ၢ်ဂ့ၢ်, ကဟးထီၣ်ကွၢ်လီၤမ့ၢ်ဂ့ၢ်, ကဟူးဂဲၤ ဖဲမၤ လၢအတၢ်လုၢ်အိၣ်နီၣ်ခိသးသမူအဂီၢ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်ကူစါ ယါဘျီအဂီၢ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်တဘျီလၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အပိ လီၢ်ကဝီၤသဝီ ဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဟးဆုးဝဲတၢ်မၤဘၣ်ဒိပုၤဂ့ၢ်ဝီခွဲးယာ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဒီဖျါတၢ် လဲၤဃုာ်အိၣ်ကဒုဆူၣ်ပုၤကျါ ဒီးတနီၤလဲၤဃုာ်အိၣ်ကဒုဆူၣ်ပုၤန့ၣ်လီၤ. သဝီ ဖိသ့ၣ်တဖၣ် လိာ်ဘၣ်က့ၢ်ဝဲတၢ်တီၢ်တြီၢ် ဒီးတၢ်မ့ၢ်တၢ်ခုၣ်လၢအဝဲ သ့ၣ် ဟီၣ်ကဝီၤအပူၤလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. 📌

▶▶▶ လံာ်ကဘျးပာ် - ၄ ဘျးစဲ

တူၢ်ကလၢအပိ အဝဲသ့ၣ်လိာ်ဘၣ်ဝဲ တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤဒဲအမ့ၢ် တၢ်အိၣ် တၢ်အိၣ် ဒီး တၢ်အိၣ်ကဒုအလီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲလါယုၤ ၂ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ် ပယီၤကဘီယုၤသုး ဟဲဒဲးလီၤ စ့ၢ်ကီးတၢ်ဖဲ ဆုးက့ၢ်တဘျီန့ၣ်လီၤ. ဒဲန့ၣ်အသိး ဖဲလါယုၤ ၆ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ် န့ၣ် ပယီၤသုးကဘီယုၤ ဟဲဒဲးလီၤတၢ်ဖဲ ဂဃ---သဝီ, အကျါကရူၢ်, ကီး တရံးကီၢ်ဆၣ်ပူၤအပိ က့ၢ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဒီးက့ၢ်တၢ်ပီးတၢ်လီၤသ့ၣ်တဖၣ်ဟး ဂီၤကွံၣ်ဝဲဒဲန့ၣ်လီၤ. ဂဃ---သဝီဖိ စီၤဟ---ပံၤဖျါ ထီၣ်ဝဲဒဲအံၤ, “ဖဲမ့ၢ်ဝါ ထီၣ်ယ လဲၤကွၢ်တၢ်န့ၣ် ယထံၣ်လၢကဘီယုၤဟဲဒဲးလီၤတၢ်လီၢ်န့ၣ်ဘၣ်ဝဲ ဒဲန့ၣ်လီၤ. က့ၢ်တၢ်ပီးတၢ်လီၤ ဒဲအမ့ၢ် ထံဒဲးန့ၢ်(၃)ဖျါ, ခးဆုၣ်နီၤ, ခး ကွဲးလံာ် ဒီး က့ၢ်ခိၣ်ဒုးသ့ၣ်တဖၣ် ဟးဂီၤကွံၣ်ဝဲဒဲန့ၣ်လီၤ.”

ဖဲလါယုၤလဲၣ် ၁၁ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ် တၢ်ဒုးကဲထီၣ်လၢ KNLA ဒီး ပယီၤသုးအဘၣ်စၢၤအခါ ပယီၤသုးကဘီယုၤဟဲဒဲးလီၤတၢ်ဖဲ ဂၤ---သဝီ, နီၣ်တၢ်ပျါကရူၢ်, နီၣ်တကီၢ်ဆၣ်ပူၤအပိ သဝီဖိအဟံၣ်ဟးဂီၤကွံၣ်ဝဲဒဲန့ၣ် (၃)ဖျါန့ၣ်လီၤ.

မၤကဒီးဖဲလါယုၤလဲၣ် ၁၂ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ်, တၢ်ဒုးကဲထီၣ်လၢ ကညီသုးပံၤဖျၢၣ် ဒီးပယီၤသုးအဘၣ်စၢၤအပိ, ပယီၤသုးကဘီယုၤဟဲဒဲး လီၤတၢ်ဖဲ ဂၤ---သဝီ, တက့ၢ်တဲၣ်ကရူၢ်, ဝီၢ်ရၣ်ကီၢ်ဆၣ်, ဒူပျာ်ယာ်ကီၢ် ရၣ်ပူၤ ဒီး သဝီဖိအဟံၣ်ဟးဂီၤဝဲတဖျါန့ၣ်လီၤ.

ဖဲလါအိၣ်ကူး ၁၅ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ် KNLA သုးပံၤဖျၢၣ် ထီၣ်ဒုးမၤန့ၢ် ကွံၣ်ဝဲ ကစၢ်ဒဲစုပယီၤသုးကလၢဝဲအလီၢ်ခဲန့ၣ် ပယီၤသုးကဘီယုၤဟဲဒဲး လီၤစ့ၢ်ကီးတၢ်ဖဲကစၢ်ဒဲစုတၢ်လီၢ်, ဖလူကရူၢ်, ကီးတရံးကီၢ်ဆၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.

စးထီၣ်ဖဲ လါမးရူး တုၤ လၢလါအိၣ်ကူး, ၂၀၂၃ နံၣ်အတီၢ်ပူၤန့ၣ်, ဒဲ KHRG မၤနီၣ်မၤဃါန့ၢ်ဝဲအသိး ပယီၤသုးကဘီယုၤဟဲဒဲးလီၤတၢ် အနီၣ် ဂံၢ်နီၣ်ဒုး အဘျီစုၤန့ၢ်ဒဲးလၢအပူၤကွံၣ်ဃုလါ ဒီးတၢ်သံတၢ်ပျါဒီးတၢ်ဟးဂုၢ် ဟးဂီၤအနီၣ်ဂံၢ်စ့ၢ်ကီးစုၤန့ၢ်ဒဲးလၢ အပူၤကွံၣ်ဃုလါန့ၣ်လီၤ. ဒဲတၢ်ဂ့ၢ်ဖျါလၢ ထးအသိး ပထံၣ်ဘၣ်စ့ၢ်ကီးလၢ ဖဲတၢ်ဒုးမ့ၢ်ကဲထီၣ်တဘျီလၢလါန့ၣ် အါ ဒဲန့ၣ်တက့ၢ်ပယီၤသုးကဘီယုၤတဖၣ်ဟဲဒဲးလီၤတၢ် ဒီး လီၢ်ကဝီၤကမ့ၢ်ဖိသ့ၣ် တဖၣ်ဘၣ်ယိၣ်ဝဲဒဲန့ၣ်လၢပယီၤသုးကဘီယုၤ ကဟဲဒဲးလီၤတၢ် ဖဲတၢ်ဒုးမ့ၢ် ကဲထီၣ်တဘျီလၢလါန့ၣ်လီၤ. 📌

“ဖဲမ့ၢ်ဝါထီၣ်ယ လဲၤကွၢ်တၢ်န့ၣ် ယထံၣ်လၢကဘီယုၤ ဟဲဒဲးလီၤတၢ်လီၢ်န့ၣ်ဘၣ်ဝဲဒဲန့ၣ်လီၤ. က့ၢ်တၢ်ပီး တၢ်လီၤ ဒဲအမ့ၢ် ထံဒဲးန့ၢ်(၃)ဖျါ, ခးဆုၣ်နီၤ, ခးကွဲး လံာ်ဒီး က့ၢ်ခိၣ်ဒုးသ့ၣ်တဖၣ် ဟးဂီၤကွံၣ်ဝဲဒဲန့ၣ်လီၤ.”

ဒီဖျါလၢတၢ်သ့ၣ်ဟီၣ်လၢမ့ၣ်ပီၢ်အဃိ တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ် ထံးအိၣ်ထီၣ်ဝဲလၢကမ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အကျါ

ဟီၣ်လၢမ့ၣ်ပီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ဝဲတၢ်စုကဝဲၤအေ့ၣ်ဒိၣ်ဖးဒိၣ်တ ခါလၢတၢ်တၢ်သ့ၣ်အိၣ်လၢ သးဖိၣ်စုကဝဲၤလၢအဒုးလိာ်အသးသ့ၣ်တဖၣ် အဘၣ်စၢၤ ဒီး လၢခါဆူညါတၢ်ဒုးတၢ်ယၤအပူၤစ့ၢ်ကီးတမ့ၢ်လၢတၢ်ပတုာ် သ့ၣ်အိၣ်ကန့ၢ်ဒီးဝဲဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီဖျါလၢတၢ်သ့ၣ်ဟီၣ်လၢမ့ၣ်ပီၢ်သ့ၣ်တဖၣ် အါအါဂီၢ်ဂီၢ်အဃိ, ဒူဖိသဝီဖိဒီးထံဖိကီၢ်ဖိကမ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ကဲထီၣ် ဝဲပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ်ဟီၣ်လၢမ့ၣ်ပီၢ်အတၢ်တတၢၤတနါ ဒီးဒူဖိသဝီဖိတနီၤ နီၤန့ၣ် ဒီဖျါလၢဟီၣ်လၢမ့ၣ်ပီၢ်အဃိ အဝဲသ့ၣ် ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်ဝဲဒီးတၢ်ကီ တၢ်ခဲဖးဒိၣ် လၢကဘၣ်လဲၤဒီဖျါအိၣ်မူဝဲဆူမဲာ်ညါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ် အဃိ ဒ်သးပုၤဖးလံာ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ် ကသ့ၣ်ညါဘၣ်ဝဲဒၣ်လၢ ဒီဖျါလၢဟီၣ် လၢမ့ၣ်ပီၢ်အဃိ ဒူဖိသဝီဖိထံဖိကီၢ်ဖိကမ့ၢ်လၢအအိၣ်လၢကီၢ်ရ့ၣ် (၇) ဘၣ် လၢ ကညီဒီကလုာ်စၢၤဖိကရတၢ်ပၤအဖိလၢသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ် ဝဲဒီးတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးအိၣ်ဆံးအါလဲၤလဲၤအဂီၢ် KHRG ကွဲးပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲ တၢ်ကဲထီၣ်သးဘၣ်ဃးဒီး ဟီၣ်လၢမ့ၣ်ပီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ. ဟီၣ်လၢ မ့ၣ်ပီၢ်တၢ်ကဲထီၣ်သးလၢတၢ်ပာ်ဖျါထီၣ်အိၣ်ဖဲအံၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် တၢ်ဒီးန့ၢ် ဘၣ်အိၣ်လၢ KHRG ပျီပူၤပုၤထၢတၢ်ကစိၣ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်အအိၣ် ဖဲ ၂၀၂၃ နံၣ် လၢအုၤဖျါဒီးလၢအိၣ်ကူး အဘၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ. ဟီၣ်လၢမ့ၣ်ပီၢ်တၢ်ကဲထီၣ်သး သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ မ့ၢ်ဒ်ထဲတၢ်ကဲထီၣ်သးလၢ KHRG မၤနီၣ်မၤဃါဝဲန့ၢ်သ့ၣ် တဖၣ်အဃိ ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်န့ၣ် တၢ်ကဲထီၣ်သးလၢအဂၤ လၢ KHRG မၤနီၣ် မၤဃါဒီးပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲတန့ၢ်ဘၣ်န့ၣ်ကအိၣ်ဒီးဝဲအါမးန့ၣ်လီၤ.

ဖဲလၢအုၤဖျါ ၄ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်, မ့ၢ်ဟါလီၤ ၃:၃၀ မံးနံးအဆၢက တီၢ်န့ၣ်, နီၢ်န့ၣ်ဒီးအဖဲမ့ၢ် နီၢ် ဆ---, လၢအအိၣ်ဖဲ ထ---သဝီ, ဝီၢ်ရီက ရှၢၢ်, သထူၣ်ကီၢ်ဆၢၣ်, ဒူသထူၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်အပူၤန့ၣ် လဲၤယီၤဘၣ်ဝဲဟီၣ်လၢမ့ၣ် ပီၢ်တဖျါ ဖဲအဝဲသ့ၣ်လဲၤဃုအိၣ်ဝဲပီၢ်ဖိဝါလၢပုၤအဆၢကတီၢ် ဒီးအဝဲ သ့ၣ်ခံၤလၢဘၣ်ဒိဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ဟီၣ်လၢမ့ၣ်ပီၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ယီၤဘၣ်ဝဲ အံၤ သးဖိၣ်စုကဝဲၤဖဲလဲၣ်တဖုဒီးလီၤဝဲလဲၣ်န့ၣ် မတၢ်မးတသ့ၣ်ညါဝဲဘၣ်. ပုၤဒီဖိမိလၢအဘၣ်ဒိလၢဟီၣ်လၢမ့ၣ်ပီၢ်ခံၤအံၤ ဘၣ်တၢ်လဲၤဆူအိၣ်ဆူ KNU တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ဆူၣ်ကျါ အတၢ်ဟ့ၣ်ကသံၣ်ဒးတဖျါ ဒ်သးအ ဝဲသ့ၣ်ကဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ကူစါယါဘျီအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်လီၤလၢတၢ်ယီၤဘၣ် ဟီၣ်လၢမ့ၣ်ပီၢ်အလီၤအံၤန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲတၢ်လီၤလၢ SAC ဒီး KNLA အသးသ့ၣ် တဖၣ် ပးထီၣ်က့ၤလီၤအလီၤ ဒီး မ့ၢ်စ့ၢ်ကီးတၢ်လီၤလၢတၢ်ဒုးတၢ်ယၤ ကဲ ထီၣ်ခဲအံၤခဲအံၤအလီၤန့ၣ်လီၤ.

လၢချၢၣ်လွံၣ်ထူၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်အပူၤစ့ၢ်ကီး ဖဲလၢအိၣ်ကူး ၄ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်, ဂီၤဒီ ၆:၃၀ မံးနံးအဆၢကတီၢ်န့ၣ်, သဝီဖိတဂၤလၢအမံၤမ့ၢ်ဝဲစီၤသ--- ဒီးအိၣ်ဆိးဝဲလၢ ဂၤ---သဝီန့ၣ် ယီၤဘၣ်ဝဲဒၣ်ဟီၣ်လၢမ့ၣ်ပီၢ်လၢ KNLA အသးဒီးလီၤဝဲတဖျါဖဲအလဲၤဝဲဆူ ဂၤ---သဝီအဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. စီၤသ--- အံၤဒီဖျါလၢအယီၤဘၣ်မ့ၣ်ပီၢ်အဃိ ဘၣ်ဒိၣ်တူၣ်ကွံာ်ဝဲအိၣ်လၢ အစ့ၣ်တကပၤ ဒီးအိၣ်လၢအထွဲတကပၤစ့ၢ်ကီးဘၣ်ဒိဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. စီၤ သ--- အံၤအသးနံၣ်အိၣ်ဝဲ (၄၅)နံၣ်, ဒီးအိၣ်ဝဲဒီးအမါ ဒီးအဖဲအိၣ်ဝဲဒၣ်

(၅)ဂၤန့ၣ်လီၤ. စီၤသ--- န့ၣ်တချုးလၢအဝဲလဲၤဆူ ဂၤ---သဝီသီဒီးဘၣ် န့ၣ်, KNLA သးဖိသ့ၣ်တဖၣ်ဟ့ၣ်ပလီၤအိၣ်ကစီဒိဒ်သီးအသ့တလဲၤဆူတၢ် လီၤဖဲန့ၣ်တဂ့ၤအဂီၢ်ဘၣ်ဆၢၣ်သန့ၣ်က့ၤဒီဖျါလၢအဝဲလဲၤဝဲအဃိ အဝဲယီၤ ဘၣ်ဝဲဟီၣ်လၢမ့ၣ်ပီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲဘၣ်ဒိလၢဟီၣ်လၢမ့ၣ်ပီၢ်ဝဲအလီၤခဲ, ဘၣ်တၢ်လဲၤဆူအိၣ်ဆူ လီၤမုာ်သီတၢ်ဆါဟံၣ် ဒီးတၢ်မၤကဆဲးကဆီန့ၢ်အ တၢ်ပူၤလီၤဖဲန့ၣ်ဝဲ ဘၣ်တၢ်လဲၤဆူကဒီးအိၣ်ဆူ ချၢၣ်လွံၣ်ထူၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်တၢ် ဆါဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. စီၤသ--- အံၤပုၤအဲၣ်ဒီးလဲၤဆူအိၣ်ဆူချၢၣ်မ့ၢ်တၢ်ဆါဟံၣ် ဘၣ်ဆၢၣ်သန့ၣ်က့ၤ ဒီဖျါလၢတၢ်စူၤ, ထံဒိၣ်, ကၢ်လၢ ဒီး တၢ်လဲၤထီၣ်က့ၤ လီၤကီဝဲအဃိ ပုၤလဲၤဆူအိၣ်တသ့ဝဲဘၣ် ဒီးအဝဲဘၣ်ကွဲး ဘၣ်ကါအိၣ် ဒီးဒီးကူစါယါဘျီအသးဖဲ ချၢၣ်လွံၣ်ထူၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်တၢ်ဆါဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢ အဝဲဒီးကူစါယါဘျီအသးဖဲ ချၢၣ်လွံၣ်ထူၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်တၢ်ဆါဟံၣ်အဆၢကတီၢ် န့ၣ်, အမါကွၢ်ထွဲအိၣ် ဒီးကတဲာ်ကတီၢ်မၤန့ၢ်အိၣ် တၢ်လၢအလိၣ်သ့ၣ် တဖၣ် န့ၣ်လီၤ.

ဖဲလၢဖျါတြုၤအါရံၤ, ၁၆ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်, ဂီၤဒီ ၉:၀၀ န့ၣ်ရံၣ်အ ဆၢကတီၢ်န့ၣ်, ဟီၣ်လၢမ့ၣ်ပီၢ် ပီၢ်ဖးထီၣ်စ့ၢ်ကီးဝဲတခါဖဲ ဂည---သဝီ, မး ကၢဟဲကရူၢ်, ဘုသိၣ်ကီၢ်ဆၢၣ်, မ့ၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရ့ၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲနံၤအဝဲန့ၣ်, ပုၤဒီဖိပံၤခံၤလၢအမ့ၢ်ဝဲ အူဟ---(၅၅)နံၣ် ဒီး ဒီအ---(၃၂)နံၣ်န့ၣ်လဲၤ ကျီဝဲဒၣ်ဝဲလၢပုၤဒ် ဒ်သးကကၢၤဃာ်ဝဲအစံာ်ပျီအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲသ့ၣ် လဲၤဃုကျီဝဲအခါန့ၣ် အူဟ---န့ၣ်ယီၤဘၣ်ဝဲဒၣ် ဟီၣ်လၢမ့ၣ်ပီၢ်တဖျါ ဒီးအိၣ်လၢအထွဲတကပၤဘၣ်ဒိဝဲန့ၣ်လီၤ. ဒီအ---ထံၣ်လၢအပါဘၣ်ဒိ ဒီးဖဲအလဲၤဃါဝဲဆူ အပါအအိၣ်ဒ်သီးကလဲၤမၤစၢၤဝဲအခါန့ၣ် ယီၤဘၣ်ဝဲ မ့ၣ်ပီၢ်အဂၤတဖျါဒီးအိၣ်ဒုတူၣ်ဝဲခံၤကပၤလၢန့ၣ်လီၤ.

ပုၤသဝီဖိလၢအအိၣ်လၢဂည---သဝီသ့ၣ်တဖၣ်န့ၢ်ဟူဝဲမ့ၣ်ပီၢ်ပီၢ် သိၣ် ဒီးသ့ၣ်ညါဘၣ်ဝဲ တၢ်ကဲထီၣ်သးဝဲအလီၤခဲ အဝဲသ့ၣ်ဆဲးကျိးဝဲ KNLA ခိၣ်န့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်ဝဲအလီၤခဲ လီၤကဝီၤပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါဒီးသ ဝီဖိတနီၤ လဲၤဝဲဆူတၢ်ကဲထီၣ်သးအလီၤ ဒီးဟဲက့ၤစိာ်က့ၤဝဲပုၤဒီဖိပံၤလၢအ ဘၣ်ဒိဒီးဟီၣ်လၢမ့ၣ်ပီၢ်ခံၤအံၤဆူသဝီပူၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤဒီဖိပံၤခံၤအံၤ တၢ် ဟဲက့ၤဆူအိၣ်ဆူသဝီပူၤဝဲအလီၤခဲ ဘၣ်တၢ်လဲၤဆူအိၣ်ဒီးသိလ့ၣ်ဆူ ပ ယီၤသးဝဲလီၤခိၣ်သ့ၣ်တၢ်ဆါဟံၣ် လၢအအိၣ်လၢဝဲဖျါပုၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ် ဆၢၣ်သန့ၣ်က့ၤန့ၣ် ပယီၤသးကသံၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ် တဲဝဲပုၤဆါတဂၤ န့ၣ်လၢ မ့ၣ်ပီၢ်လၢတၢ်ယီၤဘၣ်အိၣ်အံၤ တမ့ၢ်ပယီၤသးဒီးလီၤဝဲဘၣ် အဃိ အဝဲသ့ၣ်တအဲၣ်ဒီးကူစါယါဘျီဝဲ သဝီဖိလၢအဘၣ်ဒိခံၤအံၤမ့ၢ်မ့ၢ်နီၢ်နီၢ် ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အဃိ ဒ်သးဒီးပုၤဘၣ်ဒိဒိဖိပံၤခံၤအံၤကဒီးန့ၢ်ဘၣ် ဝဲတၢ်ကူစါယါဘျီဂ့ၤအဂီၢ် သဝီဖိတဖၣ်ဘၣ်လဲၤစိာ်န့ၢ်ဝဲ ပယီၤသးက သံၣ်ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ်လၢ ဆီဒီးတၢ်အိၣ်အဂုၤအဂၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် လီၤ.

တချုးလၢသဝီဖိခံၤအံၤဘၣ်ဒိဒီးမ့ၣ်ပီၢ်ဒိဘၣ်န့ၣ် KNLA သးဖိ

သ့ၣ်တဖၣ် ဒုးသ့ၣ်ညါဒီးဟ့ၣ်ပလီၤဆိဝဲသ ဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်လၢ အဝဲသ့ၣ်ဒီး လီၤဃာ်ဝဲဟီၣ်လၢမ့ၣ်ပီၤတဖၣ်အဃိ သဝီဖိလၢအအိၣ်လၢ ဂည---သဝီ သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ဝဲဒၣ်လၢ ဟီၣ်လၢမ့ၣ်ပီၤလၢတၢ်ယီၤဘၢ်အိၣ်ခံၣ်ပျၢ်အံၤန့ၣ် ဘၢ်တၢ်ဒီးလီၤဃာ်အိၣ်လၢ KNLA သုးရ့ၣ် (၁၀၂) ဒီး သုးရ့ၣ် (၁၅) အသုး ဖိသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တချုးလၢ KNLA သုးဖိသ့ၣ်တဖၣ်လဲၤဒီးလီၤဝဲဟီၣ် လၢမ့ၣ်ပီၤလၢသဝီကပိၣ်ကပၤဘၢ်န့ၣ် အဝဲသ့ၣ်ဒုးသ့ၣ်ညါဆိဃာ်ဝဲသဝီ ဖိတန့ၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်လီၤလၢသဝီဖိခံၣ်အံၤ ယီၤဘၢ်ဝဲမ့ၣ်ပီၤအလီၤန့ၣ် အိၣ် ဘျီဝဲဒီး ပယီၤသုးခိၣ်ချုးသုးရ့ၣ် နီၣ်ဂံၢ်-၁၉ ဒီး နီၣ်ဂံၢ်-၆၄၂ အသုးကလၢ န့ၣ်လီၤ. ပသ့ၣ်ညါဘၢ်စ့ၢ်ကီးဝဲဒၣ်လၢ သဝီဖိလၢအယီၤဘၢ်မ့ၣ်ပီၤခံၣ်အံၤ ဒီး သဝီဖိအဂုၤအဂၤလၢအအိၣ်လၢ ဂည---သဝီသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် တထီၣ် ဘၢ်ဝဲတၢ်ဟ့ၣ်အါထီၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢ်အတၢ်မၤလိဘၢ်ဃးဒီး မ့ၣ်ပီၤအ တၢ်လီၤပျံၤလီၤဘၢ်ယိၣ်နီၣ်တဘျီဘၢ်န့ၣ်လီၤ.

သဝီဖိလၢအဘၢ်ဒီးဟီၣ်လၢမ့ၣ်ပီၤခံၣ်အံၤ တဒီးန့ၣ်ဘၢ်ဝဲတၢ် ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤနီၣ်တမံၤဘၢ်. အဝဲသ့ၣ်ထီၣ်ဝဲပယီၤသုးတၢ်ဆါဟံၣ်လၢဖၣ်ပူၣ် ကအိၣ်တန့ၣ်ဝဲအလီၤခံ ဖဲ ၂၀၂၃ နံၣ် လါဖျါတြုၤအါရံၤ လွံၤန့ၣ်တန့ၣ် ဘၢ် တၢ်လဲၤ ဆုၤဆိတလဲအဝဲသ့ၣ်အလီၤဆူ မိၣ်လမ့ၣ်တၢ်ဆါဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲ အဝဲသ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ဆါဟံၣ်အဆၢကတီၢ်ဒိတကတီၢ်န့ၣ် အဝဲသ့ၣ်တဒီးန့ၣ် ဘၢ်ဝဲတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤနီၣ်တမံၤဘၢ်. အူဟ---အံၤတချုးလၢအဘၢ်ဒီး ဟီၣ်လၢမ့ၣ်ပီၤဒီးဘၢ်န့ၣ် မ့ၣ်ဝဲပုၤမၤတၢ်မုၢ်ဆ့ၣ်မုၢ်ဂီၤလၢတၢ်သ့ၣ်အိၣ်ဖျး အိၣ်အလီၤဒိသိးကလုၢ်အိၣ်ဝဲအဟံၣ်ဖိဃီဖိ ဒီး မ့ၣ်လၢ ဒီအ---တခီ, တ ချုးလၢပယီၤသုးဟံးဆူၣ်တၢ်စိတၢ်ကမိၤဒီးဘၢ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ် အဝဲလဲၤ ဆူၣ်ဒီးလဲတၢ်လၢတၢ်ဆါဟံၣ် ဒီးပုၤဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. သဝီဖိခံၣ်အံၤခိဖျါလၢအ

ယီၤဘၢ်ဝဲဟီၣ်လၢမ့ၣ်ပီၤ ဒီးဘၢ်ဒိၣ်တူၣ်ဝဲအခိၣ်အဃိ, အဝဲသ့ၣ်ဘၢ်ကွၢ် ဆၢၣ်မဲၣ်ဝဲဒီးတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲလၢကဖံးတၢ်မၤတၢ်အဂီၢ် ဒီး အဝဲသ့ၣ်အဟံၣ်ဖိ ဃီဖိထံၣ်ဘၢ်ဝဲ တၢ်လုၢ်အိၣ်နီၣ်ခိသးသမူအတၢ်တၢ်တၢ် ဖးဒိၣ်လၢကဖံး အိၣ်မၤအိၣ်ဒီးဆဲးအိၣ်မူဆူညါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ခိဖျါလၢတၢ်ဒီးလီၤဝဲမ့ၣ်ပီၤသ့ၣ် တဖၣ် လၢသဝီကပိၣ်ကပၤအဃိ သဝီဖိလၢအအိၣ်လၢ ဂည---သဝီသ့ၣ် တဖၣ် ဘၢ်လဲၤဖဲလဲၤမၤတၢ်လၢအစံၢ်ပျီပူၤ လၢတၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးအပူၤ ဒီးဖဲ လၢ သဝီဖိခံၣ်အံၤဒီးဟီၣ်လၢမ့ၣ်ပီၤဝဲအလီၤခံၣ်န့ၣ် အဝဲသ့ၣ်ပျံၤတၢ်ဒိၣ် ထီၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဒိန့ၣ်အသိး သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်လၢအအိၣ်လၢသဝီလၢအဘျးဒီး ပယီၤအသုးကလၢတဖျၢ် ဖဲဂတ---သဝီ, နီၣ်တကီၢ်ကရူၢ်, နီၣ်တကီၢ်ကီၢ် ဆၢၣ်, ခူပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရ့ၣ်အပူၤန့ၣ် အိၣ်စ့ၢ်ကီးဒီးတၢ်ဘၢ်ယိၣ်ဘၢ်ဘျီလၢက ပျၢ်လီၤဒုးအိၣ်ဝဲအကျီၢ်, အပနၢ် ဒီးအဆၢဖိကီၢ်ဖိလၢအဂုၤအဂၤသ့ၣ်တဖၣ် အဆၢလၢပျီပူၤန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်ဘၢ်ယိၣ်တၢ်ဒိအံၤခိဖျါလၢဖဲ ၂၀၂၃ နံၣ် လါအုၤဖျၢ်အပူၤန့ၣ်, ဂတ---သဝီဖိတဂၤအကျီၢ်တဒု လဲၤယီၤ ဘၢ်ဝဲပယီၤသုးအဟီၣ်လၢမ့ၣ်ပီၤတဖျၢ် ဖဲအလဲၤအိၣ်ဝဲအဆၢဘျးဒီးပ ယီၤသုးကလၢဖဲန့ၣ်အခါ ဒီးကျီၢ်ကစၢ်အံၤဘၢ်လဲၤကျီၢ်ဆုၤဝဲဝဲ လၢသုးက လၢတဖျၢ်အံၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပယီၤအသုးကလၢတဖျၢ်အံၤ ကီးထံၣ်ဒီး ဟ့ၣ်ပလီၤဝဲဒၣ်ဒုဖိသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် လၢသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်အဆၢဖိကီၢ်ဖိ မ့ၢ်ဟဲန့ၣ်လီၤလၢအဝဲသ့ၣ်ကရုၢ်ပူၤ မ့တမ့ၢ်အဆၢဖိကီၢ်ဖိမ့ၢ်ယီၤဘၢ်ဝဲဟီၣ် လၢမ့ၣ်ပီၤန့ၣ် အဝဲသ့ၣ်ကဘၢ်ဟဲကျီၢ်ဆုၤဝဲဝဲလၢသုးကလၢအံၤအဂီၢ်န့ၣ် လီၤ.

ဖဲလါဖျါတြုၤအါရံၤ ၈ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ်, စီၤဖ---, လၢအသး

တၢ်ဂီၤခဲဘျးအံၤ ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ ပုၤဒိဖိဖိခံၣ်အံၤ လၢအအိၣ်လၢ ဂည---သဝီ, မးကၤဟဲကရူၢ်, ဘုသိၣ်ကီၢ်ဆၢၣ်, မုၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရ့ၣ်အပူၤ လၢအယီၤဘၢ်ဝဲဟီၣ်လၢမ့ၣ်ပီၤဖဲ လါဖျါတြုၤအါရံၤ ၁၆သီ, ၂၀၂၃နံၣ်, ဂီၤခီ ၉းဝ၀န့ၣ်ရံၣ်အဆၢကတီၢ် ဒီး ဒီးကူၤယါဘျီအသးလၢတၢ်ဆါဟံၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ-လီၤကစီၣ်သဝီဖိ)

နံၣ်အိၣ်ဝဲ ၅၃ နံၣ်, ဒီးမ့ၢ်ဝဲသဝီပုၤဘၣ်မုၢ်ဘၣ်ဒါတဂၤဖဲ ဂထ---သဝီ, ထံဝဲဘျီကရူၢ်, တန့ၤဆါကီၢ်ဆၣ်, ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်အပူၤန့ၣ် ပၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲဒၣ်လၢအဟီၣ်ကဝီပူၤန့ၣ် သဝီဖိအကျိၢ် သ့ၣ်တဖၣ်ယီၢ်ဘၣ်ဝဲဒၣ်ဟီၣ်လၢမ့ၢ်ပီၢ်အိၣ်သၢဘျီလံ, ဒီးကျိၢ်လၢအယီၢ်ဘၣ်ဟီၣ်လၢမ့ၢ်ပီၢ်တနီၤန့ၣ်ဘၣ်ဒိ ဒီးတနီၤ န့ၣ်သံဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဲထီၣ်သးအခိၣ်ထံးတဘျီန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ ဖဲလၢယန့ၤအါရံၤ (တသ့ၣ်ညါမ့ၢ်နံၤမ့ၢ်သီ) ၂၀၂၃ နံၣ်အပူၤဒီးတၢ်ကဲထီၣ်သးတခါမ့ၢ်ဝဲဒၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိလၢအမ့ၢ် စီဆက---န့ၣ် အကျိၢ်တဒုလဲယီၢ်ဘၣ်ဝဲ ပယီၤသးအဟီၣ်လၢမ့ၢ်ပီၢ်တဖျါဘျးဒီးအလဲဘၢ်တဲပယီၤသးကလၢ ဒီးအခိၣ်တူၣ်ကွဲၣ်တကပၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲတလၢယီၢ်အတီၢ်ပူၤန့ၣ် သဝီဖိလၢအမ့ၢ် စီဆက---စ့ၢ်ကီး, အကျိၢ်တဒုဘၣ်သံဝဲဒီး ဟီၣ်လၢမ့ၢ်ပီၢ်လၢအဘၣ်တၢ်ဒီးလီၤအိၣ်လၢ ပယီၤသးခိၣ်ချ့သးရၣ် နီၣ်ဂံၢ် (၃၅၆) လၢအအိၣ်ဆီလီၤအသးဖဲ သ့ၣ်ကါညါနီၤ, ရၤမတံကီၢ်ဆၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢယန့ၤအါရံၤ ၂၄ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်စ့ၢ်ကီး သဝီဖိလၢအမ့ၢ် စီဆက--- န့ၣ်အကျိၢ် ၃ ဒု ဘၣ်ဒိဝဲဒီး မ့ၢ်ပီၢ်ထုးပျံးဒီး သံဝဲခဲဒုန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ပီၢ်လၢစီဆက--- အကျိၢ်ယီၢ်ဘၣ်ဝဲအံၤ ဘၣ်တၢ်ဒီးလီၤအိၣ်လၢ SAC ခိၣ်ချ့သးရၣ် နီၣ်ဂံၢ် (၃၅၇) အသး ဒီးမ့ၢ်ပီၢ်အံၤဘၣ်တၢ်ဒီးလီၤအိၣ်ဖဲ စီဆက---အစံၢ်ကပၤန့ၣ်လီၤ. လၢမးရူး ဒီးလၢယူၤအဘၣ်စၢၤန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်ပျါလီၤဒုးအိၣ်ဝဲအကျိၢ်အဆၣ်အဆၢကတီၢ် ဒီးပယီၤသးသ့ၣ်တဖၣ် ဒီးလီၤဝဲဟီၣ်လၢမ့ၢ်ပီၢ်သ့ၣ်တဖၣ် လၢသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်အစံၢ်ကပၤဒီး တဒုးသ့ၣ်ညါဆိဝဲသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်တၢ်နီၤတမံၤဘၣ်အယီၢ်, သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်ပျါလီၤဝဲအကျိၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲမ့ၢ်ပီၢ်ဖိထီၣ်ဝဲအလီၢ်ခဲန့ၣ်, ပယီၤသးသံကွဲၣ်ဝဲကျိၢ်လၢအယီၢ်ဘၣ်မ့ၢ်ပီၢ်အကစၢ်န့ၣ်မ့ၢ်မတၢ်လဲၣ် ဘၣ်ဆၣ်ပုၤတတဲပုၤအိၣ်နီၤတဂၤဘၣ်, ခိၣ်ဖျါလၢအဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်သ့ၣ်ညါကျိၢ်ကစၢ်န့ၣ် အဝဲသ့ၣ်ကမၤ ကျိၢ်ကစၢ်လိးက့ၤ မ့ၢ်ပီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဲထီၣ်သးဝဲအလီၢ်ခဲ, ပယီၤသးဒုးသ့ၣ်ညါဝဲသဝီဖိလၢအအိၣ်လၢ ဂထ---သဝီ ဒီး ဂဒ---သဝီသ့ၣ်တဖၣ်လၢ အဝဲသ့ၣ်အကျိၢ်မ့ၢ်ယီၢ်ဘၣ်ကဒီး ဟီၣ်လၢမ့ၢ်ပီၢ်အသီတဘျီန့ၣ်, ကျိၢ်ကစၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ကဘၣ်လိးက့ၤဝဲ မ့ၢ်ပီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. လၢန့ၣ်အမဲၣ်ညါ ပယီၤသးသ့ၣ်တဖၣ် တြီဃာ်စ့ၢ်ကီးဝဲသဝီဖိတၢ်လဲၣ်တၢ်က့ၤ လၢတၢ်လီၢ်တနီၤနီၤလၢအအိၣ်လၢထံဝဲဘျီကရူၢ်ပူၤအယီၢ်, သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်လဲၣ်ပျါလီၤဟ့ၣ်ဒုးအိၣ်ဝဲအကျိၢ်ဆၣ် လၢတၢ်လီၢ်လၢပယီၤသးတြီဃာ်ဝဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် တသ့လၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကဲထီၣ်သးအဂၤတခါန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲဖဲ ဖဲလၢယူၤ ၁၃ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်, ကဘၣ်ဖဲ မ့ၢ်ဟါလီၤ ၂:၀၀န့ၣ်ရံၣ်အဆၢကတီၢ်ဒီးတၢ်ကဲထီၣ်သးတခါမ့ၢ်ဝဲဒၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ. စီဆက---, လၢအသးနံၣ်အိၣ်ဝဲ ၄၁နံၣ် ဒီးအိၣ်ဆိးဝဲဖဲ ဂန---သဝီ, ယီၢ်ကူးကရူၢ်, တန့ၤဆါကီၢ်ဆၣ်, ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်အပူၤန့ၣ် ယီၢ်ဘၣ်ဝဲဟီၣ်လၢမ့ၢ်ပီၢ်တဖျါ ဖဲအဝဲလဲၣ်ယုၤအိၣ်ဝဲတၢ်ဒီးတၢ်လၢပျါပူၤအဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်လီၢ်လၢအဝဲယီၢ်ဘၣ်ဝဲမ့ၢ်ပီၢ်န့ၣ်ဘျးဝဲဒီး DKBA အသးကလၢ လီၢ်လံၤလၢအပူၤသးဖိတအိၣ်လၢဝဲဘၣ်တဖျါန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိအဝဲအံၤယီၢ်ဘၣ်ဝဲမ့ၢ်ပီၢ်ဒီးအခိၣ်လၢအထွဲတကပၤဘၣ်ဒိဝဲဘၣ်ဆၣ်သန့ၣ်က့ ဘၣ်ဟဲက့ၤဝဲဆူသဝီဖိတဂၤအဒဲလၢအနီၢ်ကစၢ် ခိၣ်ဖျါပူၤတအိၣ်လၢအကပၤ လၢကဟဲက့ၤဆူအိၣ်နီၤတဂၤဘၣ်အယီၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲဟဲက့ၤတုၤဝဲ ပုၤလဲၣ်ဆူအိၣ်ဆူ ဂပ---တၢ်ဆါဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်သန့ၣ်က့ ဖဲတၢ်ဆါဟံၣ်န့ၣ် တၢ်ပိးတၢ်လီၤဒီးပုၤလၢကကူၤစါဝဲစီဆက---အတၢ်

ပူၤလီၢ် မူၤမူၤနီၢ်နီၢ်တအိၣ်ဘၣ်အယီၢ် စီဆက---အံၤဘၣ်တၢ်လဲၣ်ဆူကဒီးအိၣ်ဆူ ဂပ---တၢ်ဆါဟံၣ်လၢအအိၣ်လၢပံၤတခးကရူၢ်, တၢ်တြီကီၢ်ဆၣ်, ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. အခဲအံၤန့ၣ်, စီဆက---န့ၣ်စံၣ်လီၤဘၣ်တၢ်ဆါဟံၣ်လဲ ဘၣ်ဆၣ်သန့ၣ်က့ အဝဲဘၣ်အိၣ်ဒီးလၢလီၢ်မံၣ်ခိၣ်ခိၣ်ဖျါလၢအတၢ်ပူၤလီၢ်တဘျီက့ၤဂ့ၤဒဲးဘၣ်အယီၢ်န့ၣ်လီၤ. စီဆက---အံၤဘၣ်ဒိဝဲအလီၢ်ခဲ ဖဲတၢ်မၤတၢ်တသ့ တကဲလၢဘၣ်အယီၢ် အဟံၣ်ဖိဖိဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဝဲဒီးတၢ်လုၢ်အိၣ်နီၢ်ခိၣ်သးသမူၤအတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒီးလီၤယာ် မ့ၢ်ပီၢ်လၢပျါပူၤအိၣ်န့ၣ် စီဆက---အံၤသ့ၣ်ညါဒီးပၣ်သ့ၣ်ပၣ်သးဝဲကစီဒိ ဘၣ်ဆၣ်သန့ၣ်က့ ဒိသးဒီးအဝဲကမၤန့ၢ်ဝဲကျိၢ်စ့ၢ်တဟဲန့ၣ်တဆဲးတက့ၢ် လၢကလုၢ်အိၣ်အဟံၣ်ဖိဖိအဂီၢ် အဝဲလဲၣ်ဆူပူၤဒိသးကလဲၣ်ယုၤဒီးအိၣ်ဝဲတၢ်ဒီးတၢ်လၢပျါသ့ၣ်တဖၣ် ဒီးဟဲက့ၤဆါဝဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

လၢဘျးဒဲဝဲကီၢ်ရၣ်အပူၤစ့ၢ်ကီး ဖဲလၢအူၤဖြ့ၣ်, ၂၀၂၃ နံၣ်အပူၤန့ၣ် ဟီၣ်လၢမ့ၢ်ပီၢ်အတၢ်ပိးဖိထီၣ်ကဲထီၣ်ဝဲအသးတဘျီန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဲထီၣ်သးတခါမ့ၢ်ဝဲဒၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ. KTLA အသးသ့ၣ်တဖၣ် လဲၣ်ဒီးလီၤဝဲဒၣ်ဟီၣ်လၢမ့ၢ်ပီၢ်တဖျါဖဲ တၢ်အိၣ်ဖိၣ်သရၣ်တဂၤလၢအအိၣ်လၢ ဂဘ---သဝီ, ပီၤချီဟီၣ်ကစီ, ကစၢ်ဒိၣ်ကီၢ်ဆၣ်, ဘျးဒဲဝဲကီၢ်ရၣ်ပူၤ အဒဲမဲၣ်ညါန့ၣ်လီၤ. တၢ်လီၢ်လၢတၢ်လဲၣ်ဒီးလီၤမ့ၢ်ပီၢ်အလီၢ်အံၤမ့ၢ်ဝဲ ပယီၤသးအသးရၣ်ပၣ်ဖိၣ် နီၣ်ဂံၢ်-၂၀၀, နီၣ်ဂံၢ်-၂၅, ဒီး ခိၣ်ချ့သးရၣ် နီၣ်ဂံၢ်-၂၆၇ ဒီး နီၣ်ဂံၢ်-၄၀၁ အသးကျိၤသ့ၣ်တဖၣ်ဟဲထီၣ်အကျဲန့ၣ်လီၤ. ဖဲပယီၤသးတဖၣ်ဟဲထီၣ်ဒီးထံၣ်ဝဲ ဟီၣ်လၢမ့ၢ်ပီၢ်တဖျါအံၤဒီးမၤဟးဂီၤကွဲၣ်ဝဲဝဲအလီၢ်ခဲန့ၣ် အဝဲသ့ၣ်ပၣ်ဒုၣ်ပၣ်ကမၢ်ဝဲတၢ်အိၣ်ဖိၣ်သရၣ်တဂၤအံၤဒီး စံးဝဲလၢတၢ်အိၣ်ဖိၣ်သရၣ်အံၤဒီးလီၤဝဲမ့ၢ်ပီၢ်တဖျါအံၤအယီၢ်အဝဲသ့ၣ်ညါဝဲတၢ်အိၣ်ဖိၣ်သရၣ်လၢကျိၤဒိသးကဒးသံဝဲအံၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဖိၣ်သရၣ်တဂၤအံၤ ဒိသးဒီးပယီၤသးသုတခးသံအံၤတဂ့ၤအဂီၢ် အဝဲယုၤဝဲသးစူဝဲပယီၤသးသ့ၣ်တဖၣ်လၢတၢ်ပျါတၢ်ဖုးအပူၤ ဒီး တဲပုၤဝဲတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ လၢမတၢ်ဒီးလီၤမ့ၢ်ပီၢ်အံၤအယီၢ် အသးသမူၤပျဲးဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. KTLA အသးသ့ၣ်တဖၣ်ဟဲဒီးလီၤဝဲမ့ၢ်ပီၢ်အံၤ လၢအဒဲမဲၣ်ညါန့ၣ် တၢ်အိၣ်ဖိၣ်သရၣ်တဂၤအံၤတသ့ၣ်ညါဝဲဘၣ်. အဝဲသ့ၣ်ညါဘၣ်ဝဲဒၣ်ဖဲ ပယီၤသးတဖၣ်ဟဲထီၣ်ဒီး ထံၣ်ဝဲဟီၣ်လၢမ့ၢ်ပီၢ်တဖျါအံၤဒီးမၤဟးဂီၤကွဲၣ်ဝဲအဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပမ့ၢ်ကွၢ်က့ၤတၢ်ကဲထီၣ်သး ဘၣ်ဃးဒီးဟီၣ်လၢမ့ၢ်ပီၢ်လၢတၢ်ပၣ်ဖျါထီၣ်အိၣ်လၢထးသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ အါဒၣ်တၢ်တက့ၢ်န့ၣ် ပထံၣ်ဘၣ်လၢတၢ်ဆဲးကျါဆဲးကျိးန့ၢ်ဝဲ တၢ်ကရၢကရိသ့ၣ်တဖၣ်ဒိသး တၢ်ကဃုန့ၢ်ဝဲတၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤလၢ ပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ် အိၣ်ဝဲစ့ၢ်ဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယီၢ် အရ့ဒိၣ်ဝဲသပုၤကတၢ်လၢ တၢ်ကရၢကရိလၢအဟ့ၣ်ဝဲတၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤဆူ ပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ်မ့ၢ်ပီၢ်အတၢ်ပိးဖိထီၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ကသ့ၣ်ကျိၤကျဲလၢအဂ့ၤ ဒိသး အဝဲသ့ၣ်မၤစၢၤဝဲကမ့ၢ်လၢအဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဒီးဟီၣ်လၢမ့ၢ်ပီၢ်တဖၣ်တုၤလီၤတီၤလီၤကသ့ၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒိသးဒီး ဟီၣ်လၢမ့ၢ်ပီၢ်တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးလီၤစ့ၢ်ဝဲကသ့အဂီၢ်, သးဖိၣ်စ့ၢ်ဝဲကရၢသ့ၣ်တဖၣ် အဝဲသ့ၣ်တကြးဒီးလီၤဝဲဟီၣ် လၢမ့ၢ်ပီၢ်လၢကမ့ၢ်တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၢ်ဒီး တၢ်လီၢ်လၢအဘျးဒီးကမ့ၢ်အိၣ်ဆိးတၢ်အလီၢ်တဖၣ်န့ၣ်ဘၣ်. ဒိန့ၣ်အသိး ကမ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်စ့ၢ်ကီး တကြးလဲၣ်ဆူတၢ်လီၢ်လၢ သးဖိၣ်စ့ၢ်ဝဲကရၢတြီဃာ်ဝဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ဘၣ်. ■

တၢ်ဒွဲၣ်အူဟံၣ်ဃီ ဒီးတၢ်မၤတံၢ်တၢ်လၢ တၢ်လဲၤထီၣ်က့ၤလီၤ

တၢ်ဒွဲၣ်အူမၤဟးဂီၤဟံၣ်ဃီ

ကီၢ်ပယီၤသုးမိၤစီၣ်ရီၤ SAC မၤဆူၣ်ထီၣ်အသုးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤကွၢ် ကွၢ်လၢ ခုၣ်အဲၣ်ယုၣ်တၢ်ပဟီၣ်ကဝီၤအပူၤ ဒီးမၤပယုၣ်ဝဲ လီၢ်ကဝီၤကမုၢ် တဖၣ်အခွဲးအယၢ်လၢကွဲးအါတၢ် ဖဲအန့ၣ်လီၤဟူးဂဲၤလၢဟီၣ်ကဝီၤပူၤအခါ န့ၣ်လီၤ. ပယီၤသုးမိၤစီၣ်ရီၤ ထီၣ်ဒုးဒုးသဝီတဖၣ် လၢတၢ်စုကတဲၤမ့ၢ်ဂ့ၤ, ဒီဖျါ တၢ်ဒွဲၣ်အူမၤဟးဂီၤကွၢ်ဒုးသဝီတဖၣ်အိၣ်ဆိးလီၢ်, ဟံၣ်ဃီတၢ်ပိးတၢ်လီၤ ဒီးဂုၢ်ဆူၣ်ဖျါဆူၣ်ကွၢ်ဝဲစ့ၢ်ကီးန့ၣ်လီၤ. တကးဒီးဘဉ် အဝဲသ့ၣ်တြီၤမၤတံၢ် တၢ်စ့ၢ်ကီး ဒုးသဝီတဖၣ်အတၢ်လဲၤထီၣ်က့ၤလီၤစ့ၢ်ကီးန့ၣ်လီၤ. ပယီၤသုး မိၤစီၣ်ရီၤတဖၣ် ညီၣ်န့ၣ်ဒွဲၣ်အူထီၣ်ကွၢ်သဝီမိၤအဟံၣ်ဃီဖဲတၢ်ဒုးတၢ်ယၢ်ဆၢက တီၢ် ဒီးဖဲသဝီတဖၣ် ဘဉ်ဃ့ၣ်မ့ၢ်ဟးဖျါး ပုၤကျါဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဒူပုၤယၢ်ကီၢ်ရၢၣ်အပူၤ ဖဲလါအုၣ်ဖျါ ၅ တုၤ ၇ သီ ၂၀၂၃ နံဉ်န့ၣ် တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ဝဲဖဲ မဲၢ်ကနဲသဝီ, နီၣ်ဖိကရူၢ်, ကီးတရံးကီၢ်ဆဉ်အပူၤ လၢ ကီၢ်ပယီၤသုးမိၤစီၣ်ရီၤဒီး KNLA ခုမ့ၣ်သုးရၢၣ် အဘဉ်စၢၤဝဲအလီၢ်ခဲ မိၤ စီၣ်ရီၤအသုးဟံၣ်ဖျါဒီး သုးခိးကီၢ်ဆၢ (BGF) သုးရၢၣ် နီၣ်ဂံၢ် -၁၀၂၂ ဒီး ၁၀၁၉ တဖၣ်န့ၣ်လီၤဝဲဆူသဝီပူၤဒီး မၤဟးဂီၤသဝီဖဲသ့ၣ်တဖၣ်အဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. လီၢ်ကဝီၤသဝီပူၤ သဝီဖဲအဟံၣ်ခဲလၢၢ် အဖျါ ၂၀၀၁၅၃ ဘဉ်ဒိဘဉ်ထံးဖဲ တၢ်ဒုးကဲထီၣ်အဆၢကတီၢ် ဒီးသုးမိၤစီၣ်ရီၤ ဒွဲၣ်အူထီၣ်ကွၢ်သဝီမိၤအဟံၣ် ၁၂ ဖျါန့ၣ်လီၤ. သဝီလၢအအိၣ်ဘူးတဖၣ်န့ၣ်စ့ၢ်ကီး ဘဉ်အိၣ်လၢတၢ်ပျံၤတၢ် ဖုးအပူၤ မ့ၢ်လၢ သုးမိၤစီၣ်ရီၤခဲလီၤကျိဖးဒိၣ်တဲၤနဲၤတဲၤနဲၤ ဖဲကီးန့ၣ်ကရူၢ်, မိ မာ်ကရူၢ်, ဃိၣ်သၢဆဲကရူၢ်ဒီး ဖလူကရူၢ်တဖၣ် ဖဲတၢ်ဒုးကဲထီၣ် ၃ သီအ ပူၤ ဒီးလၢလါအုၣ်ဖျါဒိတလါအတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.

တီၢ်အူကီၢ်ရၢၣ်အပူၤ ဖဲလါယုၤ ၇ သီ, ၂၀၂၃ နံဉ်န့ၣ် တၢ်ဒုးကဲထီၣ် ဝဲလၢ ကီၢ်ပယီၤသုးမိၤစီၣ်ရီၤဒီး ကမုၢ်တၢ်ဒိသဒၢသုး PDF ဖဲဝဲသ့ၣ်တီၢ် ၁၃ မဲးလၢ ကဝီၤဒု-၂ န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ဖဲသဝီပူၤအပိ သဝီဖဲဘဉ်ဒိဒီး သံဝဲခဲၤန့ၣ်လီၤ. တကးဒီးဘဉ် ပယီၤသုးမိၤစီၣ်ရီၤတဖၣ် ဒွဲၣ်အူကွၢ်ဝဲဟံၣ် ၃ ဖျါဖဲ ကဝီၤဒု-၂ အပူၤ ဒီး ဒွဲၣ်အူစ့ၢ်ကီးဟံၣ်အဂၤ ၁ ဖျါဖဲ ကဝီၤဒု -၃ အပူၤ ဒီဖျါလၢအကွဲးလီၤကညီၣ်နီၢ်တယၢ်အဂီၢ်ဖဲအဟံၣ်အပိန့ၣ်လီၤ. ဟံၣ် တဖျါအံၤအူအိၣ်ထီၣ် ဒီး မ့ၢ်အူလဲၤခိကတုၤလၢဟံၣ်ဖဲ အကပၤတဖျါ အပိ အူအိၣ်အါထီၣ်ကဒီးဝဲတဖျါန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဲထီၣ်သးတဘျီအံၤ ဟံၣ်လၢ အူအိၣ်ထီၣ်ခဲလၢၢ်အိၣ်ဝဲ ၅ ဖျါန့ၣ်လီၤ. လီၢ်ကဝီၤဖဲဟံၣ်ဖျါထီၣ် စ့ၢ်ကီးဝဲလၢ ကီၢ်ပယီၤသုးမိၤစီၣ်ရီၤဒွဲၣ်အူမၤ ဟးဂီၤကွၢ်သဝီတဖၣ်အဟံၣ် လၢအအိၣ်ဒီး ကညီၣ်ကလုာ်တၢ်ပနီၣ်ဒိအမ့ၢ်နီၢ်တယၢ်, နီၢ်တယၢ်အဂီၢ်, ကျိၣ် ဒီးကွဲးအဂီၢ် သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲလါယုၤ ၈ သီ, ၂၀၂၃ နံဉ်န့ၣ် ကီၢ်ပယီၤသုးမိၤစီၣ်ရီၤတဖၣ် န့ၣ် လီၤဝဲဆူ ရဲၣ်သဝီ, ကျဲးမုၢ်ထံးဟီၣ်ကဝီၤ, လၢဒိၣ်စီၣ်ကီၢ်ဆဉ်, ဘျးဒဝဲၢ်ကီၢ်

ရၢၣ်အပူၤဒီး ဒွဲၣ်အူထီၣ်ဝဲပုၤသဝီဖဲအဟံၣ် ၆ ဖျါန့ၣ်လီၤ. ပုၤသဝီဖဲ အူ ဆဘ---လၢအဟံၣ်ဘဉ်တၢ်ဒွဲၣ်အူထီၣ်ကွၢ်အိၤ ဒီဖျါပယီၤသုးမိၤစီၣ်ရီၤတ ဂၤတဲၤဖျါထီၣ်ဝဲ “ပယုၤထီၣ်ကွၢ်တနံၤဃီဖဲ တၢ်ဒွဲၣ်အူထီၣ်ပဟံၣ်အခါန့ၣ်... ပဘဉ်ဒိဝဲ ထံကျိၤဒီး သဝီကဝီၤကပၤ (...) မ့ၢ်ဒိၣ်စ့ၢ်ဒီး ကျဲးတဂ့ၤဘၢ ဒီးထံ ဒိၣ်လီၤအပိ နးသပုၤလီၤ. (...) စးထီၣ်လၢယဃုၢ်န့ၣ် ယတက့ၤဆူယသ ဝီနီၤတဘျီဘဉ်. ယဟံၣ်တအိၣ်လၢဘဉ် ဒီး ပယီၤသုးဟးဆုၣ်ဝဲတၢ်ဖဲ သဝီအပိ ယက့ၤတသ့စ့ၢ်ဘဉ်. အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ထီၣ်ပုၤတဂၤန့ၣ် ခးသံဝဲလီၤ. အခဲအံၤ ပုၤတအိၣ်လၢသဝီပူၤနီၤတဂၤလၢဘဉ်. ပုၤအဲၣ်ဒီး က့ၤလၢပုၤဟံၣ် ကီးဂၤဒဲးလီၤ. လီၤသးဘဉ်ဒိဒိဒိဒိမး”

ဖဲလါယုၤလဲ ၁၈ သီ, ၂၀၂၃ နံဉ်န့ၣ် ကီၢ်ပယီၤသုးမိၤစီၣ်ရီၤ သုး တြီၤနီၣ်ဂံၢ် -တမ-၇၇ ဒီးအသုးဟံၣ်ဖျါတဖၣ် ဒိအမ့ၢ် ဒိၣ်ချ့သုးရၢၣ် နီၣ်ဂံၢ် - ခမရ-၆၀, ခမရ- ၃၅၁, ဒီး ခမရ-၂၁၁ လၢအအိၣ်လၢ တမ-၁၁ အဖိ လၢတဖၣ် န့ၣ်လီၤဝဲဆူ နီၣ်ကူၤသဝီ, နီၣ်ကူၤကရူၢ်, မူကီၢ်ဆဉ်, ချါၣ်လွံၢ် ထူၣ်ကီၢ်ရၢၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲအန့ၣ်လီၤဆူသဝီပူၤအခါ ထံၣ်ထွဲဝဲ KNLA သုးဖိ ၅ ဂၤပယုၤထီၣ်အပိ ခးစိဝဲဒီးကျိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်ဝဲအလီၢ်ခဲ အဝဲသ့ၣ် ဒွဲၣ်အူထီၣ်ကွၢ် ဟံၣ်လၢသဝီပူၤခဲလၢၢ် ၂၇ဖျါဒီး ဘုဖိ ၁၇ဖျါ ဃုာ်ဒီးသ ဝီဖဲဟံၣ်ဃီတၢ်ဖိတၢ်လံၤတဖၣ် ဒိအမ့ၢ် သိလုာ်ယီၢ်, မ့ၢ်အူစးဒီး သ့ၣ်မုၢ် ဃုၤလၢသဝီဖဲကတီၢ်ဃာ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဲထီၣ်သးအံၤအပိ သဝီဖဲသ့ၣ်တ ဖၣ် ဃုၤထီၣ်ကွၢ် ဒီးက့ၤဆူအဟံၣ်အပိတဘျီလၢဘဉ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂုၢ်ဆူၣ်ဖျါဆူၣ်

တၢ်ဒုးတၢ်ယၢ်မ့ၢ်ကဲထီၣ်လၢသဝီပူၤ ဒီးသုးတဖၣ်မ့ၢ်ဟဲန့ၣ်လီၤ လၢသဝီပူၤန့ၣ် ညီၣ်န့ၣ်သဝီဖဲတဖၣ်အိၣ်ဆူသ့ၣ်ကွၢ်ဆူပုၤကျါ ဒီးဃုၤစိာ်တၢ် တန့ၢ်အါအါဘဉ်. အဝဲသ့ၣ် ညီၣ်န့ၣ်ဃုၤဝဲကူၤကတဘျီလီၤဒီး စိာ်ဝဲတၢ်အိၣ် တဆဲးတက့ၢ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်အဟံၣ်ဃီတၢ်ဖိတၢ်လံၤ, တၢ်ဘုၣ်တၢ်ဖိၣ် ဒီးတၢ် အိၣ်တၢ်အိတဖၣ်န့ၣ် ဘဉ်ဟံၣ်ကွၢ်ဝဲ ဖဲအဃုၤပူၤဖျါအသးသမူ တၢ်လီၤ ဘဉ်ယိၣ်ဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲပယီၤသုးမိၤစီၣ်ရီၤတဖၣ် ဟဲထံၣ်န့ၢ်သဝီဖဲ အဟံၣ်ဃီတၢ်ပိးတၢ်လီၤ, တၢ်အိၣ်တၢ်အိတဖၣ်န့ၣ် မၤဟးဂီၤကွၢ်ဝဲ မ့ၢ်တမ့ၢ် ဂုၢ်ဆူၣ်ဖျါဆူၣ်ကွၢ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဲထီၣ်သးအကျါတခါဖဲ လါအိကူး ၅ သီ, ၂၀၂၃ နံဉ်န့ၣ်, တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ဝဲဖဲ ခလီၣ်အူသဝီဒီး မယါကိသဝီ, ရွၤ ယီၤပုၤကရူၢ်, သထူၣ်ကီၢ်ဆဉ်, ဒုးသထူၣ်ကီၢ်ရၢၣ်အခါ ပယီၤသုးမိၤစီၣ်ရီၤတ ဖၣ်ခးလီၤဝဲကျိဖးဒိၣ်ဆူၣ်သဝီပူၤအပိ လီၢ်ကဝီၤသဝီဖဲတဖၣ်ဃုၤထီၣ်ကွၢ် ဝဲဆူပုၤကျါန့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်ဆၢကတီၢ် ပယီၤသုးမိၤစီၣ်ရီၤအသုးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ ဝဲဆူသဝီပူၤ ဒီးဟံးန့ၢ်ဆူၣ်ကွၢ်သဝီဖဲ အဆဉ်ဖိကီၢ်ဖိလၢအဘုၣ်ဝဲလၢဟံၣ်

တၢ်မၤပယုဲသ့သ့ထံးမုဉ်ခွါ

စးထီဉ်ဖဲလါမးရှးဒီး လါအိကထိ ၂၀၂၃ နံဉ် အတၢ်ပူၤ ကညီဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရူၢ် (KHRG) ဒီးန့ၢ်ဘဉ်ဝဲ သ့ဉ်ထံးမုဉ်ခွါ တၢ်မၤပယုဲထီဒါဖိသဉ် အဂ့ၢ်ခဲခါ ဒီး တၢ်ဂ့ၢ်ကျဲးစးမၤပယုဲသ့သ့ထံးမုဉ်ခွါအဂ့ၢ်တခါ လၢဒူပုၤယၢ် ကီဉ်ရဲဉ်အပူၤန့ၢ်လီၤ. ပုၤလၢအမၤပယုဲတၢ်တဖၣ်န့ၢ် မ့ၢ်ပုၤအိဉ်ဘူးအိဉ် တၢ်ဒီး ပုၤလၢအတူၢ်ဘဉ်သ့ဉ်ထံးမုဉ်ခွါတၢ်မၤပယုဲတဖၣ်န့ၢ်လီၤ. ဒီးခဲအံၤ ဖိသဉ်ပိဉ်မုဉ်ခဲဂၤလၢအတူၢ်ဘဉ်သ့ဉ်ထံးမုဉ်ခွါတၢ်မၤပယုဲန့ၢ် အိဉ်ဝဲဒဉ်လၢ ကညီပိဉ်မုဉ်ကရၢ (KWO) အတၢ်ကွၢ်ထွဲဖိလၢန့ၢ်လီၤ. မ့ၢ်ပုၤလၢအမၤပယုဲ တၢ်တခါ ကညီဒီကလုာ်ပၤကီၢ်သး (KNPF) ပုၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါ လၢအအိဉ်လၢ ကြၢၢ်တုကီဉ်ဆဉ်တဖၣ် ဖိဉ်ဃာ်အိၤဒီးဟံးဝဲဒဉ်အရူန့ၢ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်လၢအဘဉ်ဃးဒီး တၢ်ဂ့ၢ်ကျဲးစး မၤပယုဲသ့သ့ထံးမုဉ်ခွါတခါ တုၤခဲအံၤ ကီၢ်ပယီၤသးခိးကီၢ်ဆါ (BGF) သ့ဉ်တဖၣ်တဟံးထီဉ်မူဒါ ဒီးတဟံးထီဉ် တၢ်အရူန့ၢ်တမံၤဒီးဘဉ်န့ၢ်လီၤ.

တၢ်မၤပယုဲသ့သ့ထံးမုဉ်ခွါထီဒါဖိသဉ်အတၢ်ကဲထီဉ်သး

ဖိသဉ်ပိဉ်မုဉ်ခဲဂၤလၢအတူၢ်ဘဉ်တၢ်မၤပယုဲသ့သ့ထံးမုဉ်ခွါမ့ၢ်ဝဲ နီၢ်ဆစ-- ဒီး နီၢ်ဆစ--န့ၢ်လီၤ. ဖိသဉ်ပိဉ်မုဉ်ခဲဂၤအံၤ မ့ၢ်တံၤသကိးလၢ အိဉ်ဆိးဒူသဝီတဖျၢၣ်ဃီ ဒီး ထီဉ်ဝဲဒဉ်က့ၢ်သၢတီၤန့ၢ်လီၤ. ဖိသဉ်ပိဉ်မုဉ်ခဲ ဂၤအံၤ အသးနံဉ်အိဉ်ဝဲ(၁၂)နံဉ်ဒီး အဝဲသ့ဉ်ခဲဂၤအံၤ အိဉ်ဆိးဝဲဒီး အမိၢ်ပၢ် ဒီပုၤဝဲလၢ ဂမ-- သဝီ, ဝုသလွဲကရူၢ်, ကြၢၢ်တုကီဉ်ဆဉ်, ဒူပုၤယၢ်ကီၢ်ရဲဉ် အပူၤန့ၢ်လီၤ. ဘဉ်တသီဖဲ ၂၀၂၃ နံဉ်တၢ်ကီၢ်ခါက့ၢ်ပျၢ်အဆၢကတီၢ်န့ၢ် သဝီဖိလၢအမံၤမ့ၢ် စီမိဉ်တဲ, အသးနံဉ်အိဉ်(၆၀)တဂၤ ထံဉ်စိဝဲဒဉ် ဖိသဉ်ပိဉ် မုဉ်ခဲဂၤလဲၤလီၢ်ကွဲးဒီး ကိးအိဉ်သကိးဝဲလၢအဟံဉ်ဒုးအိဉ်ဝဲန့ၢ်လီၤ. ဒီးထံ လၢအဒုးအိဉ်ဖိသဉ်ပိဉ်မုဉ်ခဲဂၤအံၤ တမ့ၢ်ထံလၢအကဆီဘဉ်. ဖဲပုၤသံကွၢ်သံ ဒီးတၢ်အဆၢကတီၢ် ဖိသဉ်ပိဉ်မုဉ်ခဲဂၤအံၤစံးဆၢဝဲဒဉ်လၢ အီထံဝဲအလီၢ်ခဲ တူၢ်ဘဉ်ဝဲလၢအကီၢ်ယုၢ်ဘိသး, အကီၢ်ယုၢ်ဘိဆါ, အခိဉ်ဆါ, အခိဉ်မူၤ ဒီး ထံလၢအအိဉ်စ့ၢ်ကိးနၢလၢကသံဉ်န့ၢ်လီၤ. လၢတၢ်ဂ့ၢ်တခါအံၤအဖိခိဉ် နီၢ်ဆစ-- အမိၢ်ဆိကမိဉ်ဝဲလၢ ထံအကျါကအိဉ်ဒီး ကသံဉ်ကသ့ဉ် ဒီဖျိ လၢအပူၤကွၢ်ထံဉ်ဘဉ်ဝဲဒဉ်စီမိဉ်တဲန့ၢ် သူကသံဉ်ကသ့ဉ်အပိဉ်လီၤ. ဖဲ စီမိဉ်တဲဒုးအိဉ်ဝဲဒဉ် ဖိသဉ်ပိဉ်မုဉ်ခဲဂၤအံၤလၢထံဝဲဒီး က့ၢ်စိထီဉ်ဝဲဒဉ်လၢ အဟံဉ်ဖိခိဉ် စၢဃာ်ဝဲဒဉ်အစုဒီးမၤပယုဲသ့သ့ထံးမုဉ်ခွါထီဒါဝဲဒဉ် ဖိသဉ်ပိဉ် မုဉ်ခဲဂၤအံၤတဂၤဝဲတဂၤန့ၢ်လီၤ. ဆၢကတီၢ်ဖဲန့ၢ် ဖိသဉ်ပိဉ်မုဉ်ခဲဂၤအံၤ ပျၢ်တၢ်ဒီးဂ့ၢ်ကျဲးစးကိးပယုဲဃုတၢ်မၤစၢၤဘဉ်ဆဉ် စီမိဉ်တဲကးတံဉ်ဃာ် ဖိသဉ်ပိဉ်မုဉ်ခဲဂၤအံၤ အထးခိဉ်လၢအစုန့ၢ်လီၤ. ဖိသဉ်ပိဉ်မုဉ်ခဲဂၤအံၤစ့ၢ်

ကိးမ့ၢ်လၢ အအိဘဉ်ထံတကဆီအပိဉ်အဂံၢ်အဘါတအိဉ်လၢ ကကိးပယုဲ ဃုတၢ်မၤစၢၤလၢဘဉ်. တၢ်ကဲထီဉ်အသးဝဲအလီၢ်ခဲ မ့ၢ်လၢဖိသဉ်ပိဉ်မုဉ်ခဲ ဂၤအံၤပျၢ်တၢ်အပိဉ် က့ၢ်တဲပုးဝဲအမိၢ်ဒီးအပၢ်တဘျီဘဉ်. တၢ်ကဲထီဉ်အ သးတၢ်တဘျီအံၤ ကဲထီဉ်ဝဲဒဉ်လၢ စီမိဉ်တဲအဟံဉ်န့ၢ်လီၤ. ဒီးခဲဘျီတ ဘျီန့ၢ် ကဲထီဉ်အသးလၢတၢ်လီၢ်အဂၤတတီၤန့ၢ်လီၤ.

တၢ်မၤပယုဲသ့သ့ထံးမုဉ်ခွါတၢ်တဘျီ ကဲထီဉ်သးဝဲစ့ၢ်သီအလီၢ် ခဲ ဖိသဉ်မုဉ်ဖိနီၢ်ဆစ-- လဲၤဂဲၤလီၢ်ကွဲးလၢ သဝီချၢတၢ်လီၢ်တတီၤန့ၢ်လီၤ. ဖဲန့ၢ်အဆၢကတီၢ် စီမိဉ်တဲထံဉ်စိအိၤဒီး ကိးအိၤဒ်သိးအကဟဲဆူအအိဉ် လီၤ. ဒီးဖဲဖိသဉ်မုဉ်ဖိတဂၤအံၤလဲၤဃီဆူစီမိဉ်တဲအိဉ်ဝဲ ကက့ၢ်ဃီၤအ ဆၢကတီၢ် စီမိဉ်တဲဆိဉ်လီၤဃီၤအိၤဒီး မၤတရီတပါအိၤဖဲန့ၢ်လီၤ.

မ့ၢ်ဖိသဉ်မုဉ်ဖိနီၢ်ဆစ-- တခါ ဘဉ်တၢ်မၤတရီတပါအိၤခဲဘျီ တဘျီဖဲ အလဲၤကွၢ်ကျိၢ်လၢသဝီချၢအဆၢကတီၢ်န့ၢ်လီၤ. ဖဲအလဲၤကွၢ်ကျိၢ် အဆၢကတီၢ် လဲၤဝဲဒီး အပၢ်, အပုၤခွါ ဒီး စီမိဉ်တဲစ့ၢ်ကိးလဲၤဃုာ်ဒီးအဝဲ သ့ဉ်န့ၢ်လီၤ. ဖဲအလဲၤကွၢ်ကျိၢ်အဆၢကတီၢ် အပၢ်န့ၢ်မၤဝဲဒဉ် နီၢ်ဆစ-- ဒီး အပုၤခွါလၢ ကလဲၤကွၢ်စိထံလၢထံက့ၢ်အပူၤန့ၢ်လီၤ. ဖဲနီၢ်ဆစ-- ဒီး အပုၤ ခွါလဲၤကွၢ်စိထံဝဲ ကဟဲက့ၢ်အဆၢကတီၢ် စီမိဉ်တဲယုၢ်ဃာ်ဝဲဒဉ် ဖိသဉ်မုဉ် ဖိနီၢ်ဆစ-- အခိဉ်န့ၢ်လီၤ. ဘဉ်ဆဉ်ဆၢကတီၢ်ဖဲန့ၢ် ပျၢ်က့ၢ်ဝဲ ဖိသဉ်မုဉ် ဖိဒီး တမၤဝဲတၢ်နီတမံၤဘဉ်. ဒီးဖိသဉ်မုဉ်ဖိနီၢ်ဆစ--အံၤဘဉ်တၢ်မၤပယုဲ တရီတပါအိၤခဲဘျီတဘျီဖဲအဟဲက့ၢ်ကဒီးလၢထံကျိ ခဲသိးကလုာ်ထံန့ၢ် လီၤ.

ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤဖိသဉ်ပိဉ်မုဉ်ခဲဂၤလၢအတူၢ်ဘဉ် သ့ဉ်ထံးမုဉ်ခွါ တၢ်မၤပယုဲ န့ၢ် အိဉ်ဝဲဒဉ်လၢ KWO အတၢ်ကွၢ်ထွဲဖိလၢန့ၢ်လီၤ. မ့ၢ်မ့ၢ်လၢ စီမိဉ်တဲတခါ KNPF ပုၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါလၢ ကြၢၢ်တုကီဉ်ဆဉ်တဖၣ် ဖိဉ်ဃာ် အိၤဒီးဟံးထီဉ်ဝဲဒဉ်အရူန့ၢ်လီၤ. ဖိသဉ်ပိဉ်မုဉ်ခဲဂၤလၢအတူၢ်ဘဉ် တၢ်မၤ ပယုဲသ့သ့ထံးမုဉ်ခွါန့ၢ် အဲဉ်ဒီးလၢပုၤကဟ့ဉ်ဝဲဒဉ်စီမိဉ်တဲ တၢ်စံဉ်ညီဉ်သံ ဒီဖျိဘဉ်ယိဉ်ဝဲလၢ စီမိဉ်တဲမ့ၢ်တသံဘဉ်ဒီး ကဟဲက့ၢ်မၤကီၢ်မၤဂီၤအဟံဉ် ဖိဃီဖဲန့ၢ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်ကျဲးစးမၤပယုဲသ့သ့ထံးမုဉ်ခွါ

သဝီဖိလၢအမံၤမ့ၢ် မးဆရ--တဂၤအံၤအသးနံဉ်အိဉ်(၁၉)နံဉ် ဒီးအိဉ်ဆိးဝဲဒဉ်လၢ ကဝီၤဒု(၁) ကွဲးဒီဖျိ, ကိးတရံးကီဉ်ဆဉ်, ဒူပုၤယၢ်

ကီၢ်ရၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲလါအုၣ်ဖျါ ၂၃ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်, မုၢ်နီၤခီ ဘးဝၣ် န့ၣ် ရံၣ်ဘျီ အဆၢကတီၢ် ဖဲမးဆၣ်---ဒီးအဖိခွါလၢအသးန့ၣ်အိၣ် (၇) လါ တဂၤ မံသပုၤဘၣ်သးအခါ သဝီဖိလၢအမံၤမ့ၢ် မိၣ်အိၣ်ဆါတဂၤ ဟဲထီၣ် လၢအဟံၣ်ပူၤဒီးလဲၤန့ၣ်လၢ မးဆၣ်---အပူၤပီၤပူၤန့ၣ်လီၤ. လဲၤန့ၣ်ဝဲဝဲအ လီၢ်ခဲ ဖိးဟုၤယၢ်မးဆၣ်---ယံးယံး ဒီးတဲပျါဝဲဒၣ်လၢမ့ၢ်ဂ့ၢ်ကျဲးစၢၤမၤပူၤ ဖျဲးအသးန့ၣ်ကဆဲးသံအိၣ်လၢဒီန့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်ဆၣ်မးဆၣ်---တသီ ဂ့ၢ်ကျဲးစၢၤမၤပူၤဖျဲးအသးဒီးဆိၣ်ဖျိး ကွံၣ်မိၣ်အိၣ်ဆါအခါ လဲၤဘၣ်ဝဲဒၣ်အဖိခွါအပိ ဖိသ့န့ၣ်ဖုးဘၣ်အသးဒီး ဟီၣ်ကိးပသုထီၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီဖျါလၢဖိသ့ဟီၣ်ကိးပသုအပိ မိၣ်အိၣ်ဆါ ဘၣ်ယိၣ်တၢ်ဒီး ထွးထီၣ်ယုၢ်ကွံၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. မးဆၣ်---တသီမ့ၢ်လၢအိၣ် ဒီးဖိဆဲး ဒီးထီၣ်ဘိအိးထီၣ်ယုၢ်မ့ၢ်အုၣ်အပိ ကွံၣ်ဝဲမိၣ်အိၣ်ဆါအမဲၣ်ဖျါလီၤ တၢ်လီၤဆဲးန့ၣ်လီၤ.

ဖဲမုၢ်ဆ့ၣ်ထီၣ်အဆၢကတီၢ် မးဆၣ်---လဲၤဆူ ကဝီၤဒုခိၣ်န့ၣ်ပုၤ ဘၣ်မူဘၣ်ဒါအိၣ် ဒီးတဲပုးဝဲတၢ်ကဲထီၣ်အသးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ် ဆၣ်ဒီဖျါလၢမိၣ်အိၣ်ဆါတအၢၣ်လီၤအတၢ်ကမၣ်ဘၣ်အပိ ခိၣ်န့ၣ်ပုၤဘၣ် မူဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ်စ့ၢ်ကိး ကဟံးထီၣ်တၢ်အရူၤအဂီၢ်ဘၣ်သးမုၢ်နီၤမုၢ်သီန့ၣ် လီၤ.

ဒီးဖဲလါမုၢ် ၅ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ် ကဝီၤဒုခိၣ်န့ၣ်ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ် ကိးထံၣ်ဝဲဒၣ် မးဆၣ်---ဒီး စံးဘၣ်ဝဲဒၣ်သိးကဆိၣ်လီၤအသး ဒီးသုတဟံး ထီၣ်တၢ်အရူၤနီၣ်တမံၤတဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. စံးဘၣ်စ့ၢ်ကိးအိၣ်လၢ အမ့ၢ်ဟံးထီၣ်တၢ် အရူၤဘၣ်ဆၣ် အတၢ်မုၢ်လၢတအိၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်မးဆၣ်---တသီ တူၢ် လိၣ်ဝဲတသ့ဘၣ်အပိ ဃုထီၣ်လံာ်စိၣ်ခိဆူကဝီၤဒုခိၣ်ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအ အိၣ် ဒ်သိးကပတံထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ဆူ ကညီဒီကလုာ်စၢၤဖျိၣ်ကရၢ (KNU) အအိၣ် ဒီးဟံးထီၣ်တၢ်အရူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ကဝီၤဒုခိၣ်န့ၣ်ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါသ့ၣ် တဖၣ်တဟ့ၣ်အိၣ် လံာ်စိၣ်ခိနီၣ်တမံၤဘၣ်.

ကဝီၤဒုခိၣ်န့ၣ်ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ်အဲၣ်ဒီးဟ့ၣ်လီၤ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ် ကျါတခါအံၤဆူ BGF အစုပူၤအပိ မၤတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤဒီးမးဆၣ်--- လၢကဟ့ၣ်လီၤတၢ်မူးတၢ်ရါတခါအံၤလၢ BGF အစုပူၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးကဝီၤဒု ခိၣ်စံးဘၣ်မးဆၣ်---လၢ အမ့ၢ်တတူၢ်လိၣ်ဝဲဘၣ်ဒီး တၢ်ဂ့ၢ်တခါအံၤကက တၢ်ဝဲဖဲအံၤအပိ မးဆၣ်---စ့ၢ်ကိးဘၣ်တူၢ်လိၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ပသ့ၣ်ညါ ဘၣ်လၢတုၤခဲအံၤ သးခိးကီၢ်ဆၢ(BGF)သ့ၣ်တဖၣ် တဟူးဂဲၤဟံးထီၣ်မူဒါ နီၣ်တမံၤဒီးဘၣ်အပိ တၢ်ဂ့ၢ်တခါအံၤ တလဲၤအသးဆူညါ နီၣ်တမံၤဒီးဘၣ် န့ၣ်လီၤ. ■

▶▶▶ လံာ်ကဘျဲးဟံ - ၁၇ ဘျဲးစဲ

ဒ်အမ့ၢ် မဲးတဲးလဲး, ဆီ ဒီးဟံၣ်ဃီတၢ်ပိးတၢ်လီၤတဖၣ်အါမးန့ၣ်လီၤ. သဝီ ဖိလၢအဟံၣ်ဃီဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ဆူဖျါဆူကွံၣ်န့ၣ် အိၣ်ဝဲ ၃၅ ဂၤဒီး သဝီဖိ အဂၤ ၈၈၂ န့ၣ် အဟံၣ်ဃီဟးဂီၤကွံၣ်စ့ၢ်ကိး ဒီဖျါလၢတၢ်ခဲးလီၤကျိဖးဒိၣ်ချံ အပိန့ၣ်လီၤ.

အူအိၣ်လွၤ, လၢအမ့ၢ်ပုၤသဝီဖိလၢရဲးသဝီ, ကျဲမုၢ်ထံးဟီၣ်ကဝီၤ, လၢဒိၣ်စိကီၢ်ဆၣ်, ဘျဲးဒဝဲကီၢ်ရၣ်တဂၤဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ “ပယီၤသးတဖၣ်န့ၣ် ဟဲဒိၣ်စိလၢ ရဲးသဝီပူၤ. အဝဲသ့ၣ်ဟံၣ်န့ၣ်ကွံၣ်တၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢအဲၣ်ဒီးဟံဝဲ တဖၣ်လီၤ. ပယီၤသးတဖၣ်န့ၣ်မၤဝဲဒ်န့ၣ် လၢသဝီကိးဖျါဒဲးလီၤ. ဖဲန့ၣ် အဆၢကတီၢ် တၢ်ဒုးကဲထီၣ်အပိ ပဟံၣ်န့ၣ်တၢ်တချုးနီၣ်တမံၤဘၣ်. ပဘၣ် ဃုၢ်ကွံၣ်ဒီး ပဆူတဘျီလီၤ ဒီးဟံၣ်တၢ်ကွံၣ်ပဟံၣ်န့ၣ်လီၤ.”

တၢ်လီၤတနီၤ လီၢ်ကဝီၤသဝီဖိ ဘၣ်ကွံၣ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဝဲ ပယီၤသးမိၤ စိရိတဖၣ် အတၢ်ဂ့ၢ်ဆူဖျါဆူဖဲ အလဲၤပူၤအိၣ် တၢ်လၢဝုၢ်ပူၤအခါန့ၣ် လီၤ. ဖဲလါအုၣ်ဖျါ ၆ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ် ဂီၤခီ ၉ န့ၣ်ရံၣ်, လၢထံတၢ်လီၤသဝီ (ကော့ၣ်ပြင်း), ပီၤပုၤဒါကရူၢ်, မူကီၢ်ဆၣ်, ချၢၣ်လွံၢ်ထူၣ်ကီၢ်ရၣ် တဂၤလၢအ မံၤမ့ၢ် မိၤကးပလံၣ်န့ၣ် လဲၤပူၤအိၣ်ဟုၤသးလၢ မူဝုၢ်ပူၤ ဒီးဟဲက့ၤ အဆၢက တီၢ် ကီၢ်ပယီၤသးမိၤစိရိ အခိၣ်ချုးသးရဲၣ်နီၣ်ဂံၢ်- ၅၉၀ လၢအအိၣ်ဖဲ ယုၤ အိစ့ၤန့ၣ် ဟံးန့ၣ်ဆူကွံၣ်အဟုၤသး ၃ ထၢၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်ဆူဖျါဆူလၢ ကျဲတၢ်လီၤအံၤအပိ ကဲထီၣ်တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲးဒိၣ်လၢ သဝီဖိတဖၣ်ကလဲၤ ပူၤအိၣ်ပူၤအိၣ်တၢ်လၢဝုၢ်ပူၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်တြီၤဃာ်တၢ်လဲၤတၢ်က့ၤ

လီၢ်ကဝီၤသဝီဖိတဖၣ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ သးမိၤစိရိတြီၤဃာ်တၢ်လဲၤ ထီၣ်က့ၤလီၤ. ဒီးမၤတံာ်တံာ်သဝီဖိတဖၣ်အပိ ကဲထီၣ်တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲးလၢသ ဝီအတၢ်လုၢ်အိၣ်နီၣ်ခိသးသမူအဂီၢ်ဒီး နီၣ်ကစၢ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်နီၣ်နီၣ် န့ၣ်လီၤ. ဖဲ ပလီၢ်ဟီၣ်ကဝီၤ, လၢမုၢ်လါကီၢ်ဆၣ်, ဘျဲးဒဝဲကီၢ်ရၣ်န့ၣ် ကီၢ် ပယီၤသးမိၤစိရိတဖၣ် တြီၤတံာ်ဃာ်ဝဲတၢ်လဲၤတၢ်က့ၤအပိ သဝီဖိဘၣ် ကွံၣ် ဆၢၣ်မဲၣ်တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲးလၢကလဲၤပူၤတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်, တၢ်ပိးတၢ်လီၤလၢအလိၣ် တဖၣ် လၢဝုၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်အိးထီၣ်က့ၤကျဲတဘျီလၢလၢန့ၣ် သဝီဖိတ ဖၣ်လဲၤပူၤအိၣ်ပဟံၣ်တၢ်လၢဝုၢ်ပူၤဘၣ်ဆၣ် သးမိၤစိရိတဖၣ် တဟ့ၣ်အခွဲးလၢ ပုၤသဝီဖိကစိၣ်အါန့ၣ်ဒီး ဟုၤသး ၁ထၢၣ်, သီ ၁ကီ, ဆီဒံၣ် ၁၀ဖျါ လၢတၢ် လဲၤတဘျီအတီၢ်ပူၤန့ၣ်ဘၣ်. ဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ်န့ၣ် ဟ့ၣ်ဝဲအခွဲးလၢကလဲၤ ပူၤတၢ်ဆူဝုၢ်ပူၤထဲတလါတဘျီဒီးန့ၣ်လီၤ.

ဒူပျၢ်ယာ်ကီၢ်ရၣ်တသီ အိၣ်လၢ ကီၢ်ပယီၤသးမိၤစိရိ ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူသး တၢ်ဘျါဘၣ်ဃး တၢ်တြီၤဃာ်တၢ်လဲၤထီၣ်က့ၤလီၤအဖိလၢအပိ လီၢ်ကဝီၤ သဝီဖိတဖၣ် ဘၣ်အိၣ်မူဟူးဂဲၤဝဲဒ်န့ၣ်ရံၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢတၢ်ပဟံၣ်နီၣ်န့ၣ် အိၣ် ဂီၤ ၆းဝၣ်န့ၣ်ရံၣ် တုၤ ဟါခီ ၆းဝၣ်န့ၣ်ရံၣ်န့ၣ်လီၤ. လီၢ်ကဝီၤသဝီဖိတ ဖၣ်လၢအလဲၤတလၢန့ၣ်ရံၣ် ထဲစ့ၤမံးန့ၣ်ဖိဒဲးလဲၣ် တၢ်ဖိၣ်အိၣ်ဒီးဒုးလီၤအိၣ် လၢဃီၣ်ပူၤ, ဒီးတနီၤန့ၣ် တၢ်တနီၤဟူက့ၤအပရၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူသး တၢ်ဘျါအံၤ ပညိၣ်ဝဲပုၤဖိၣ်စုကဝဲထီၣ်ဒါသးမိၤစိရိတဖၣ် ဘၣ်ဆၣ်ကမျါ ဒူသဝီဖိတူၢ်ဘၣ်ဝဲတၢ်မၤပယုၤလၢတၢ်အံၤအပိအါမးန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိလၢ တခးကျိသဝီ, တခးကျိကရူၢ်, နီၣ်တကီၢ်ကီၢ်ဆၣ်, ဒူပျၢ်ယာ်ကီၢ်ရၣ်တဂၤ လၢအမ့ၢ် ယဲခဲၣ်မိၤ(ရဲခန့်မွန်)န့ၣ် ဘၣ်တၢ်ဖိၣ်န့ၣ်အိၣ် ဒီဖျါအဟဲက့ၤတၢ်မၤ စဲၤခဲဝဲ ဖဲဟါခီ ၆း၁၅ မံးန့ၣ် ဖဲလါဖျါတြုၤအါရဲၤ ၁၃ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဖိၣ်န့ၣ်အိၣ်ဒီးဒုးလီၤအိၣ်လၢဃီၣ်ပူၤ ၆ လါ ဖဲတၢ်ကလုာ်ဃီၣ်လၢအိၣ်ဘျဲး ဒီး ဝုၢ်ဖၣ်အၢၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲဘၣ်တၢ်စံၣ်ညိၣ်အိၣ်လၢ တၢ်မၤအပၤဒီး တၢ်ဒုး ဃာ် ၆လါဝဲ ထူၣ်ဖျဲးထီၣ်က့ၤဝဲဖဲ လၢယူၤလဲ ၁၃ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ်လီၤ. ■

ကီၢ်ပယီၤသးမိၤစိၣ်ရၢ ခးလီၤကျိဖးဒိၣ်

စးထီၣ်ဖဲ လါအူဖျၢၣ် တၢ် လါအိကူး ၂၀၂၃ နံနအဘၢၣ်စၢၤ တၢ် မၤပယွဲပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်လၢ ပကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရူၢ် (KHRG) မၤနီၣ်မၤပယါ န့ၢ်လၢ KHRGဟူးဂဲၤဟီၣ်ကဝီၤကီၢ်ရၢ(၇)ဘျီအကျါ ကီၢ်ရၢ (၆)ဘျီအပူၤ ပုၤပာ်ဖျါထီၣ်ပဲ ပယီၤသးမိၤစိၣ်ရၢခးလီၤကျိဖးဒိၣ်ဆူ ကမုၢ်အိၣ်ဆိးလီၢ် ကျဲအံၤ မ့ၢ်တၢ်မၤပယွဲပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ထီၣ်ဒါကမုၢ် ကဲထီၣ်သးအအါကတၢ် အကျါတခါန့ၢ်လီၤ. တၢ်မၤပယွဲပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယၢ်ဝဲအံၤ မ့ၢ်တၢ်မၤပယွဲ လၢအကဲထီၣ်သးအါဒိၣ်မးစးထီၣ်လၢ ပယီၤသးမိၤစိၣ်ရၢ ဟံးန့ၢ်ဆူၣ်ထံကီၢ် တၢ်စိတၢ်ကမိၤဝဲလီၢ်ခဲလံၤလံၤ တၢ်မ့ၢ်မဆါတနံၤအံၤန့ၢ်လီၤ. ပယီၤသး တၢ်ခးလီၤကျိဖးဒိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ညီၣ်ကဲထီၣ်အသး ဖဲတၢ်ဒုးကဲထီၣ် အဆၢကတီၢ်, ဖဲလီၢ်ကဝီၤ KNLA ဒီး PDF သးသ့ၣ်တဖၣ်ခးအဝဲသ့ၣ် ဒီး တဘျီတခါ သဝီဖဲတသ့ၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိတၢ်ကဲထီၣ်သးတနံၤဘၣ် ဆၣ် ပယီၤသးသ့ၣ်တဖၣ် ခးလီၤနီၣ်ကျိဖးဒိၣ် အိၣ်စ့ၢ်ကီးန့ၢ်လီၤ. ကျိဖး ဒိၣ်သ့ၣ်တဖၣ် တနီၤလီၤတၢ်ဘၣ်ဝဲ သဝီဖဲတၢ်ဖဲအိၣ်မၤအိၣ်လီၢ်ကျဲဒါအ မ့ၢ် စံာ်ပုၤ ဒီးကျိသ့ၣ်တဖၣ်, တၢ်လီၢ်လၢအဘူးဒီးဒုသဝီသ့ၣ်တဖၣ် ဒီးတ နီၤ လီၤတၢ်လၢသဝီပူၤအိၣ်န့ၢ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၢ်အပယီၤ လီၢ်ကဝီၤသဝီဖဲ လီၤ ဆီဒၣ်တၢ်ပုၤလၢအအိၣ်ဘူးဒီး ပယီၤသးကလၢသ့ၣ်တဖၣ် ကွၢ်ဆၣ်မဲၣ် ဘၣ်ဝဲ သးသမူတၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်, တၢ်ပျံၤတၢ်ဖး, တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး, တၢ် သံတၢ်ပုၤ, တၢ်ဂ့ၢ်မ့ၢ်ဟးဖျိး, ဒီးအတၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်ဒါအမ့ၢ် ဆၣ်ဖဲကီၢ်ဖိ, တၢ် ထူၣ်တၢ်ဘိ, တၢ်သ့ၣ်အိၣ်ဖျိးအိၣ်လီၢ်ကျဲ, ဟံာ်ဃီ, ကိုဒီးတၢ်ဘျီတၢ်ဘါ တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ဒိဟးဂီၤကွံာ်အိၣ်အါမးန့ၢ်လီၤ. ပယီၤသးခး လီၤကျိဖးဒိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ကဲထီၣ်သးလၢကီၢ်ရၢ(၆)ဘျီအပူၤ ဒ်အ မ့ၢ် ဒုသထူၣ်, တီအူ, ချၢၣ်လွံၢ်ထူၣ်, ဘျးဒဝဲ, မ့ၢ်တြီၢ်ဒီးဒုပုၤယၢ်ကီၢ်ရၢ သ့ၣ်တဖၣ်အပူၤ ဒီးတၢ်ကဲထီၣ်သးဂ့ၢ်ကျိနီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒွဲးလၢ KHRG မၤနီၣ် န့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်တၢ်ပာ်ဖျါထီၣ်ထီၣ်အိၣ်ဒ်လၢအသးန့ၢ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ် တၢ်ကဲထီၣ်သးအိၣ်ဒ်ဝဲအါမးလၢ KHRG ပုၤပျီပုၤပုၤမၤနီၣ်မၤပယါတၢ်ဖဲလဲၤ တတၢ် တသ့ၣ်ညါထွဲကအိၣ်ဒ်ဝဲအါမးန့ၢ်လီၤ.

ဒုသထူၣ်ကီၢ်ရၢ

KHRG မၤနီၣ်မၤပယါန့ၢ်တၢ်မၤပယွဲပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်လၢဒုသထူၣ်ကီၢ် ရၢအပူၤဘၣ်ဃး ပယီၤသးတဖၣ် ခးလီၤကျိဖးဒိၣ် ဒ်အမ့ၢ် (၆၀)မမ ဒီး (၁၂၀)မမသ့ၣ်တဖၣ် ဆူလီၢ်ကဝီၤကမုၢ်အိၣ်ဆိးဒုသဝီပူၤတၢ်ကဲထီၣ် သးသ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်ဘျီအါမး လၢဘံလုကီၢ်ဆၣ်ဒီးသထူၣ်ကီၢ်ဆၣ်ဟီၣ်က ဝီသ့ၣ်တဖၣ်, ဒုသထူၣ်ကီၢ်ရၢအပူၤန့ၢ်လီၤ. ပယီၤသးခးလီၤကျိဖး ဒိၣ် တၢ်ဒုးလဲၢ် လီၢ်ကဝီၤတနီၤအပူၤ သဝီဖဲတဖၣ် ပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ အဝဲ သ့ၣ်န့ၢ်ဟူကျိဖးဒိၣ်လီၤတၢ်သီၣ်ကိးနံၤဒဲးအိၣ်န့ၢ်လီၤ. တၢ်ခးလီၤကျိဖးဒိၣ် အါဘျီအကျါ တၢ်ကဲထီၣ်သးဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်(၅)ဘျီ လၢအဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်သံ တၢ်ပုၤ, တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး, တၢ်ဟးဂုၢ်ဟးဂီၤ ဒ်အမ့ၢ် ဒုသဝီဖဲဟံာ်ဃီဒီး တၢ်ဘျီတၢ်ဘါတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်, ဒီးဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်သ့ၣ်ပျံၤသးဖးသ့ၣ်တဖၣ်

န့ၢ်လီၤ. တၢ်ကဲထီၣ်သးဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်(၅)ဘျီဝဲအံၤန့ၢ် ပယီၤသးသ့ၣ်တဖၣ် ခးလီၤကျိဖးဒိၣ်ခဲလၢအိၣ်(၁၉)ဖျါအကျါ တပိၢ်ဖးထီၣ်ဘၣ်အိၣ် (၁၉) ဖျါန့ၢ်လီၤ. ဒ်န့ၢ်အသး ကျိဖးဒိၣ်က့ဘၣ် သဝီဖဲသံ(၃)ဂၤ, သဝီဖဲဘၣ်ဒိ (၁၄)ဂၤ, ကျိသံ (၂)ဒုဒီးဘၣ်ဒိ (၄)ဒု, ဟံာ်ဟးဂီၤ (၂)ဖျါ, သီခါဖျါတၢ် သ့ၣ်ထီၣ်ဟးဂီၤ(၂)ဖျါ, ဒီး သပၤဖးဒိၣ်(၁)ဖျါ ဟးဂီၤကွံာ်ဝဲဒၣ် န့ၢ်လီၤ.

ဖဲ လါမ့ၢ် ၂၇ သီ, ၂၀၂၃ နံန ဂီၤခီ ၉:၀၀န့ၢ်ရံၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၢ် ပယီၤသး စုကဝဲဒိၣ်သးရၢ နီၣ်ဂံၢ် (အမတ-၃၁၄) ခးလီၤကျိဖးဒိၣ် (၇) ဖျါဆူ ဂလ--- ဒီး စ့ၤယီၤပုၤကရူၢ်,သထူၣ်ကီၢ်ဆၣ်ပူၤန့ၢ်လီၤ. ကျိဖးဒိၣ် ချဲ(၇)ဖျါအကျါ (၂) ဖျါန့ၢ် လီၤတၢ်ဖဲ သီခါဖျါကရူၢ်ပူၤ, ဂရ--- သဝီ, စ့ၤယီၤပုၤကရူၢ်, သထူၣ်ကီၢ်ဆၣ်အပိ ဘၣ်ဒိဝဲသဝီဖဲ(၅)ဂၤ, သီခါဖျါ တၢ် သ့ၣ်ထီၣ် (၂)ဖျါ ဒီး သပၤဖးဒိၣ် (၁)ဖျါ ဘၣ်ဒိဟးဂီၤကွံာ်ဝဲဒၣ်န့ၢ်လီၤ. ကျိဖးဒိၣ်ချဲအဂၤ(၂)ဖျါလီၤတၢ်ဝဲလၢ လါအိၣ်ဃၢၤတၢ်သ့ၣ်ခိၣ်, စ့ၤယီၤ ပုၤကရူၢ်ပူၤဘၣ်ဆၣ် တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးတအိၣ်ဘၣ် ဒီးမ့ၢ်ကျိဖးဒိၣ်ချဲ အဂၤ(၃)ဖျါတခါ လီၤတၢ်ဝဲလၢ ဒီယၤသဝီ, ဒီယၤကရူၢ်ပူၤ တပိၢ်ဖးဘၣ် (၁)ဖျါ ဒီး ပိၢ်ဖးထီၣ် (၂)ဖျါအပိ ဘၣ်သံကွံာ်ဝဲဖဲသ့ၣ်ပိၢ်ခါဖိ (၂)ဂၤ လၢ အမ့ၢ် စီၤဆည--- (၁၅နံန) ဒီး စီၤဆတ--- (၁၅နံန) ဒီး သဝီဖဲအဟံာ် (၁)ဖျါဟးဂီၤကွံာ်ဝဲဒိဖျါန့ၢ်လီၤ.

ဖဲလါယူၤလဲ ၇ သီ, ၂၀၂၃ နံနန့ၢ် ပယီၤသးဒိၣ်ချဲသးရၢနီၣ်ဂံၢ် (ခမရ-၃၁၄)သးဖဲတဖၣ် ဟံးခးလီၤကျိဖးဒိၣ် (၁)ဖျါဆူ ဂလ--- သဝီ, စ့ၤယီၤပုၤကရူၢ်အပိ ဘၣ်ဒိဝဲသဝီဖဲ (၆)ဂၤန့ၢ်လီၤ. တကးဒီးဘၣ် ဖဲလါ ယူၤလဲ ၂၇ သီ, ၂၀၂၃ နံန ဂီၤခီ ၅:၀၀-၁၀:၃၀ န့ၢ်ရံၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၢ်ပ ယီၤသး ခမရ-၉ ခးလီၤကျိဖးဒိၣ် (၄)ဖျါ ဆူ ဂဝ--- ဝီ, ဝုရီကရူၢ်, ဒုသထူၣ်ကီၢ်ဆၣ်, ဒီးဘၣ်ဒိဝဲသဝီဖဲ(၄)ဂၤ န့ၢ်လီၤ.

ဖဲလါယူၤ ၁၆ သီ, ၂၀၂၃ နံနန့ၢ် ပယီၤသးလၢအအိၣ်ဖဲ သ့စယၣ် ဝုၢ်ပၤကီၢ်သန့တၢ်လီၢ်တဖၣ် ခးလီၤကျိဖးဒိၣ် (၆၀)မမ (၅)ဖျါလၢ ဂသ-- သဝီသီကျဲနီၣ်ဂံၢ် (၈) ကဝီၤဒုအပူၤန့ၢ်လီၤ. ပယီၤကျိဖးဒိၣ်ချဲလၢအခး လီၤဝဲအံၤ (၅)ဖျါအကျါ တပိၢ်ဖးထီၣ်ဘၣ် (၁)ဖျါ ဒီးပိၢ်ဖးဝဲ(၄)ဖျါန့ၢ် လီၤ. လၢတၢ်န့ၢ်အပိ ကျိဖးဒိၣ်ချဲအက့သ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်သံကွံာ်ဝဲသဝီဖဲ (၁)ဂၤ ဒီး ဘၣ်ဒိသဝီဖဲ (၄)ဂၤအကျါ ပာ်ဃုာ်ဖဲသ့ၣ်ပိၢ်မုာ်ဖိ လၢအသးနံၣ် အိၣ် (၅)နံၣ်တဂၤန့ၢ်လီၤ.

တီအူကီၢ်ရၢ

လၢတီအူကီၢ်ရၢဟီၣ်ကဝီၤအပူၤန့ၢ် တၢ်မၤပယွဲပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ် ဒ်အမ့ၢ်ပယီၤသးတဖၣ် ခးလီၤကျိဖးဒိၣ်ဆူလီၢ်ကဝီၤကမုၢ် အိၣ်ဆိးဒုသဝီ တဖၣ်အပူၤ ကဲထီၣ်စ့ၢ်ကီးအသးအိၣ်အါမး ဘၣ်ဆၣ် KHRG မၤနီၣ်မၤပယါ တၢ်ဂ့ၢ်လၢအနီၢ်ကစၢ်ဒုဒ်ထဲ (၁)ခါန့ၢ်လီၤ. တၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်ဒ်အံၤ

ဖဲလါအုၣ်ဖျါ ၆ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ် ပယီၤသုးတဖၣ်ခးလီၤဝဲကျိဖးဒိၣ်ဆူ
ဂၤ ---သဝီ, ဒုလိၣ်မုၢ်န့ၣ်ကရူၢ်, ထီတထူၣ်ကီၢ်ဆၣ်, ပူၤအပိကျိဖးဒိၣ်
ချဲအကူတဖၣ် ဘၣ်သံကွၢ်ဝဲသဝီဖဲလါတၢ်ကမၣ်တအိၣ်နီတမံၤဘၣ် (၁)
ဂၤဒီး ဘၣ်ဒိဝဲ (၄)ဂၤန့ၣ်လီၤ.

ချၢၣ်လွံၢ်ထူၣ်

ဖဲလါအုၣ်ဖျါ တုၤ လါအိကူးၣ်၂၀၂၃ နံၣ်အတီၢ်ပူၤ KHRG ဒီးန့ၢ်
ဘၣ်တၢ်ပံၤဖျါလၢ ချၢၣ်လွံၢ်ထူၣ်ကီၢ်ရ့ၣ် ဟီၣ်ကဝီၤပူၤဘၣ်ဃး ပယီၤသုး
သ့ၣ်တဖၣ် ဟူးဂဲဆီလီၤအါထီၣ်တၢ်ခးလီၤကျိဖးဒိၣ်လီၤ ဒီးခးလီၤကျိဖး
ဒိၣ်ဆူတၢ်လီၤကိးတီၤဒဲးလါအဆိကမိၣ်ဝဲလၢ KNLA မ့တမ့ၢ် PDF သုး
သ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်တၢ်အလီၢ်န့ၣ်လီၤ. တဘျီဘျီ ပယီၤသုးသ့ၣ်တဖၣ်ခးလီၤ
ကျိဖးဒိၣ်ကိးနံၤဒဲးဃုာ်ဒီးဒုသဝီပူၤ ဒီးသဝီဖဲတၢ်ဖဲအိၣ်မၤအိၣ်လီၤသ့ၣ်တ
ဖၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်လီၤလၢ ပယီၤသုးသ့ၣ်တဖၣ်ခးလီၤကျိဖးဒိၣ် တနီၤန့ၣ်
မ့ၢ်KNLA မ့တမ့ၢ် PDFသုး သ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်တၢ်အလီၢ် ဘၣ်ဆၣ်အဝဲသ့ၣ်ခး
လီၤကျိဖးဒိၣ်တၢ်လီၤတဖၣ် အါဒၣ်တၢ်တက့ၢ် လီၤလၢသဝီပူၤဒီးဒုသဝီတၢ်
ဖဲအိၣ်မၤအိၣ်လီၤအပိ ကဲထီၣ်တၢ်ဘၣ်ယိၣ်, တၢ်ပျံၤတၢ်ဖး, တၢ်ဃုာ်မ့ၢ်ဃး
ဖျိး, တၢ်သံတၢ်ပုၢ်, တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး, ဟံၣ်ဃီစုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်, တၢ်ထူၣ်တၢ်
ဘီ ဒီးတၢ်ဖဲအိၣ်မၤအိၣ်လီၤတဖၣ်ဃးဂီၤ, ဒီးဆၣ်ဖဲကီၢ်ဖဲဘၣ်ဒိသံကွၢ်ဝဲ
အိၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤဂ့ၢ်ဝီခွဲးယၢ်လၢချၢၣ်လွံၢ်ထူၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်အပူၤ ဘၣ်ဃးပယီၤ
သုးခးလီၤကျိဖးဒိၣ်ဆူ သဝီပူၤဒီး သဝီဖဲတၢ်ဖဲအိၣ်မၤအိၣ်အလီၢ်သ့ၣ်တ
ဖၣ် KHRG မၤနီၣ်မၤဃါန့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်ခဲလၢာ် (၂၂)ဘျီန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဲထီၣ်သး
တဖၣ်အံၤအကျါ သဝီဖဲသံ (၄)ဂၤဒီး သဝီဖဲဘၣ်ဒိ (၁၀)ဂၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကဲထီၣ်သးအကျါတနီၤ ဖဲ လါအုၣ်ဖျါ ၅ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ် ဟါ
လီၤခိ ၅း၀၀ န့ၣ်ရံၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ် ပယီၤသုးလၢအအိၣ် ဖဲဆူးက့ၢ် ဒီး ဘု
မၣ်တီၤတၢ်လီၤ လၢသုးခိၣ်စယၤလု ဒီးဒုးယၢ်ခိၣ်န့ၣ်ထဲၣ်အိၣ်တီၢ်ခိၣ်ရိၣ်မဲဝဲ
တဖၣ်အံၤ ခးလီၤနီၤကျိဖးဒိၣ်ဆူ ဂအ--- သဝီ, သ့ၣ်ဝီၢ်ဒါကရူၢ်, လၢဒိၣ်
ကီၢ်ဆၣ်အပူၤ ကအိၣ်(၇)ဖျါဃုာ်ဃုာ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အပိ ကျိဖးဒိၣ်
က့ဘၣ်ဒိ သဝီဖဲ(၅)ဂၤ ဒီး (၃)ဂၤန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဆုၢ်အိၣ်ဆူ လၢဒိၣ်ဝုၢ်တၢ်ဆါ
ဟံၣ်, ဒီးအဂၤ (၂) ဂၤတခီ ဘၣ်တၢ်ဆုၢ်အိၣ်ဆူ လၢဒိၣ်ကီၢ်ဆၣ်ကညီဆူၣ်
ချ့မၤစၢၤအတၢ်ဆါဟံၣ်န့ၣ်လီၤ.

KHRG တၢ်မၤနီၣ်မၤဃါသ့ၣ်တဖၣ်ပံၤဖျါထီၣ်ဝဲ ပယီၤသုးသ့ၣ်
တဖၣ် ခးလီၤကျိဖးဒိၣ်ဆူဒုသဝီဒီးတၢ်ဖဲအိၣ်မၤအိၣ်လီၤကျဲ သ့ၣ်တဖၣ် ခိ
ဖျါလၢ KNLA မ့တမ့ၢ် PDF သုးသ့ၣ်တဖၣ် ခးအဝဲသ့ၣ်အပိ အဝဲသ့ၣ်မၤ
ကၣ်က့ၤလၢသဝီဖဲန့ၣ်လီၤ. အဒိ, တၢ်ကဲထီၣ်သးအကျါတခါ ဖဲ လါယူၤ ၉
သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ် KNLA သုးပံၤဖျါတဖၣ်လဲၤထီၣ်ခးဝဲ ဆူးက့ၢ်ပယီၤသုး
ကလၢ, ပယီၤသုးပၤကီၢ်လီၤ ဒီး ပယီၤသုးဒုသဝီတၢ်တီၢ်ခိၣ်ရိၣ်မဲဝဲဒါး
ဖဲဝုၢ်လၢဒိၣ်ပူၤဝဲအလီၢ်ခဲ ကဘၣ်ဖဲ ဟါခိ ၄း၀၀ န့ၣ်ရံၣ် အဆၢကတီၢ်န့ၣ်
ပယီၤသုးသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ခးလီၤဝဲကျိဖးဒိၣ်(၆၀)မမ (၃)ဖျါဆူ ဂအ---
သဝီ, သ့ၣ်ဝီၢ်ဒါကရူၢ်, လၢဒိၣ်ကီၢ်ဆၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. ခိဖျါလၢပယီၤသုးသ့ၣ်
တဖၣ် ခးလီၤကျိဖးဒိၣ်ဆူသဝီပူၤ ဒိအံၤအပိ ကျိဖးဒိၣ်က့ဘၣ်ဝဲ သဝီဖဲ
နီၢ်ဆထ--- တဂၤအံၤ ဖဲအလဲၤကွၢ်ပန့ၢ် ဖဲဘီဒိၣ်ကိစံာ်ပျီသဝီကပၤအဆၢ
ကတီၢ်ဒီး အသးသမူဘၣ်ဃးထီၣ်ကွၢ်ဝဲတဘျီဃီန့ၣ်လီၤ. နီၢ်ဆထ---

ဘၣ်ပံၤလီၤတၢ်ကွၢ် အဝၤ, အဖိမုၢ်ဖိခွါ (၄)ဂၤ ဒီးအဟံၣ်ဖိဃီဖိအဂၤသ့ၣ်
တဖၣ်ဝဲအလီၢ်ခဲ အဟံၣ်ဖိဃီဖိဒီး သဝီဖဲတဖၣ်စ့ၢ်ကိး ဘၣ်အိၣ်လီၤတၢ်
က့ၤလၢ တၢ်ပျံၤတၢ်ဖးအပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲ လါယူၤလဲ ၂ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ် ဂီၤခိ
၅း၃၀န့ၣ်ရံၣ် အဆၢကတီၢ်န့ၣ် ပယီၤသုးခိၣ်ချ့သုးတြိၤ (တဝဲမ-၇၇)အဖိ
လၢ သုးရ့ၣ် (ခမရ-၄၃၉) အသုးပံၤဖျါထီၣ်သး ဖဲန့ၣ်သၢက့ၤသုးကလၢ
အပူၤနီၣ်ဂံၢ်အိၣ်ဝဲ(၇၀)ဂၤဃုာ်ဃုာ် ဟဲန့ၣ်လီၤဂီၤဂီၤဖဲ ယုၣ်တွဲကိသဝီ, မူ
ကီၢ်ဆၣ် ဒီး ခးလီၤကျိဖးဒိၣ်အါအါဂီၢ်ဂီၢ် ဆူသဝီပူၤအပိ ကျိဖးဒိၣ်က့ဘၣ်
ဒိသဝီဖဲ (၂) ဂၤန့ၣ်လီၤ. ဒိန့ၣ်အသိး ဖဲ လါယူၤလဲ ၁၂ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ် ဂီၤ
ခိ ၆း၀၀ န့ၣ်ရံၣ်ခိၣ်ဃၢၤအဆၢကတီၢ်န့ၣ် ပယီၤသုး ခလရ (၅) လၢအအိၣ်
ဖဲညီၤပုၤသၢ သုးကလၢတဖၣ် အသုးဖဲနီၣ်ဂံၢ်ကအိၣ် (၁၁၅)ဂၤဃုာ်ဃုာ်
ဟဲန့ၣ်လီၤဆူက့ၢ်ယိ (ကျိးရိး)သဝီ, မူဟီၣ်ကဝီၤ, မူကီၢ်ဆၣ် ဒီး ဒီးခးလီၤဝဲ
ကျိဖးဒိၣ်ကအိၣ် (၁၀)ဖျါဆူ ငပူၤတီ ဒီး ကည့ဒဲသဝီတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢ
တၢ်န့ၣ်အပိ ငပူၤတီ ဒီး ကည့ဒဲသဝီဖဲခဲလၢ (၂၄၇)ဂၤဃုာ်ဃုာ် ဘၣ်လဲၤ
ဃုာ်အိၣ်ကဒုဝဲဆူ ညီၤပုၤစ့ၢ်တၢ်လီၤန့ၣ်လီၤ.

ဖဲ လါအိကူး ၁၃ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ် ဟါခိ ၅း၀၀ န့ၣ်ရံၣ် အဆၢက
တီၢ်န့ၣ် ပယီၤသုး ခလရ (၂၆၄) ဖဲပုစလိးသုးကလၢတဖၣ်အံၤ ခးလီၤဝဲ
ကျိဖးဒိၣ်ဆူ ဘီဘၣ်လူၢ်သဝီ, ကိးစယးကရူၢ်, လၢဒိၣ်ကီၢ်ဆၣ်ပူၤအပိ
ကျိဖးဒိၣ်က့ဘၣ်သံ သဝီဖဲ (၂)ဂၤန့ၣ်လီၤ. သဝီဖဲ(၂)ဂၤအံၤမ့ၢ် စီၤဘီၣ်လိၣ်
ဖဲအလဲၤကွၢ်ကျိအဆၢကတီၢ် ဒီး ကိးဖိ စီၤအဲၣ်ကလုာ်ထူ (၁၂)နံၣ် ဖဲအက့ၢ်
ပျါဝဲအတဲသကိးတၢ်ဒီး အသကိးအဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲလါအိကူး ၂၉ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ် ၁၁း၅၀ န့ၣ်ရံၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်
ပယီၤသုး ခိၣ်သုးရ့ၣ် ခလရ-၂၆၄ လၢအအိၣ်ဆီလီၤအသးဖဲ ပုစလိးသုး
ကလၢတဖၣ် ခးလီၤဝဲကျိဖးဒိၣ် (၁၂၂) မမ ဖဲ ဃက--- သဝီ, သ့ၣ်ဘၣ်
ထံကရူၢ်, ဆီထံးကီၢ်ဆၣ် အပူၤအပိ ကျိဖးဒိၣ်က့ဘၣ်ဝဲသဝီဖဲအဒိဖိမိဒိ
ဖိပံၤတဘျီဃီ(၃)ဂၤ ဒီးအဟံၣ်ဒိတဖျါဃးဂီၤကွၢ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. သဝီဖဲ
(၃)ဂၤအံၤအကျါ အဖိမုၢ်ဖိ(၇)နံၣ်တဂၤအံၤသံကွၢ်ဝဲတဘျီဃီ, အမိၢ်တခီ
လဲၤသံလၢတၢ်ဆါဟံၣ် ဒီးမ့ၢ်မ့ၢ်အပိတခီ ဒီးကူစါယါဘျီအသးန့ၢ်န့ၣ်လီၤ.
တနံၤဃီဃီ ဖဲဟါလီၤခိ ၁း၂၅ န့ၣ်ရံၣ် အဆၢကတီၢ်န့ၣ် ပယီၤသုးတဖၣ်အံၤ
ခးလီၤကဒီးဝဲကျိဖးဒိၣ်(၁၂၂)မမ လၢသ့ၣ်ဘၣ်ထံသဝီပူၤ (၁)ဖျါအပိ
ဘၣ်ဒိဃးဂီၤကွၢ် ကမုၢ်အဟံၣ်(၄)ဖျါန့ၣ်လီၤ. ခိဖျါလၢပယီၤသုးတဖၣ်
ခးလီၤကျိဖးဒိၣ်တလီၤလီၤအပိ အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်အိၣ်လၢ တၢ်ပျံၤတၢ်ဖးဒီးတၢ်
ပလီၢ်ပဒိသးထီၣ် အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤ မ့ၢ်လၢတၢ်စုၤဒီးထံဒိၣ်
အပိ သဝီဖဲသ့ၣ်တဖၣ် ကသုးလီၤသုးကျဲလဲၤအိၣ်ကဒုဆူတၢ်လီၤဂၤအဂီၢ်
တသ့တညီစ့ၢ်ကိးဘၣ်အပိ ကဲထီၣ်တၢ်ကီၢ်ခဲလၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်ဒိၣ်ဒိၣ်
မ့ၢ်မ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ဒိသဒါလီၤသးအဂီၢ် ဒုသဝီဖဲတဖၣ် ခူၣ်ပံၤဝဲ တၢ်အိၣ်
ခူသ့ၣ်လီၤ တၢ်ပူၤတဖၣ်ဘၣ်ဆၣ် ပယီၤသုးတဖၣ်ကခးလီၤကျိဖးဒိၣ်အဆၢ
ကတီၢ်ဖဲလဲၣ်တခီ ပုၤထီၣ်ဒုး တယၢ်ပံၤတဘၣ်နီတဂၤဘၣ်အပိ တၢ်ဘၣ်
ဒိဘၣ်ထံး, တၢ်သံတၢ်ပုၢ် ဒီးတၢ်ဃးကွၢ်ဃးဂီၤသ့ၣ်တဖၣ် ကဲထီၣ်သးသ့
ထီဘီန့ၣ်လီၤ

ဘျးဒဝဲကီၢ်ရ့ၣ်

စးထီၣ်ဖဲ လါအုၣ်ဖျါ တုၤလၢ လါအိကူး, ၂၀၂၃ နံၣ်အတီၢ်ပူၤန့ၣ်

ဖဲလါအုၣ်ဖြၣ် ၂၅ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ် ဂီၤခီၣ် ၇:၀၀န့ၣ်ရံၣ်အဆၢကတီၢ် ပယီၤသုး ခိၣ်သုးတြီၤ-စကၢ (၁၂) အဖီလၢ ခိၣ်သုးရၣ်-ခမရ (၅၄၆)သုးဖိတ ဖၣ် ခးလီၤကျိဖးဒိၣ် (၁၂၀)မမ ဆူ ကြၢၢ်တုကီၢ်ဆၣ်ပူၤအယံ ကျိဖးဒိၣ်ချံ အက့ဘၣ်သံကွၢ်ဝဲ သဝီဖိဝိၣ်ခွါဖိ လၢအသးနံၣ်အိၣ် (၁၅)နံၣ် (၁)ဂၤန့ၣ် လီၤ. လၢခဲတနံၣ်ဖဲ လါအုၣ်ဖြၣ် ၂၆ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ် ဂီၤခီၣ် ၁၀:၀၀ န့ၣ်ရံၣ် အ ဆၢကတီၢ် ပယီၤသုးတဖၣ်ခးလီၤကဒီးကျိဖးဒိၣ် (၁၂၀)မမ ဆူကြၢၢ်တုသ ဝီပူၤအယံ ကျိဖးဒိၣ်က့ဘၣ်ဝဲ မုၢ်ဒါသါမ့ၣ် (၆၇)နံၣ်တဂၤအံၤ ဒီးလီၢ်က ဝီပုၤသဝီဖိတဖၣ် လဲၤဆုၢအံၤ တဘျီဃီဆူကြၢၢ်တုတၢ်ဆါဟံၣ် ဒ်သိးက ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ကူၤစါယါဘျီအဂီၢ် ဘၣ်ဆၣ် ခိၣ်သုးတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးအံၤ နးဒီး မုၢ်ဒါသါမ့ၣ် အနီၣ်ကစၢ်အိၣ်ဝဲဒီးသးတၢ်ဆါအယံ အသးသမူဘၣ် ဟးထီၣ်ကွၢ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ခိၣ်သုးပယီၤသုးတဖၣ်ခးလီၤကျိဖးဒိၣ်ဆူ ဒုသဝီပူၤ ဖဲလါအုၣ်ဖြၣ် ၂၅ သီ ဒီး ၂၆ သီဒ်အံၤအယံ သဝီဖိဘၣ်ဒိဒီးကျိဖး ဒိၣ်က့ဘၣ်လၢအိၣ်(၁၆)ဂၤ ဒီး သဝီဖိအဟံၣ်ဃီဘၣ်ဒိဟးဂီၤကွၢ်ဝဲခဲလၢ် အိၣ် (၃၅) ဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲ လါယုၤ ၁၈ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ် ဟါခီၣ် ၆:၀၀န့ၣ်ရံၣ်အဆၢကတီၢ် ပယီၤသုးလၢအအိၣ်ယံဒီး တကူၣ်တဲၣ်သဝီထဲ (၁၀)မံးလၢ်တဖုအံၤ ခး လီၤဝဲဒၣ်ကျိဖးဒိၣ် လၢတကူၣ်တဲၣ်သဝီ, တကူၣ်တဲၣ်ကရူၢ်, ကီးတရံးကီၢ် ဆၣ်ပူၤတဘျီ ဘၣ်ဆၣ် တၢ်ဟးဂူၢ်ဟးဂီၤတအိၣ်ဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ် ဖဲ လါ ယုၤ ၁၉ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ် ပယီၤသုးတဖုခးလီၤကဒီးကျိဖးဒိၣ်လၢ တကူၣ်တဲၣ်သဝီပူၤအသီတဘျီ ဒီးမ့ၢ်လၢသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် တသ့ၣ်ညါဆိ လၢတၢ်ကကဲထီၣ်သးဒ်အံၤနီတမံၤဘၣ် ဒီးအဝဲသ့ၣ်ဃုာ်အိၣ်ခူသ့ၣ်တချုး ဘၣ်အယံ သဝီဖိ(၅)ဂၤလၢအမ့ၢ် မိၤဆဒ--- (၂၁နံၣ်) ဒီး မိၤဆန--- (၁၇နံၣ်)ဘၣ်ဒိဒီးကျိဖးဒိၣ်က့န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်မိၤဆန--- တခီ အချုးဃံဘၣ် ဒိနးဒိၣ်မးတုၤဒ်လဲၤလၢအသးသမူတၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်န့ၣ် အသိး ဖဲလါယုၤ ၃၀ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်ဟါခီၣ် ၇:၅၅န့ၣ်ရံၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ် ပ ယီၤသုး ခိၣ်သုးရၣ်-ခလရ (၂၇၅) ခးလီၤဝဲကျိဖးဒိၣ် (၈၀)မမ (၄) ဖျၢၣ် ဆူ မဲၢ်ကနဲသဝီ, နိၣ်ဖိကရူၢ်, ကီးတရံးကီၢ်ဆၣ်ပူၤအယံ ဘၣ်ဒိဝဲပုၤသဝီ ဖိ(၂)ဂၤဒီး ဟံၣ် (၃)ဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤ.

တဘျီတခိၣ်န့ၣ် ပယီၤသုးသ့ၣ်တဖၣ်ခးလီၤကျိဖးဒိၣ်ဖဲ လီၢ် ကဝီၤသုးတဖၣ်လဲၤခးအဝဲသ့ၣ် ဒီးတဘျီတခိၣ် တၢ်ဒုးကဲထီၣ်သးတအိၣ် နီတမံၤဘၣ်ဆၣ် အဝဲသ့ၣ်ခးလီၤကျိဖးဒိၣ်ဆူသဝီပူၤအိၣ်န့ၣ်လီၤ. အဒိ ဖဲ လါယုၤ ၂၉ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ် ဟါလီၤ ခိၣ်သုးပယီၤသုးရံၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ် KNLA သုးရၣ် (၁၇), အသုးဒု (၂) ဒီး PDF သုးတဖၣ် ပာ်ဖိၣ်ထီၣ်သးဒီးလဲၤခးဝဲ ပယီၤသုး ခိၣ်သုးရၣ် ခလရ (၂၈၃) လၢအအိၣ်ဆိလီၤသးဖဲ သိတဲၤသဝီ ကပၤ, နိၣ်တကီၢ်ကီၢ်ဆၣ် ပယီၤသုးသ့ၣ်တဖၣ် လၢဒြိန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ် ဖဲ မုၢ်န့ၢ်ခီ ၁၁:၀၀န့ၣ်ရံၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ် ပယီၤသုးသ့ၣ်တဖၣ်ခးလီၤဝဲ ကျိဖးဒိၣ်ဆူ တက့ၢ်ခဲသဝီပူၤအယံ ဘၣ်ဒိဝဲသဝီဖိအဟံၣ် (၁)ဖျၢၣ်တဆံး တက့ၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢမုၢ်ဆ့ၣ်ထီၣ်တနံၣ် တၢ်ခးလိၣ်သးတအိၣ်ဘၣ်ဆၣ် ပ ယီၤသုးတဖၣ်ခးလီၤကဒီးဝဲကျိဖးဒိၣ်ဆူ တက့ၢ်ခဲသဝီပူၤအယံ ကျိဖး ဒိၣ်က့ဘၣ်ဝဲ သဝီဖိ စီၤဘ--- (၄၄နံၣ်) အခိၣ်သ့ၣ်ဃံဒီးအစု ဒီးသံကွၢ်ဝဲ ဒၣ်တဘျီဃီ, ဒီးအဟံၣ်စ့ၢ်ကီးဟးဂီၤကွၢ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

ခိၣ်သုးပယီၤသုးသ့ၣ်တဖၣ်ခးလီၤကျိဖးဒိၣ် တဘျီတခိၣ်ခးလီၤကျိဖးဒိၣ် ဆူသဝီပူၤကီးနံၣ်ဒီးအစုၤကတၢ်တနံၣ်(၂)ဖျၢၣ် ဒီးတဘျီတခိၣ် တနံၣ်ခးလီၤ ကျိဖးဒိၣ် (၃)ဘျီ ဆူသဝီပူၤဒီး သဝီဖိတၢ်ဖံးအိၣ်မၤအိၣ်လီၢ် ဒ်အမ့ၢ် ကီးန့ၢ် ကရူၢ်, မိမံၤကရူၢ်, ဃိၣ်သၢဖျၢၣ်ကရူၢ်, ဖလူကရူၢ်, မိမံၤကရူၢ် ဒီးဖလူကရူၢ်, ကီးတရံးကီၢ်ဆၣ်ဟံၣ်ကဝီၤကရူၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အပူၤအိၣ်အယံ လီၢ်ကဝီၤသ ဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်အိၣ်လၢတၢ်ပလီၢ်ပဒီဒီး တၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးအပူၤထီၣ်ဘိန့ၣ် လီၤ. ▀

တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤတၢ်ဒိန့ၢ်အံၤဖဲ လါမ့ၢ် ၁၆ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ် ၁--- သဝီ, လီၢ်ကရူၢ်, ကြၢၢ်တုကီၢ်ဆၣ်, ဒုပျၢၣ်ယၢ်ကီၢ်ရၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤအံၤဟံၣ်ဖျါထီၣ် ပယီၤသုးခိၣ်သုး ရၣ်(ခလရ)-၆၇ ခးလီၤဝဲကျိဖးဒိၣ်လၢ ၁--- သဝီ, လီၢ်ကရူၢ်, ကြၢၢ်တုကီၢ်ဆၣ်, ဒု ပျၢၣ်ယၢ်ကီၢ်ရၣ်ဒီး ဘၣ်ဒိပုၤသဝီဖိအဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

တၢ်ဂီၤလၢလံၣ်ကုခိၣ်

တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤဟံၣ်ဖျါဝဲတၢ်ကဲထီၣ်သးဖဲ လါမ့ၢ် ၂၃သီ, ၂၀၂၃နံၣ်, မ့ၢ်ဝဲ ပယီၤသုးကဘီယုၤ ဟဲကွၢ်လီၤ မ့ၢ်ဝီၤမၤဟးဂီၤဝဲ တၢ်ဘါယုၤသ ရိၣ် ဒီးဟံၣ်ဒွဲတဖျၢၣ်လၢ ပန့ၢ်ဖိကျိသဝီ, မိမံၤကရူၢ်, ကီးတရံးကီၢ်ဆၣ်, ဒုပျၢၣ်ယၢ်ကီၢ်ရၣ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- လီၢ်ကဝီၤသဝီဖိ)

တၢ်ဂီၤလၢလံၣ်လီၢ်ခိၣ်

တၢ်ဂီၤအံၤဟံၣ်ဖျါဝဲဒုသဝီဖိ ဘၣ်ဃုာ်အိၣ်ကမ့ၢ်လၢ ဘဲလးမူးကရူၢ်, ဝီၢ် ရၣ်ကီၢ်ဆၣ်, ဒုပျၢၣ်ယၢ်ကီၢ်ရၣ်တဖၣ် ဘၣ်ဃုာ်မ့ၢ်ဟးဖျိးဝဲလၢပုၤလၢ ကျိခိဖျိ ပယီၤသုးကဘီယုၤခးလီၤတၢ်လၢလီၢ်ကဝီၤအပူၤဖဲ လါမ့ၢ် ၂၃ သီ, ၂၀၂၃ နံၣ်န့ၣ်လီၤ. ခိၣ်သုးတၢ်ခးလီၤတၢ်လၢကဘီယုၤအိၣ်ဒီးဝဲ ဒီး ကဘီယုၤဟးဝုၤတီၤဆ့ၣ်တၢ်အယံ ပုၤသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်အိၣ်ဝဲလၢ ပုၤကျါလၢအသီတဆံးဘျီဒီး က့ၤဆူအဟံၣ်တဘျီဘၣ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- လီၢ်ကဝီၤသဝီဖိ)

“

ပဗ္ဗာထိန်ကွန်တန်နီဖဲ တာ်ဒွဲန်အူထိန်ပဟံန်အခါန့ၣ်... ပဘာ်ဒီဝဲ ထံကျိဒီး သဝီကပိာ်ကပၤ (...) မူခိန်စူဒီး ကျဲတဂ့ၤဘၤ ဒီးထံဒိန်လီၤ အဃိ နးသပှ်လီၤ. (...) စးထီၣ်လၢယဗျာ်န့ၣ် ယတက့ၤဆူယသဝီ နီတဘျီဘၣ်. ယဟံန်တအိန်လၢဘၣ် ဒီး ပယီၤသးဟးဆုၣ်ဂ့ၤတၢ် ဖဲသဝီအဃိ ယက့ၤတသ့စ့ၢ်ဘၣ်. အဝဲသ့ၣ်မ့ထံၣ်ပုၤတဂၤန့ၣ် ခး သံဝဲလီၤ. အခဲအံၤ ပုၤတအိန်လၢသဝီပူၤနီတဂၤလၢဘၣ်. ပုၤအဲၣ်ဒီး က့ၤလၢပုၤဟံန်ကိးဂၤဒဲးလီၤ. လီၤသးဘၣ်ဒိဒိန်မး

ရဲသဝီဖိ အူဆဘ---, ကျဲမုာ်ထံးဟီၣ်ကဝီ, လၢဒိန်စိကီၢ်ဆၣ်, ဘျဲဒဲးဝဲကီၢ်ရ့ၣ်

”

